

ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ ПТО У МІСТІ КИЄВІ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЦЕНТР ПТО НАПН УКРАЇНИ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

ПЕРШОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
УЧНІВСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

*Інформаційно-бібліотечне забезпечення формування
професійної компетентності майбутніх обліковців
з реєстрації бухгалтерських даних*

Частина I

**31 жовтня 2012
м. Київ**

**ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ ПТО У МІСТІ КИЄВІ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЦЕНТР ПТО НАПН УКРАЇНИ**

**Інформаційно-бібліотечне забезпечення
формування професійної компетентності
майбутніх обліковців з реєстрації
бухгалтерських даних**

**ПЕРША ВСЕУКРАЇНСЬКА УЧНІВСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Частина I

**31 жовтня 2012
м. Київ**

УДК 016:377:005.336.2:658.532

ББК 91.9:74.56:65.051

І74

Рекомендовано до друку Вченою Радою Інституту ПТО НАПН України

(протокол № 1 від 28 січня 2013 року)

Педагогічною радою ННЦ ПТО НАПН України

(протокол № 2 від 26 грудня 2012 року)

за пропозиціями циклової комісії економічних дисциплін ННЦ ПТО НАПН України

(протокол №3 від 06 листопада 2012 року)

Рецензенти: **Л. Л. Сушенцева**, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач лабораторією змісту професійної освіти і навчання Інституту ПТО НАПН України;

А. Г. Гуралюк, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач лабораторією підручникотворення для системи ПТО Інституту ПТО НАПН України

Упорядник: **Ростока М. Л.**, молодший науковий співробітник лабораторії підручникотворення для системи ПТО Інституту ПТО НАПН України, викладач професійної підготовки Навчально-наукового центру ПТО НАПН України, автор ідеї і технології проведення Першої Всеукраїнської учнівської науково-практичної конференції «**Інформаційно-бібліотечне забезпечення формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних**»

P78

ISBN:

Інформаційно-бібліотечне забезпечення формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних
// Збірник матеріалів Першої Всеукраїнської учнівської науково-практичної конференції.
– Частина I / Редакційна колегія: М. Л. Ростока, М. Д. Карп'юк, Т. Д. Дімитрієва, В. В. Сушко, учні - А. Бабенчук, К. Піскунова, Н. Галушко // К.: - 2013. – с.102 (5,0 д. а.)

У збірнику матеріалів Першої Всеукраїнської учнівської науково-практичної конференції «Інформаційно-бібліотечне забезпечення формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних» науковці, педагоги-практики, працівники бібліотеки та учні професійно-технічних навчальних закладів висвітлюють теоретичні, прикладні та начальні-наукові аспекти впровадження інформаційно-бібліотечних та інформаційно-комунікаційних технологій навчання у професійну підготовку майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних.

Матеріали збірника мають зацікавити науковців, педагогів, бібліотекарів, студентів, учнів та всіх небайдужих до поліпшення умов здійснення професійної підготовки майбутніх фахівців бухгалтерії.

Матеріали подані учнями до збірника конференції вважаються навчальною науково-пошуковою працею дослідників.

УДК 016:377:005.336.2:658.532

ББК 91.9:74.56:65.051

ISBN:

© Інститут професійно-технічної освіти НАПН України, 2013

© Навчально-науковий центр ПТО НАПН України, 2013

ЗМІСТ

ПРЕС-РЕЛІЗ	6
ПРИВІТАННЯ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ	12
Штома Л. Н., м. Київ	
МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ НОРМИ СПІЛКУВАННЯ БІБЛІОТЕКАРЯ	
З ЧИТАЧАМИ	15
Дерій А. В., м. Київ	
РОЛЬ БІБЛІОТЕКИ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО	
ЗАКЛАДУ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ	18
Самчук Л. І., м. Київ	
ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ	
БІБЛІОТЕКИ НАПН УКРАЇНИ ім. В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО	22
Ковальчук Т. О., м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область	
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ	
ОБЛІКОВЦІВ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ	
ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ	
ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС	31
Майборода Л. А., м. Київ	
ЗНАЧЕННЯ СУЧАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ У РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-	
ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ ..	33
І. Підвищення престижу професії «Обліковець з реєстрації	
бухгалтерських даних» засобами інформаційно-бібліотечного	
середовища	
Бабенчук Анастасія, м. Київ	
РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	
У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНО-МОБІЛЬНИХ КВАЛІФІКОВАНИХ	
РОБІТНИКІВ	36
Ключко Вікторія, м. Київ	
МОЯ МАЙБУТНЯ ПРОФЕСІЯ – ОБЛІКОВЕЦЬ З РЕЄСТРАЦІЇ	
БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ	37
Лісова Дар'я, м. Київ	
ВИМОГИ ПРОФЕСІЇ ДО ОСОБИСТОСТІ ОБЛІКОВЦЯ	
З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ	38
Грібовська Анастасія, Матушко Світлана, м. Київ	
ПОРТФОЛІО МАЙБУТНЬОГО ОБЛІКОВЦЯ З РЕЄСТРАЦІЇ	
БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ ЯК СИСТЕМА НАБУТТЯ	
ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ	41
Захарченко Інна, м. Київ	
ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
МАЙБУТНІХ ОБЛІКОВЦІВ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ	42
Носач Євгенія, м. Київ	
ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК УМОВА	
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО	
КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ	44

Ремезова Аліна, м. Київ КОНКУРС ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ЯК РЕЗУЛЬТАТ НАБУТТЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ	46
Галушко Наталія, с. Веприн, Житомирська область ПЕРСПЕКТИВИ І МОЖЛИВОСТІ ПЕРЕХОДУ УКРАЇНИ НА МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	48

II. Інформаційно-бібліотечне забезпечення як інструментарій формування професійно мобільних, конкурентноздатних, кваліфікованих робітників

Кардашова Я. М., Валько Яна, м. Путивль, Сумська область ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСОБІВ ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНОГО СЕРЕДОВИЩА В ОВОЛОДІННІ ПРОФЕСІЄЮ «ОБЛІКОВЕЦЬ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ»	51
Юрченко Олена м. Київ ЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНОГО РЕСУРСУ В ПІДГОТОВЦІ КОНКУРЕНТНОЗДАТНОГО НА РИНКУ ПРАЦІ ОБЛІКОВЦЯ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ	53
Сушко В. В., Москалюк Валерія, м. Київ БІБЛІОГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНОГО РЕСУРСУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОБЛІКОВЦІВ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ	55
Піскунова Катерина, м. Київ АНАЛІЗ ФАХОВИХ ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНИХ ДЖЕРЕЛ З ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОБЛІКОВЦІВ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ	57
Андрос Руслан, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ КАСИРІВ У БАНКУ	58
Ростока Аліна, м. Київ ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ УЧНІВ З НАВЧАЛЬНО-ІНФОРМАЦІЙНИМИ ДЖЕРЕЛАМИ	61
Гірчук Н. І., м. Київ ФОРМУВАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОГО НАПРЯМУ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНО-ОСВІТНЬОМУ ЗАКЛАДІ	63
Гавришук О. А., м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область ФОРМУВАННЯ БАНКУ ДАНИХ БІБЛІОТЕКИ ПТНЗ ЩОДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ СПРАВИ	65

III. Упровадження інформаційно-бібліотечних та інформаційно- комунікаційних технологій у навчально-виробничий процес професійно-технічного навчального закладу

Шолох О. О., Палій Владислав, Ясинська Ірина, <i>м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область</i> УПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧИЙ ПРОЦЕС ПТНЗ	70

Гродецька Вікторія, м. Київ СТАТИСТИЧНИЙ ОБЛІК У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОБЛІКОВЦІВ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ	73
Бужава Христина, м. Козин, Київська область ПОНЯТТЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ.....	74
Сиром'ятникова Валентина, м. Київ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ	76
Куць Галина, м. Київ ЗДІЙСНЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ПЛАТЕЖІВ ЯК ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНЦІЯ МАЙБУТНЬОГО ОБЛІКОВЦЯ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ	77
Приткова Яна, м. Українка, Київська область ТЕХНОЛОГІЯ ЕДІ ЯК ІНСТРУМЕНТАРІЙ ФОРМУВАННЯ ІКТ-КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ОБЛІКОВЦЯ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ.....	80
Манжула Юлія, м. Хотів, Київська область ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ ПРОГРАМИ 1С: БУХГАЛТЕРІЯ	82
IV. Інтеграція загальноосвітніх і спеціальних знань у процесі формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних	
Криницина Ірина, м. Київ ЗБРОЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗУМУ - ЕЛЕКТРОННІ ТАБЛИЦІ MS EXCEL (ПРОФЕСІЙНА ДОВІДКА)	84
Панчук Сергій, м. Київ ТАБЛИЧНИЙ РЕДАКТОР EXCEL ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ІКТ- КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ОБЛІКОВЦЯ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ	85
Мося І. А., м. Київ РОЗВИТОК САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ: ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ	87
Ростока М. Л., м. Київ АЛГОРИТМ РОБОТИ З ПІДРУЧНИКОМ ТА СКЛАДАННЯ КОНСПЕКТУ	89
Головата Аліна, м. Київ СТАТИСТИЧНИЙ ОБЛІК (ІСТОРІЧНА ДОВІДКА)	91
Голуб І. І., м. Київ ІНФОГРАФІКА ТА ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ДАНИХ.....	92
Капран С. Б., м. Київ САМОСТІЙНА НАВЧАЛЬНА РОБОТА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	93
Злочевська Л. С., м. Київ ТЕХНОЛОГІЇ НЕЙРОБІКИ (РОЗУМОВА ГІМНАСТИКА) У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОБЛІКОВЦІВ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ	95
Смоляна Н. В., м. Київ СПІВПРАЦЯ ВИКЛАДАЧА СПЕЦІАЛЬНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ І МАЙСТРА ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ З ВИВЧЕННЯ ПЕРЕДОВОГО ВИРОБНИЧОГО ПТНЗ УКРАЇНИ (60-80-і рр. ХХ ст.)	97
ПРОЕКТ РІШЕННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ	100

ПРЕС-РЕЛІЗ

ПЕРША ВСЕУКРАЇНСЬКА УЧНІВСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«Інформаційно-бібліотечне забезпечення формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних»

Мета конференції:

актуалізація ролі інформаційно-бібліотечного потенціалу в умовах формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних

Стратегія конференції:

- ❖ створення інформаційного поля для налагодження конструктивного діалогу учнів і педагогів-науківців, спрямованого на з'ясування сучасних тенденцій та інноваційних підходів в галузі ефективного застосування інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виробничому процесі ПТНЗ;
- ❖ підвищення значущості інформаційно-бібліотечних джерел у змісті професійної підготовки майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних та презентація новинок бібліотечного фонду ННЦ ПТО НАПН України;
- ❖ організація і проведення зустрічі із фахівцями бухгалтерської справи, випускниками ННЦ ПТО НАПН України;
- ❖ надання учнівської молоді можливостей обміну власним навчально-науковим досвідом набуття професійних компетенцій у бухгалтерській справі;
- ❖ аналіз існуючого досвіду ННЦ ПТО НАПН України щодо розвитку ІК-компетенцій майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних: забезпечення самоосвіти, самопідготовки та самореалізації учнів за умови впровадження ІКТ у роботу бібліотеки.
- ❖ забезпечення циклічності проведення науково-практичних заходів (конференцій, семінарів тощо) з питань залучення учнівської молоді до модернізації навчально-виробничого процесу ПТНЗ;
- ❖ підсилення ролі інформаційно-бібліотечного забезпечення як інструменту формування професійно мобільного, конкурентноздатного кваліфікованого робітника.

Організатори конференції:

ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
<http://www.ipito.kiev.ua>

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ У
МІСТІ КИЄВІ <http://www.nnc-pto.kiev.ua>

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЦЕНТР ПТО НАПН УКРАЇНИ
<http://www.nnc-pto.kiev.ua/>

Учасники конференції:

**ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ім. В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО НАПН УКРАЇНИ,
М. КИЇВ.**

**БІБЛІОТЕКА ІНСТИТУТУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ І ОСВІТИ
ДОРΟΣЛИХ НАПН УКРАЇНИ,
М. КИЇВ.**

**ПРОФЕСІЙНИЙ ЛІЦЕЙ НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ,
М. КИЇВ.**

**ДПТНЗ «КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКЕ ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ
УЧИЛИЩЕ»,**

М. КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬК, ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ.

ДПТНЗ «КРИВОРІЗЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧИЙ ЦЕНТР»,

М. КРИВИЙ РІГ, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ.

ДПТНЗ «КРИВОРІЗЬКИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ»,

М. КРИВИЙ РІГ, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ.

ДПТНЗ «ПУТИВЛЬСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ЛІЦЕЙ»,

М. ПУТИВЛЬ, СУМСЬКА ОБЛАСТЬ.

**ДПТНЗ «КРИВОРІЗЬКИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
РОБІТНИЧИХ КАДРІВ ТОРГІВЛІ ТА РЕСТОРАННОГО СЕРВІСУ»,**

М. КРИВИЙ РІГ, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ.

ДПТНЗ «КОНОТОПСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ АГРАРНИЙ ЛІЦЕЙ»,

М. КОНОТОП, СУМСЬКА ОБЛАСТЬ.

КИЇВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ЛІЦЕЙ СФЕРИ ПОСЛУГ.

КИЇВСЬКЕ ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ СЕРВІСУ І ДІЗАЙНУ.

КИЇВСЬКЕ ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ №25.

МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ ЗВ'ЯЗКУ.

КИЇВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ЛІЦЕЙ.

**КИЇВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ЛІЦЕЙ БУДІВНИЦТВА І
КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА.**

КИЇВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БУДІВЕЛЬНИЙ ЛІЦЕЙ.

КИЇВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ЛІЦЕЙ «ПОЛІТЕХНІКА».

**УСТАНОВИ, НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ, БІБЛІОТЕКИ СИСТЕМИ
ПРОФТЕХОСВІТИ УКРАЇНИ.**

Основні завдання конференції:

1. Аналіз існуючого інформаційно-бібліотечного забезпечення у ННЦ ПТО НАПН України.
2. Визначення ролі інформаційно-бібліотечного забезпечення як педагогічної умови формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних.
3. Підвищення престижу професії «Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних».
4. Обмін досвідом щодо впровадження інформаційно-бібліотечних, інформаційно-комунікаційних та спеціальних технологій в навчально-виробничий процес ПТНЗ.
5. Застосування Інтернет-ресурсів та контент-бібліотеки ПТО у змісті професійної підготовки бухгалтерських кадрів у ПТНЗ.
6. Підвищення рівня інформаційно-технологічної та професійної культури майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних шляхом інформаційно-пошукової діяльності в умовах інформаційно-бібліотечного середовища.
7. Презентація власних надбань учнів, педагогів та науковців у сфері покращання умов професійної підготовки майбутніх фахівців економічного напрямку із застосуванням інформаційно-бібліотечного потенціалу ПТНЗ.
8. Виставка новітніх інформаційних, літературних та періодичних видань бібліотечного фонду ННЦ ПТО НАПН України та ІПТО НАПН України та бібліотек ПТНЗ, учасників конференції (вчених Інституту ПТО НАПН України, ДНПБ ім. В. Сухомлинського, Інституту педагогіки та освіти дорослих НАПН України тощо);
9. Надання пропозицій щодо поповнення бібліотечного фонду ННЦ ПТО НАПН України комплектом навчально-методичного забезпечення щодо впровадження курсу «Основи професійної мобільності» в зміст підготовки майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних.

Цільова аудиторія:

- учні I, II та III курсу, які проходять підготовку за професією «Секретар керівника, обліковець з реєстрації бухгалтерських даних» ;
- студенти, майбутні молодші спеціалісти-бухгалтери Навчально-наукового центру ПТО НАПН України;
- учні, педагогічні та бібліотечні працівники ПТНЗ м. Києва та регіонів України;
- педагогічні працівники ННЦ ПТО НАПН України;
- науковці Інституту ПТО НАПН України;
- співробітники бібліотек ІПТО НАПН України, ННЦ ПТО НАПН України та бібліотечних установ м. Києва;
- представники наукових, педагогічних та академічних установ й інститутів з підготовки кваліфікованих робітників; представники бухгалтерії відповідних підрозділів підприємств і організацій.

Тематичні напрями роботи конференції:

1. Підвищення престижу професії «Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних» засобами інформаційно-бібліотечного середовища.
2. Впровадження інформаційно-бібліотечних та інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виробничий процес ПТНЗ..

3. Інформаційно-бібліотечне забезпечення як інструмент формування професійно мобільного, конкурентоспроможного, кваліфікованого робітника бухгалтерської справи.
4. Інтеграція загальноосвітніх і спеціальних знань у процесі формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних

Підрозділи установ, залучені до організації і проведення конференції:

- Лабораторія підручникотворення для системи ПТО Інституту ПТО НАПН України;
- Лабораторія змісту професійно-технічної освіти і навчання Інституту ПТО НАПН України;
- Лабораторія методик професійної освіти та навчання Інституту ПТО НАПН України;
- Бібліотека ННЦ ПТО НАПН України;
- Бібліотека ІПТО НАПН України;
- Навчально-методична служба ННЦ ПТО НАПН України;
- Циклова комісія економічних дисциплін ННЦ ПТО НАПН України

Учнівська рада Навчально-наукового центру ПТО НАПН України:

Бабенчук Анастасія - голова конференції, учениця ННЦ ПТО НАПН України;
Панчук Сергій – голова учнівської ради ННЦ ПТО України, заступник голови конференції, член комісії з інформаційно-комунікаційного забезпечення та редакційно-видавничої діяльності, учень ННЦ ПТО НАПН України;

Піскунова Катерина – заступник голови, член організаційно-виставкової комісії, учениця ННЦ ПТО НАПН України;

Ростока Аліна – голова реєстраційного відділу, учениця ННЦ ПТО НАПН України;

Ключко Вікторія – учениця ННЦ ПТО НАПН України;

Куць Галина – учениця ННЦ ПТО НАПН України;

Куракова Юлія – учениця ННЦ ПТО НАПН України;

Руденко Євгенія – переможець міського конкурсу професійної майстерності «Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних», учениця ННЦ ПТО НАПН України;

Криницина Ірина – член організаційно-виставкової комісії, учениця ННЦ ПТО НАПН України;

Москалюк Валерія –

член комісії з інформаційно-комунікаційного забезпечення та редакційно-видавничої діяльності, учениця ННЦ ПТО НАПН України;

Грибовська Анастасія – член комісії з інформаційно-комунікаційного забезпечення та редакційно-видавничої діяльності, учениця ННЦ ПТО НАПН України;

Матушко Світлана – член організаційно-виставкової комісії, учениця ННЦ ПТО НАПН України;

Сторч Дарія – член організаційно-виставкової комісії (рубрика «Креативний зорепад»), учениця ННЦ ПТО НАПН України.

Почесні гості:

1. **Ничкало Неля Григорівна**, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, академік-секретар Відділення професійної освіти та освіти дорослих НАПН України;
2. **Єльнікова Галина Василівна**, доктор педагогічних наук, професор, заступник директора Інституту ПТО НАПН України, головний науковий співробітник;
3. **Лозовецька Валентина Терентіївна**, доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник Інституту ПТО НАПН України;
4. **Ягупов Василь Васильович**, доктор педагогічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту ПТО НАПН України;
5. **Лузан Петро Григорович**, доктор педагогічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту ПТО НАПН України;
6. **Свистун Валентина Іванівна**, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач лабораторією управління ІПТО НАПН України;
7. **Савченко Ірина Миколаївна**, кандидат педагогічних наук, вчений секретар Інституту ПТО НАПН України;
8. **Гуменна Лідія Сергіївна**, начальник видавничо-редакційного відділу Інституту ПТО НАПН України;
9. **Рогова Павла Іванівна**, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, директор Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України;
10. **Штома Людмила Наумівна**, старший науковий співробітник, завідувач бібліотекою Інституту педагогіки і освіти дорослих НАПН України;
11. **Сушенцев Олександр Єгорович**, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник Інституту ПТО НАПН України;
12. **Гуменний Олександр Дмитрович**, молодший науковий співробітник лабораторії «ВІАЦ» Інституту ПТО НАПН України;
13. **Лисенко Ірина Григорівна**, головний бухгалтер ННЦ ПТО НАПН України;
14. **Дмитрієва Марина Миколаївна**, головний бухгалтер Компанії ProSteer Group;
15. **Чекригін Борис Федорович**, директор ДПТНЗ «Кам'янець-Подільське Вище професійне училище»;
16. **Легун Віктор Трохимович**, директор ДПТНЗ «Криворізький навчально-виробничий центр»;
17. **Васильєва Валентина Олексіївна**, директор ДПТНЗ «Криворізький центр професійної освіти робітничих кадрів торгівлі та ресторанного сервісу»;
18. **Шевченко Надія Іванівна**, редактор ТРК «Рудана», м. Кривий Ріг;
19. **Басанько Ольга Василівна**, викладач професійної підготовки, інформаційних систем і технологій в обліку Професійного ліцею Національного авіаційного університету.

"Найважливіше завдання цивілізації –
навчити людину мислити" Едісон

ВІТАЄМО УЧАСНИКІВ

ПЕРШОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
УЧНІВСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ!

ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ НАЛН УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ ПТО У МІСТІ КІЄВІ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЦЕНТР ПТО НАЛН УКРАЇНИ

ПЕРША ВСЕУКРАЇНСЬКА УЧНІВСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

*Інформаційно-бібліотечне забезпечення
формування професійної компетентності
майбутніх обліковців з реєстрації
бухгалтерських даних*

КНІВ
31 жовтня 2012 року

*Шановні учні, шановні гості
Навчально-наукового центру професійно-
технічної освіти Національної академії
педагогічних наук України!*

Мені приємно, що саме учнівська молодь ННЦ ПТО НАПН України виступає ініціатором проведення Першої Всеукраїнської учнівської науково-практичної конференції.

Інформаційно-бібліотечне забезпечення нині є педагогічною умовою формування професійної компетентності майбутніх кваліфікованих робітників, а саме - фахівців облікового діловодства.

Стратегії модернізації бібліотеки ПТНЗ націлюють нас на створення інформаційно-методичних центрів при навчальних закладах професійно-технічної освіти з метою підвищення престижу робітничих професій та удосконалення навчально-виробничого процесу. Ми пропонуємо проведення таких конференцій у циклічному режимі, щорічно і з різних питань, та надаємо можливість кожному учневі презентувати свої перші професійні здобутки у колі майбутніх колег.

Вітаю всіх учасників науково-практичного заходу, наших гостей, профтехосвітян України, учнів, викладачів, майстрів виробничого навчання, науковців Інституту професійно-технічної освіти НАПН України, працівників бібліотек із відкриттям конференції!

**З повагою
Директор ННЦ ПТО
НАПН України**

Дмитро Гоменюк

*Шановні учасники і гості Першої
Всеукраїнської учнівської науково-
практичної конференції!*

Педагогічний колектив Навчально-наукового центру професійно-технічної освіти Національної академії педагогічних наук України та членів циклової комісії економічних дисциплін раді вітати Вас у нашому навчальному закладі.

Хочемо відмітити важливість і новаторство цього заходу, його інноваційний характер. Конференція дає можливість зібрати за круглим столом представників Інституту професійно-технічної освіти НАПН України, викладачів навчальних закладів та учнів, які освоюють фах обліковця.

Реалії сьогодення змушують нас об'єднатись для пошуку шляхів підвищення конкурентоздатності на ринку праці, зокрема, професії - обліковця. Важливість і необхідність цієї професії в умовах ринкової економіки беззаперечна, але ринок ставить нові вимоги щодо якості знань, вмінь і навичок молодих спеціалістів, випускників навчальних закладів. Якісна підготовка таких спеціалістів можлива лише тоді, коли існує постійний зв'язок між навчальним процесом, науково-дослідними інститутами та практичним застосуванням отриманих учнями знань.

Впевнена, що цей захід буде корисним і цікавим для всіх учасників. Бажаю творчих дискусій, в яких народяться цікаві ідеї.

**З повагою
Голова циклової комісії
економічних дисциплін**

Тетяна Дімитрієва

*Організаторам та гостям , учасникам, Першої
Всеукраїнської учнівської науково-практичної
конференції!*

Учнівська громада Навчально-наукового центру професійно-технічної освіти Національної академії педагогічних наук України вітає науковців, педагогів та учнів навчальних закладів України.

Одним з найважливіших кроків у житті людини є вибір майбутньої професії. Це непросте рішення пробуджує надії і народжує проблеми. Кожен з нас сподівається, що обраний фах дасть змогу жити активним і творчим життям і, звичайно, майбутня праця буде гідно оплачена. Ми вибрали професію обліковця з реєстрації бухгалтерських даних, а сьогодні зібрались для того, щоб переконатись у правильності свого вибору, краще зрозуміти, як стати справжнім фахівцем своєї справи.

Кожне сучасне підприємство, що прагне вижити в умовах ринку і отримати прибутки, дбає про те, щоб забезпечити досвідченими кадрами усі підрозділи, велику увагу приділяє й ролі бухгалтерії. Не можна ефективно управляти підприємством, не розуміючи сутності економічної системи, одним з елементів якої є бухгалтерський облік.

Бухгалтерський облік часто називають культурою бізнесу. У нашій країні поки що йде процес становлення бізнесу, тому вимоги до підготовки фахівців економічних професій, в тому числі кваліфікованих робітників з бухгалтерського обліку, постійно зростають.

Хочу побажати всім учасникам не розчаруватись у вибраному шляху. Конференція дасть можливість вільно обмінюватись думками і зрозуміти тонкощі майбутньої професії. Сподіваюсь, що цей захід буде цікавим і корисним усім учасникам, а проведення конференцій учнів професійно-технічних навчальних стане доброю традицією.

**З повагою від учнівства
ННЦ ПТО НАПН України —
голова конференції**

Анастасія Бабенчук

МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ НОРМИ СПІЛКУВАННЯ БІБЛІОТЕКАРЯ З ЧИТАЧАМИ

Штома Людмила Наумівна,
*завідувач бібліотекою Інституту педагогіки і освіти дорослих НАПН України
(м. Київ)*

Культура бібліотечної діяльності в значній мірі визначається дотриманням працівниками естетичних норм поведінки і спілкування. Етика, як одна з найдавніших теоретичних дисциплін, складова частина філософії, слугує засобом нормативної регуляції дій людини і суспільства. Вона покликана допомагати вирішувати багатогранні практичні моральні проблеми, які виникають перед людиною в процесі духовного і матеріального буття. З часу свого виникнення вона знаходиться в центрі уваги як окремої людини, так і суспільства в цілому. Моральні почуття, уява про належну поведінку виникають у людини завдяки співіснуванню з іншими людьми, обміну думками та ідеями, освоєнню і застосуванню морально-етичних норм, вироблених людством.

Успіх усієї діяльності бібліотеки визначає ефективність спілкування бібліотекаря з читачем. Тому, особистість бібліотекаря і читача є предметом пильної уваги дослідників і практиків бібліотечної справи. Професія бібліотекаря вимагає від спеціаліста бути уважним, тактовним, витриманим, а також привабливим, охайним, з почуттям певного обов'язку. Як показують дослідження, цим зовнішнім ознакам читачі надають дуже великого значення. Поряд з високою професійністю в індексі переваг читачів стоїть ввічливість бібліотекаря, чемність, дотримання правил пристойності. Навіть в екстремальних ситуаціях, він повинен бути тактовним, доброзичливим, знати почуття міри.

Професіонал високого класу знаходить спільну мову з читачами, приваблює до себе людей, намагається бути уважним при виконанні роботи, терпимим по відношенню до чужої, навіть альтернативної думки, характеру та звичок співрозмовника.

Відмінною рисою бібліотекаря має бути доброзичливість, яка відбивається в особливостях поведінки і ставлення до людей, врівноваженість - рівний та спокійний кшталт поведінки. Важливо, щоб бібліотечний працівник зберігав

високий внутрішній духовний стан, стримував себе від проявів емоцій, мав добрий смак.

Особливості професії вимагають уособлення таких рис, як: зібраність, зосередженість, здатність вислухати співрозмовника, вияв особливої уваги до змісту розмови і форми її висловлення. Допитливість, уважність і чуйність до того ж сприяє залученню до книги, читання, бібліотеки навіть пасивну частину населення.

У культурі спілкування бібліотечного працівника з читачами важливі також і такі складові, як: вміння розуміти партнера, здатність "читати" за зовнішньою поведінкою його думки та почуття; передбачати наміри й бажання, тобто бути проникливим; вміння бачити й чути партнера - бути уважним до його поведінки, слів, рухів, інтонацій, помічати зміни у зовнішньому вигляді, не залишати поза увагою те, що він говорить; вміння "вести себе", стримано проявляти свої почуття, знаходити належні в тій чи іншій ситуації словесні або несловесні форми поведінки, бути зрозумілим людям, зберігати свою гідність, з повагою ставитись до читача.

Відомо, що бібліотечна комунікація являє собою поліфонічне явище. Це і книги, і люди, і всі сфери життєдіяльності бібліотеки, тобто багатогранне її соціальне середовище. Тому дуже важливо розвивати комунікативні якості, бути завжди привітним та товариським, здатним встановлювати й підтримувати контакт, як з особистістю, так і з колективом, певною групою людей, установою тощо.

Це вимагає від бібліотекаря мистецтва володіння мовою. Для того, щоб професійно рекомендувати літературу, аргументувати свою точку зору, вести дискусію, бібліотекар має знати основи риторики як науки про слово, яка навчає мистецтву спілкування, впливу слова на розум та серця людей, формує світогляд і здатність до дій. «Вміння володіти словом – запорука успіху в житті, необхідна умова високого професіоналізму», – зазначає бібліотекознавець Г. В. Алтухова.

Відомо, що бібліотека напрацювала свої специфічні засоби спілкування, які особливо яскраво проявляються як при індивідуальних, так і в масових формах обслуговування читачів. При цьому не завжди враховується те, що бібліотекареві варто проводити бесіду динамічно; а для зосередження співрозмовника на головному, зацікавити його ідеєю і подати її у дії. У розмові бібліотекар має логічно будувати речення, дбаючи про переконливість й обґрунтованість аргументів, пробудження інтересу, активізацію розумових здібностей, ширше застосовувати метод діалогу, а не монологу. Звичайно, що таке спілкування вимагає ерудиції, професіоналізму, зрештою, засіб мислення, темперамент бібліотекаря визначають характер спілкування і його ефективність.

Сучасна інформаційна ситуація і динамізм життя ставлять вимоги до професії бібліотекаря. Він має бути освіченим, начитаним, ерудованим, володіти глибокими знаннями літератури, психології, риторики, знати іноземні мови, а головне - любити свою справу і людей, володіти професійним тактом, який проявляється в шануванні відвідувачів, розумінні того, що їм необхідно, що їх

цікавить. Він розмовляє на мові, зрозумілій слухачам, намагається утримати їхню увагу до кінця бесіди й не стомити їх.

Важлива для бібліотекаря й така риса як довіра до колективу, в якому він працює, що відбивається у ставленні до партнерів по роботі, заснованому на чесності, сумлінності, вірності загальній справі.

У соціологічних дослідженнях, які були проведенні нами в декількох обласних і районних бібліотеках України, читачами визначені як позитивні, так і негативні риси бібліотечних працівників. До позитивних рис були віднесені: доброзичливість, природність, простота у спілкуванні, спокійна зосередженість й врівноваженість, вміння рекомендувати та радити, швидка орієнтація, скромність, вміння вести бесіду, довіра до читача. До негативних моментів у роботі бібліотекарів, читачі відносять: байдужість, нещирість, дратівливість, сухість, холодність тону, грубість, квапливість та непродуманість рішень, недоступність, недовіра до людей, фамільярність у ставленні до читачів, нав'язування рекомендацій, застосування образливих кепкувань, поділ читачів на "своїх" і "чужих". Як професіонал бібліотекар виступає гарантом доступу до знань. У цьому контексті він повинен досконало володіти новою технікою, вільно користуватися нею для забезпечення швидкого одержання читачем точної, всеохоплюючої інформації з питань, які його цікавлять. При відсутності такої інформації в даній бібліотеці, читачу повинні бути надані відомості про наявність її в бібліотеках України й навіть за її межами. Отже, тут вступає в дію така етична риса, як добросовісність і старанність.

Вельми важливо, щоб бібліотечні працівники прищеплювали читачам любов до книги, а для цього вони самі повинні бути дійсними книголюбам. Якщо бібліотекар хоче прийти на допомогу читачеві, він повинен знати анотацію до кожної книги, яку він рекомендує, а також індивідуальні особливості читача. Знання книги, її цінностей, варті того, що вона може допомогти читачу в оволодінні знаннями, в духовному збагаченні, професійному зростанні, і це не тільки важлива суто професійна, але й морально-етична проблема. Це стосується і вивчення читачів, необхідності врахування того середовища, до якого належить читач і яке зумовлює його читачькі потреби і запити.

Треба зауважити, що дотримання етичних норм вимагають не тільки процеси, пов'язані з обслуговуванням читачів, але й всі ділянки бібліотечної роботи, звичайно, при пріоритеті роботи з людьми. Недбале ставлення до своїх обов'язків, байдужість, а часто і лінощі можуть призвести до зневіри читача не тільки до бібліотеки, але і в цілому до книг.

На жаль, відомі випадки, коли бібліотекар своєю грубою, неетичною поведінкою "вбивав" назавжди у читача бажання користуватися бібліотекою, тим самим "обкрадаючи" його.

Однією з важливих умов морально-етичного зростання бібліотечних працівників є постійне самовдосконалення, в процесі якого бібліотечний працівник повинен розвивати в собі якості психологічного характеру: здатність тривалий час зосереджувати увагу на процесах праці, не даючи змоги послабнути їй від втоми; зберігати увагу, не дивлячись на сторонні враження; працювати не за схемою,

самостійно варіювати працю; вміння знаходити відомі й нетрадиційні прийоми, які полегшують чи прискорюють роботу; здатність до спільної праці з іншими в одному колективі. Бібліотечний працівник повинен безперервно підвищувати рівень своєї освіти, прагнучи не тільки поширювати, а й поглиблювати обсяг знань в різних сферах.

У 1996 році Українською бібліотечною асоціацією був прийнятий "Кодекс етики бібліотекаря", дотримання цього важливого документа сприятиме підвищенню культури обслуговування відвідувачів бібліотеки. На жаль, проведене нами експрес-опитування в Національній парламентській бібліотеці України показало, що більшість бібліотекарів не ознайомлена з "Кодексом" чи знайома з ним поверхово, а це провідна бібліотека України. Тому сьогодні, насамперед, необхідно, щоб "Кодекс етики" не тільки був доведений до кожного бібліотечного працівника України, а й став своєрідною біблією бібліотекаря.

ЛІТЕРАТУРА

1. Азарова В. А. Будущим библиотекарям о профессиональной этике // Сов. библиотечноеведение. – 1989. – № 4. – С.50-52.
2. Алгухова Г. Поговорим об этике // Библиотека. – 1993. – №11- 12. – С.49-51.
3. О.М.Лінчук та ін. – К.: Либідь, 1992. – С.316-317.
4. Каліберда Л. П. Етика бібліотекаря // Сільська бібліотека: проблеми і перспективи. – Вінниця, 1994.
5. Чачко А. С. Библиотечный специалист: особенности труда и профессионализации. – К.: Наукова думка, 1984. -190 с.

РОЛЬ БІБЛІОТЕКИ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Дерій Анастасія Валеріївна,
завідувач бібліотекою Навчально-наукового центру ПТО НАПН України
(м. Київ)

XXI століття – ера інформаційного суспільства. Останнім часом інформація все частіше визначається як основний ресурс майбутнього, підвладний лише тим членам суспільства, хто володіє необхідними знаннями і добре підготовлений до взаємодії в інформаційному просторі. Тому так важливо виховувати в учнів не

тільки розуміння необхідності одержання знань, а й прищеплювати навички самостійного пошуку інформації, формувати вміння її ефективного збору, систематизації, обміну з іншими користувачами.

Молодь - саме та категорія, яка націлена на майбутнє. Їм доведеться жити уже не в постіндустріальному, а в інформаційному суспільстві, основною ознакою якого є утвердження культу знань. Стати повноправними громадянами такого суспільства допомагають різні соціальні інститути: сім'я, освітні заклади і, звичайно, бібліотека. З давніх часів бібліотеки одночасно були сховищами документів і основною базою для навчання. Роль же сучасної бібліотеки ПТНЗ підвищується в багато разів: необхідно передавати учням знання, набуті раніше, і підготувати їх до життя в суспільстві, де накопичення інформаційних масивів йде дуже швидкими темпами. Успішно справитися з цією роллю можна лише при умові активного використання сучасних новітніх технологій. Із впровадженням комп'ютерних технологій змінюється і роль та значення бібліотечного працівника, який має стати посередником між читачем і носієм інформації і який прищеплює читачеві навички інформаційної культури.

У кожному навчальному закладі бібліотека є осередком інформаційно-комунікаційних взаємовідносин усіх учасників навчально-виробничого процесу. Не винятком є і Навчально-науковий центр професійно-технічної освіти Національної академії педагогічних наук України. Адміністрація й педагогічна рада центру в освітній концепції виходять з основоположної ідеї про те, що майбутні випускники мають бути фахівцями, всебічно підготовленими для життя й праці в інформаційному суспільстві. В основу концепції покладено «модель підготовки кваліфікованого робітника», яка передбачає не тільки отримання учнями знань, умінь і навичок за професією, але й розширення їхнього світогляду, підвищення культурно-освітнього рівня, орієнтування на комп'ютерну та естетико-психологічну парадигму професійного навчання. Діяльність бібліотеки сьогодні теж спрямована на вирішення цих завдань.

Сьогодні важливим фактором є реалізація державної політики в галузі культури та освіти, інформаційно-бібліотечного потенціалу навчально-виховного процесу шляхом повного, якісного й оперативного обслуговування учнів і педагогічних працівників.

Метою функціонування бібліотеки ННЦ ПТО НАПН України є: формування універсального інформаційно-бібліотечного та бібліографічного фондів, до яких входить бібліографічна, навчально-методична, педагогічна, виробничо-технічна, довідкова, навчальна, науково-технічна, науково-популярна та художньо-естетична література, а також інші джерела, необхідні для організації навчально-виробничого процесу; забезпечення найбільш повного задоволення реальних запитів читачів шляхом оперативного інформування та соціологічного опитування; проведення системи заходів з виховання у нового покоління учнівської молоді високої культури й моралі, спрямування її на розвиток правової культури, національної свідомості, пробудження більшої зацікавленості до української культури, історії, мови та літератури; сприяння розвитку гармонійної, морально-досконалої особистості, відкритої для інтелектуального, духовного й

творчого розвитку; пропагування та розкриття через книгу змісту загальнолюдських цінностей, історичної, наукової та культурної спадщини народів України, ідеї державотворення; виховання культури читання, прищеплення учням навичок самостійної роботи з книгою та інформаційно-бібліотечними матеріалами.

Сьогодні бібліотека має багатогалузевий фонд, в якому невід'ємною складовою є література з питань педагогіки, психології, а також підручники, навчальні посібники, художня література, довідково-енциклопедичні видання, періодичні фахові видання. На сьогодні бібліотека є важливим джерелом одержання інформації, місцем самоосвіти, інтелектуального відпочинку, творчого спілкування і розвитку в учнів інформаційно-комунікаційних компетенцій у набутті професійної кваліфікації.

Основний бібліотечний фонд становить більш як 45 тис. примірників, з яких біля 10 тисяч художньої літератури; підручників та навчальних посібників більше, ніж 19 тисяч, і майже 16 з половиною тисяч примірників іншої літератури на різну тематику.

Велике значення в інформаційно-бібліотечному забезпеченні користувачів відіграє наявний фонд періодичних видань. Потужність фонду періодичних видань забезпечує підвищення рівня викладання навчальних дисциплін у професійній підготовці майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних. Бібліотечний ресурс ННЦ ПТО НАПН України складає комплекс інформативно-навчального змісту формування професійної компетентності за умови використання додаткових джерел:

1. Загальноосвітня підготовка – журнали «Зарубіжна література» і «Дивослово», газети «Історія України», «Інформатика», «Історія та правознавство», «Математика», «English» тощо.

2. Спеціалізовані професійні видання - газети «Праця і зарплата» та «Оплата праці», журнали «Бухгалтерський облік та аудит», «Баланс-бюджет», «Все про бухгалтерський облік» «Податки та бухгалтерський облік», «Бюджетна бухгалтерія», «Фінансовий контроль», «Головбух» і «Казна України» тощо.

3. Педагогічні видання - «Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України», журнали «Професійно-технічна освіта» та «Практична психологія та соціальна робота», газети «Освіта України», «Педагогічна газета», «Завуч», «Урядовий кур'єр», «Україна молода» тощо.

Інформаційно-методична робота, що проводиться у бібліотеці, включає оформлення книжково-тематичних виставок, приурочених до знаменних дат та історичних подій, а також певних професійних свят. Діють постійні виставки: «Нові надходження», «Освіта і педагогіка в Україні», «Ой, роде наш красний, роде наш прекрасний».

Дійсно, у нашому розумінні, бібліотека нового покоління – це сучасний інформаційний центр, що забезпечує суб'єкти навчально-виробничого процесу ресурсами для розвитку, навчання і змістовного дозвілля. Не секрет, що життя швидко змінюється, трансформуються потреби населення. Відповідно до цього умови функціонування бібліотеки теж змінюються з урахуванням вимог

сьогодення. Актуальною стає модернізація устрою бібліотеки. У теперішній час цей підрозділ навчального закладу має, окрім виконання місії збереження книг, має надавати користувачам послуги для освіти й можливості для творчості професійного становлення.

Інноваційні перетворення відбуваються у напрямі інформаційно-комунікаційного оновлення засобів бібліотечного компоненту ПТНЗ, про що свідчить поповнення матеріально-технічної бази бібліотеки комп'ютерною технікою, налагодження мережових взаємозв'язків через Інтернет, застосування перспективного програмного забезпечення, що дозволяє здійснювати пошук інформації за допомогою браузерів тощо. Послугами бібліотеки користуються різні категорії читачів з різними інформаційними потребами - учні, викладачі, майстри виробничого навчання, співробітники закладу та інші.

У бібліотеці ННЦ ПТО НАПН України розпочато роботу у напрямі створення бази даних інформаційних джерел, а саме – електронного каталогу наявності бібліотечних ресурсів: підручників з навчальних дисциплін (як друкованих, так і електронних), посібників, довідників, словників, нормативно-правових видань і періодики тощо. Перші кроки по розвитку інформатизації бібліотеки вже зроблено. Спектр використання інформаційних технологій найрізноманітніший. Але стратегія діяльності бібліотеки полягає в досягненні пріоритетів застосування інформаційно-комунікаційних технологій світоглядного, загальнокультурного характеру, спрямування на всебічний розвиток особистості учнів, розкриття їхніх творчих професійних здібностей, а значить і формування їхньої професійної компетентності.

Колектив бібліотеки, відповідно до потреб і вимог сьогодення, формує нове покоління читачів. Бібліотека як сучасний інформаційний центр обслуговує їх із залученням новітніх комп'ютерних технологій, а як психолого-педагогічна ланка навчально-виробничого залишається надійним засобом підготовки юного покоління до життя в інформаційному динамічному суспільстві.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ НАПН УКРАЇНИ ім. В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Семчук Лариса Іванівна,
завідувач відділу наукової інформаційно-
бібліографічної діяльності
ДНПБ НАПН України ім. В. О. Сухомлинського
(м. Київ)

Національна академія педагогічних наук України
Державна науково-педагогічна бібліотека України
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

В. О. СУХОМЛИНСЬКИЙ
1918 - 1970

Про бібліотеку | Послуги | Навігатор в Інтернет | Ресурси | Науково-інформаційна діяльність | Науково-дослідна діяльність | Науково-методична діяльність | Гостьова книга

ОГОЛОШЕННЯ

09.02.2012
Про Конкурс дитячого читання «Найкращий читач України - 2012»
[детальніше](#)

24.01.2012
Шановні користувачі!
Галузева реферативна база даних тимчасово не працює з технічних причин. Просимо вибачити.

16.01.2012
Для молодих науковців
Урядом Республіки Польща та Стипендіальною програмою ім. Лейна Кірлянда оголошується черговий щорічний конкурс на Стипендіальну програму в 2012/2013 навчальному році з термінами подання документів до 1 березня 2012 року.
«Європейський освітній портал» відкрив нову інформаційну сторінку «Навчання в Європі». На сторінці запропоновано інформацію про основні можливості розвитку освітніх курсів, програм та стипендій в країнах Європи.

ПОЗДОРОВЛЕННЯ

14.02.2012
16 лютого 2012 р. з 12.00 до 13.00 згідно з програмою XV Ювілейної міжнародної виставки навчальних закладів «Сучасна освіта в Україні - 2012» відбудеться семінар «Інноваційна діяльність освітянських бібліотек в контексті розвитку освіти і науки».

12.02.2012
День закоханих
Шановні користувачі!
Вітаємо Вас з Днем святого Валентина
й запрошуємо 14 лютого 2012 року відвідати
Державну науково-педагогічну бібліотеку України
імені В. О. Сухомлинського
Якщо Ви прийдете паром, то матимете змогу впродовж всього дня:

- Безкоштовно записатися до бібліотеки
- Скористатися послугами медіацентру: безкоштовний Інтернет, скайп
- Переглянути персональну виставку картин художниці Т. Новодворської
- Ознайомитися з новими надходженнями до фонду бібліотеки
- Скуштувати смачну каву, чай

11.02.2012
До 75-річчя від дня народження Захаренко Олександра Антоновича (1937-2002) українського педагога-новатора, організатора народної освіти, члена-кореспондента АПН СРСР, академіка-засновника АПН України, зачинателя педагогіки співробітництва, була підготовлена книжкова виставка «Життя, присвячене дітям», яка експонувалася в читальному залі Філії бібліотеки з 30 січня по 10 лютого та сторінка у інформаційно-бібліографічному ресурсі "Відатні педагоги України і світу".

11.02.2012
До 55-річчя від дня народження Піроженко Тамари Олександрівни (1957) доктора психологічних наук, професора, завідувача лабораторією психології дошкільника Інституту психології ім. Г.

Вхід логін: _____ пароль: _____ РЕЄСТРАЦІЯ

пошук: _____ [Форум](#) [Чат](#) [Карта](#) [порталу](#)

[Сторінка В. О. Сухомлинського](#)

[НАПН України. Президія, наукові установи НАПН України](#)

[Результати наукової діяльності установ Національної академії педагогічних наук України](#)

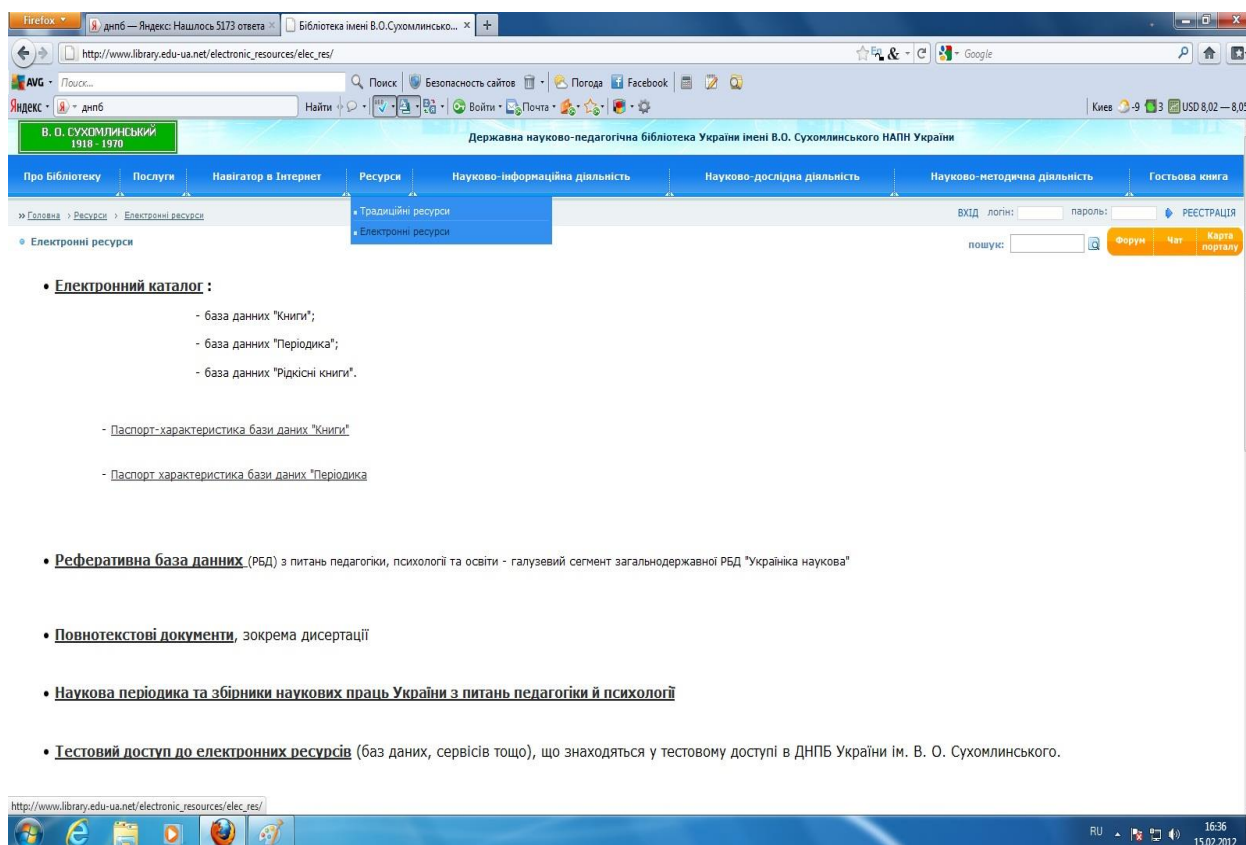
[Моніторинг ЗМІ з питань освіти і науки](#)

[Реформування освіти: зарубіжний досвід](#)

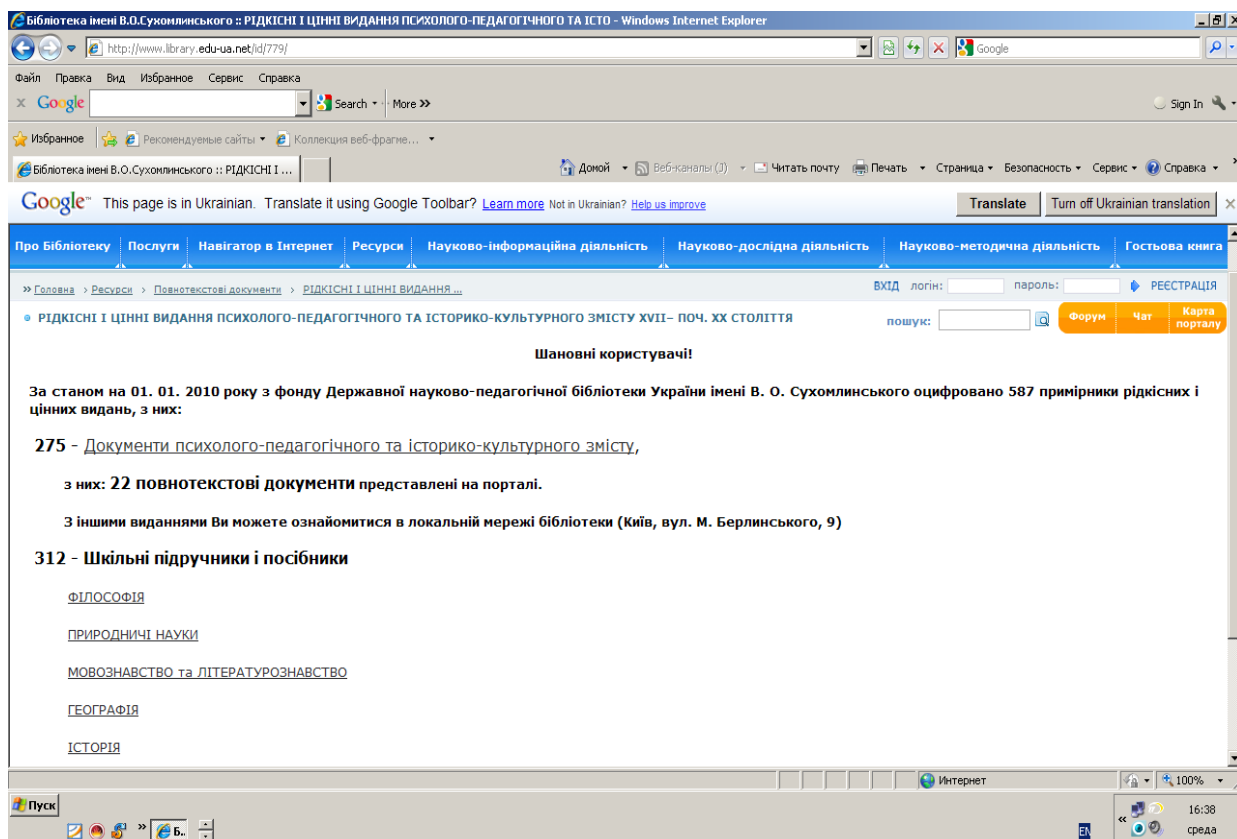
http://www.library.edu.ua.net/electronic_resources/elect_res/

RU 16:35 15.02.2012

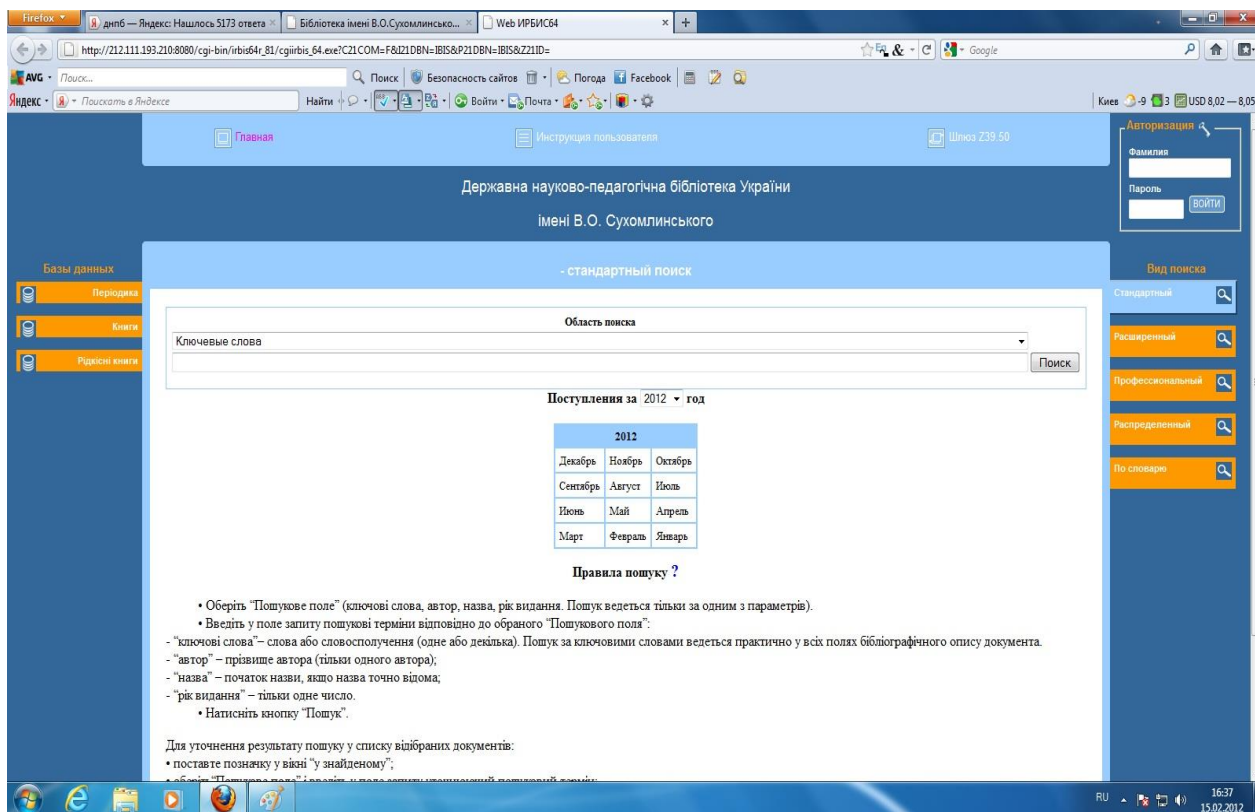
ПОРТАЛ БІБЛІОТЕКИ ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ НА ПОРТАЛІ БІБЛІОТЕКИ

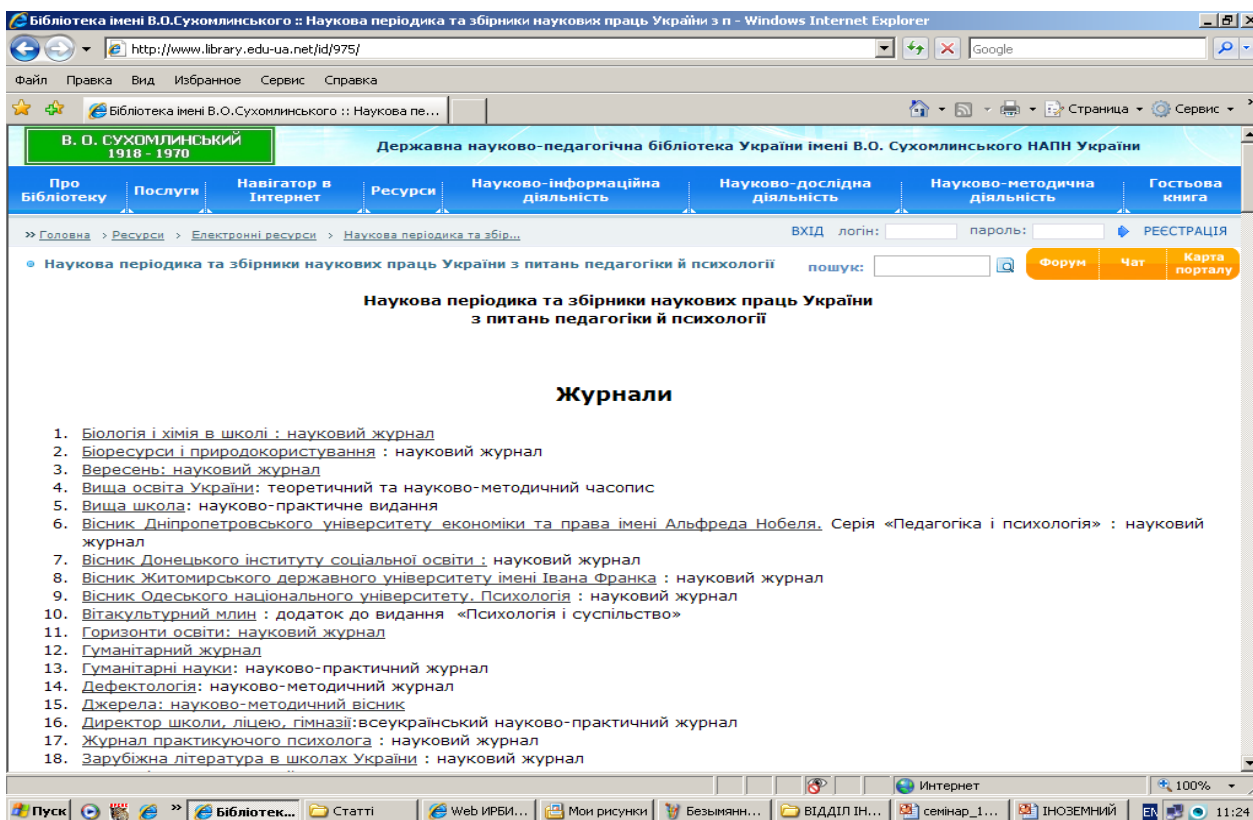
РІДКІСНІ ТА ЦІННІ ВИДАННЯ

ЕЛЕКТРОННИЙ КАТАЛОГ ДНПБ НАПН УКРАЇНИ ім. В. О. Сухомлинського

БІБЛІОГРАФІЧНА ПРОДУКЦІЯ ДНПБ НАПН УКРАЇНИ ім. В. О. Сухомлинського на порталі бібліотеки

НАУКОВА ПЕРІОДИКА ТА ЗБІРНИКИ НАУКОВИХ ПРАЦЬ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ПЕДАГОГІКИ Й ПСИХОЛОГІЇ

Бібліотека імені В.О.Сухомлинського :: Наукова періодика та збірники наукових праць України з п - Windows Internet Explorer

http://www.library.edu.ua.net/id/975/

Файл Правка Вид Избранное Сервис Справка

Бібліотека імені В.О.Сухомлинського :: Наукова пе...

В. О. СУХОМЛИНСЬКИЙ 1918 - 1970 Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського НАПН України

Про бібліотеку Послуги Навігатор в Інтернет Ресурси Науково-інформаційна діяльність Науково-дослідна діяльність Науково-методична діяльність Гостьова книга

» Головна > Ресурси > Електронні ресурси > Наукова періодика та збір... ВХІД логін: пароль: РЕЄСТРАЦІЯ

Наукова періодика та збірники наукових праць України з питань педагогіки й психології пошук: Форум Чат Карта порталу

Наукова періодика та збірники наукових праць України з питань педагогіки й психології

Журнали

1. Біологія і хімія в школі : науковий журнал
2. Біоресурси і природокористування : науковий журнал
3. Вересень: науковий журнал
4. Вища освіта України: теоретичний та науково-методичний часопис
5. Вища школа: науково-практичне видання
6. Вісник Дніпропетровського університету економіки та права імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія» : науковий журнал
7. Вісник Донецького інституту соціальної освіти : науковий журнал
8. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка : науковий журнал
9. Вісник Одеського національного університету. Психологія : науковий журнал
10. Вітакультурний млин : додаток до видання «Психологія і суспільство»
11. Горизонти освіти: науковий журнал
12. Гуманітарний журнал
13. Гуманітарні науки: науково-практичний журнал
14. Дефектологія: науково-методичний журнал
15. Джерела: науково-методичний вісник
16. Директор школи, ліцею, гімназії: всеукраїнський науково-практичний журнал
17. Журнал практикуючого психолога : науковий журнал
18. Зарубіжна література в школах України : науковий журнал

Пуск Інтернет 100%

Бібліотека... Статті Web ІРБІ... Мои рисунки Безымян... ВІДПІЛ ІН... семінар_1... ІНОЗЕМНИЙ 11:24

Бібліотека імені В.О. Сухомлинського :: Галузева реферативна база :: Журнал - Mozilla Firefox

Файл Правка Вид Журнал Закладки Инструменты Справка

http://212.111.193.230/gsd/cgi-bin/library?e=d-000-00---0refsdb--00-0-0--0prompt-10---4-----0-11--1-uk-€

Бібліотека імені В.О. Сухомлинського Академія педагогічних наук України Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського

Про бібліотеку Послуги Навігатор в Інтернет Електронні ресурси Науково-інформаційна діяльність Науково-дослідна діяльність Науково-методична діяльність Гостьова книга

» Головна > База даних бібліотеки > Галузева реферативна база пошук: Форум Чат Карта порталу

пошук журнал

Нова педагогічна думка: науково-методичний журнал 2007р. №1

Психологічні особливості старшокласників і вибір професії
Автор(и): Папуша В.
Сторінки: 46-48
Бібліографія: 15 назв.
Мова: укр.
УДК: 159.9(075)
Журнал: Нова педагогічна думка: науково-методичний журнал 2007р. №1

Роль теорії і практики професійної підготовки соціальних працівників у контексті Булонської системи
Автор(и): Кондицька І.
Сторінки: 104-107
Бібліографія: 7 назв.
Мова: укр.
УДК: 378.014.3
Журнал: Нова педагогічна думка: науково-методичний журнал 2007р. №1

До проблеми психологічного аналізу формування екологічної культури майбутніх вчителів
Автор(и): Назарук В.
Сторінки: 91-96
Бібліографія: 12 назв.
Мова: укр.
УДК: 316.6-591.5
Журнал: Нова педагогічна думка: науково-методичний журнал 2007р. №1

Передача данных с 212.111.193.230...

ГАЛУЗЕВА РЕФЕРАТИВНА БАЗА

Бібліотека імені В.О.Сухомлинського :: Бібліографічна продукція ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського - Орега

Файл Правка Вид Закладки Виджети Інструменти Справка

Пуста сторінка Бібліотека імені В.О.Су...

http://www.library.edu.ua.net/scientific_information_work/bib_prod/

В. О. СУХОМЛИНСЬКИЙ 1918 - 1970 Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського НАПН України

Про бібліотеку Послуги Навігатор в Інтернет Ресурси Науково-інформаційна діяльність Науково-дослідна діяльність Науково-методична діяльність Гостьова книга

» Головна > Науково-інформаційна діяльність > Бібліографічна продукція ...

Вхід логін: пароль: РЕЄСТРАЦІЯ

пошук: Форум Чат Карта порталу

- БІБЛІОГРАФІЧНА ПРОДУКЦІЯ ДНПБ УКРАЇНИ ІМ. В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
 - Науково-допоміжна бібліографічна продукція
 - науково-допоміжні бібліографічні покажчики
 - Рекомендаційні видання
 - покажчики
 - календар знаменних і пам'ятних дат в галузі освіти і педагогічної науки
 - тематичні рекомендаційні списки з актуальних педагогіко-психологічних питань
 - Персональна бібліографічна продукція
 - біобібліографічні покажчики
 - серія "Видатні педагоги світу"
 - серія "Академіки АПН України"
 - серія "Ювіляри АПН України"
 - Інформаційне забезпечення наукових досліджень установ АПН України

Бібліотека імені В.О. Сухомлинського :: Галузева реферативна база :: Галузева реферативна база - Mozilla Firefox

Файл Правка Вид Журнал Закладки Інструменти Справка

http://212.111.193.230/gsd/cgi-bin/library?site=localhost&a=p&p=about&ct=0&l=uk&w=windows-1251&c=

Бібліотека імені В.О. Сухомлинського

В.О. СУХОМЛИНСЬКИЙ 1918 - 1970 Академія педагогічних наук України Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського

Про бібліотеку Послуги Навігатор в Інтернет Електронні ресурси Науково-інформаційна діяльність Науково-дослідна діяльність Науково-методична діяльність Гостьова книга

» Головна > База даних бібліотеки > Галузева реферативна база

пошук: Форум Чат Карта порталу

пошук журнал

Шукати _idx_ що містить деякі слів

Почати Пошук

Про цю колекцію

Ця колекція містить 2198 документів. Вона була побудована 9 днів тому.

Як шукати інформацію в колекції Галузева реферативна база

Існує 2 способів знайти інформацію в цій колекції:

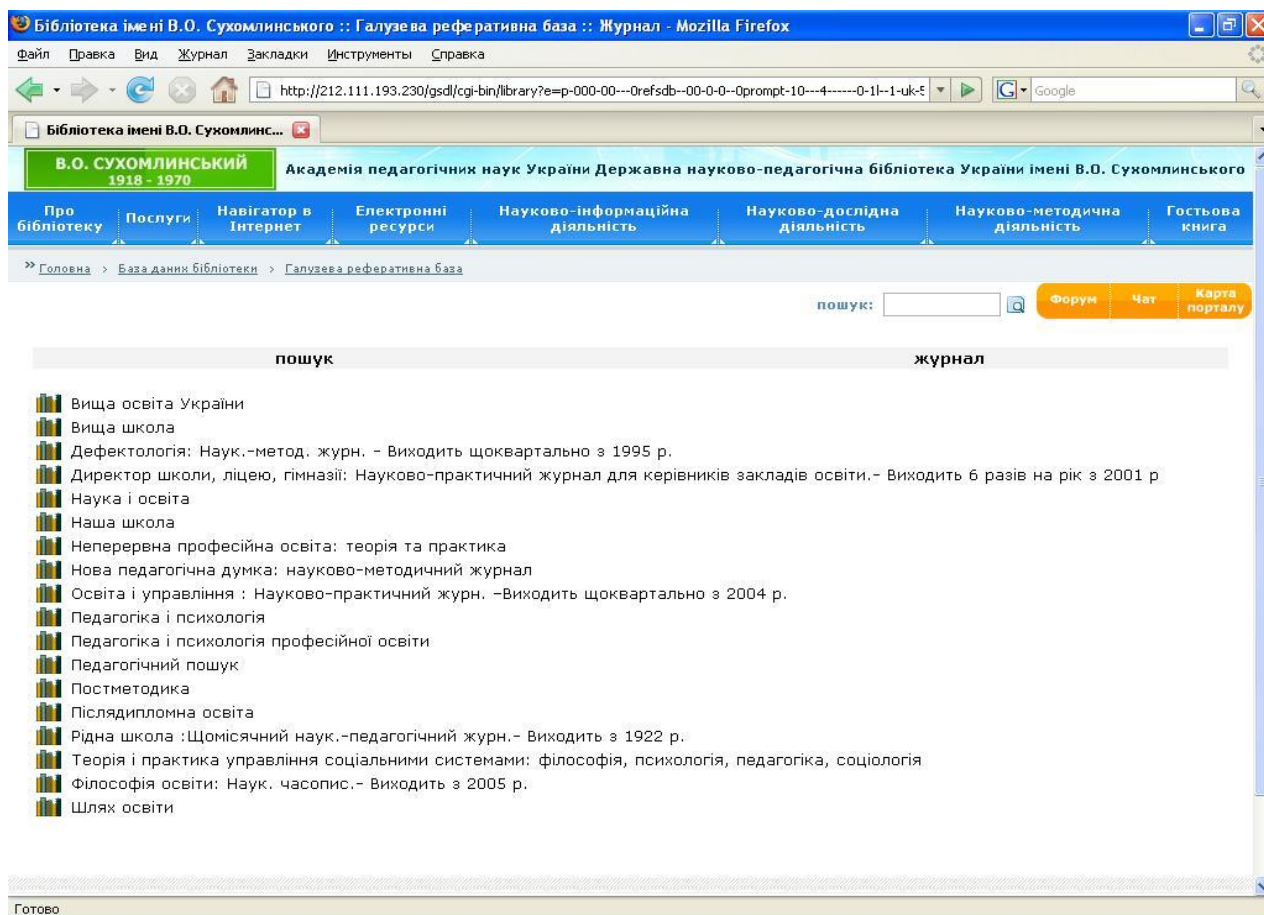
Ви можете шукати слова, що виникають на сторінці "пошук". Це перша сторінка, що виникає, коли Ви починаєте роботу, до неї можна перейти з інших натиснувши кнопку пошук.

Натисніть на кнопку невідомі щоб переглянути публікації (відсортовані за невідомим полем).

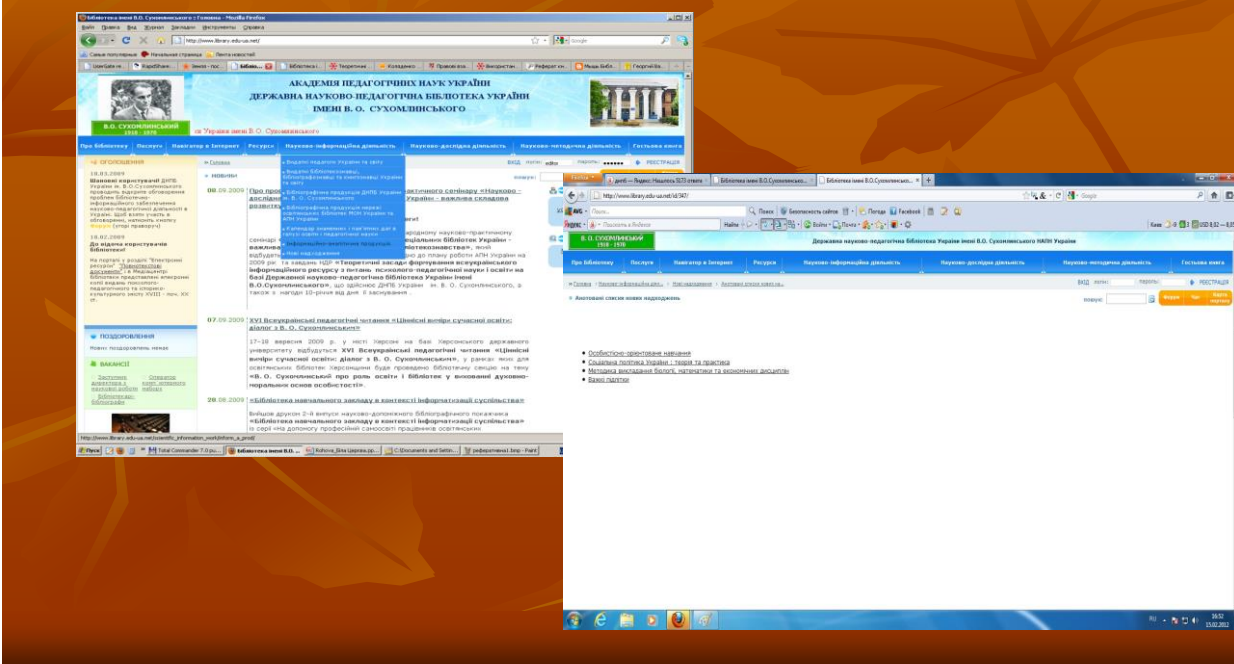
Адреса:
вул. М. Берлінського, 9
тел. 467-22-14
dnpb@edu-ua.net

Розроблено в:
tebenko.com

Готово

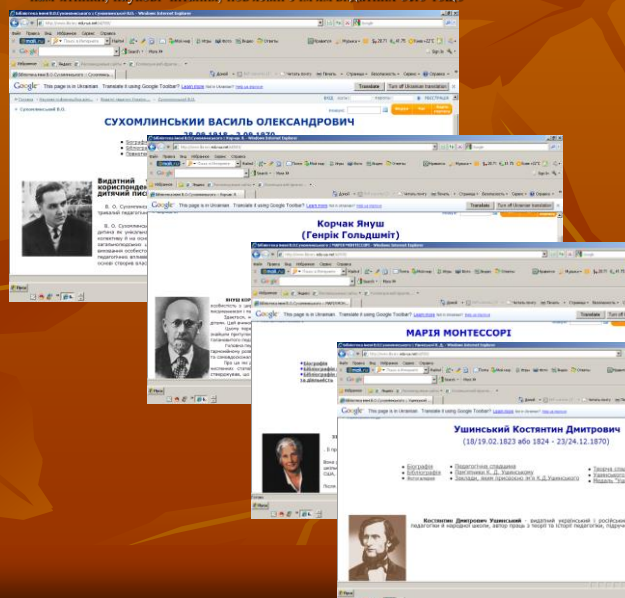
Оглядково-аналітична інформація

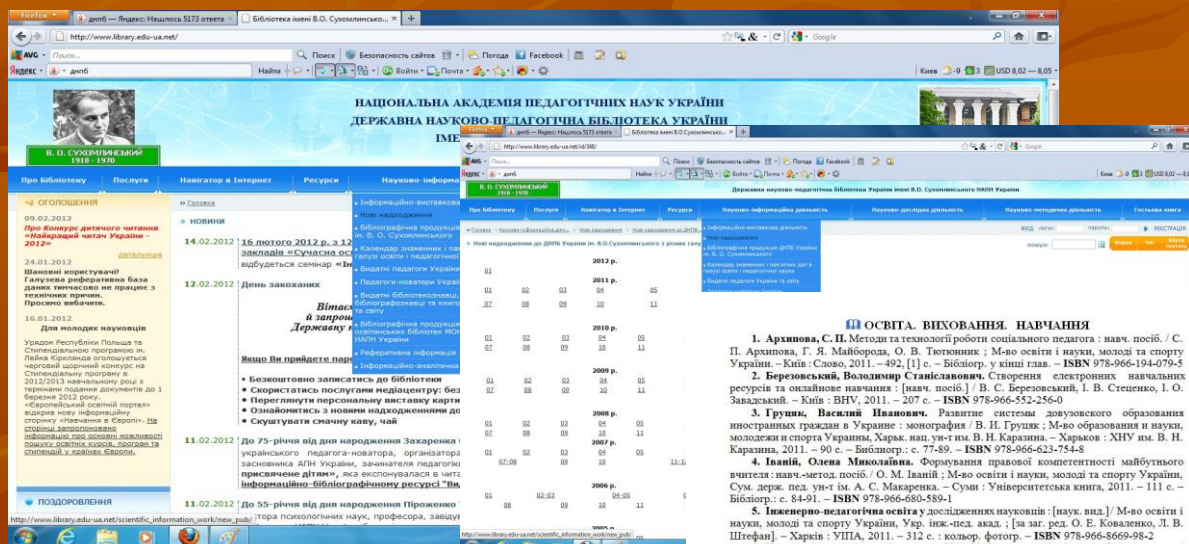
Інформаційно-бібліографічний ресурс „Видатні педагоги України і світу”

У структурі ресурсу: біографія діячів, бібліографія їхніх праць і матеріалів про них, окремі твори повнотекстові та інші матеріали, зокрема фотогалерея, а також матеріали, що розкривають діяльність установи, яка носить їхнє ім'я, вміщено інформацію про нагороди, премії, пам'ятники, наукові читання, пов'язані з ім'ям видатних осіб тощо

- Сухомлинський В. О.
- Алчевська Х. Д.
- Ананій С. А.
- Асташ О. М.
- Ващенко Г. Г.
- Грінченко Б. Д.
- Дурдуківський В. Ф.
- Захаренко О. А.
- Карзін В. Н.
- Корф М. О.
- Корчак Я.
- Костюк Г. С.
- Лубенець Т. Г.
- Макаренко А. С.
- Монтессорі М.
- Оніщук В. О.
- Олена Пчілка
- Пирогов М. І.
- Русова С. Ф.
- Ряпко Я. П.
- Соколяк І. П.
- Ушинський К. Д.
- Чепіга Я. Ф.
- Юркевич П. Д.
- Ярмаченко М. Д.

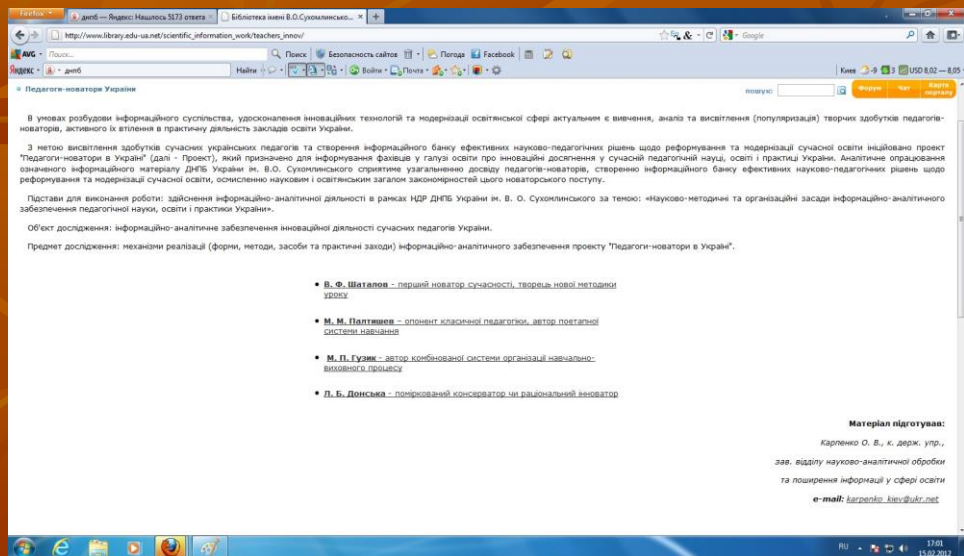

Нові надходження до бібліотеки

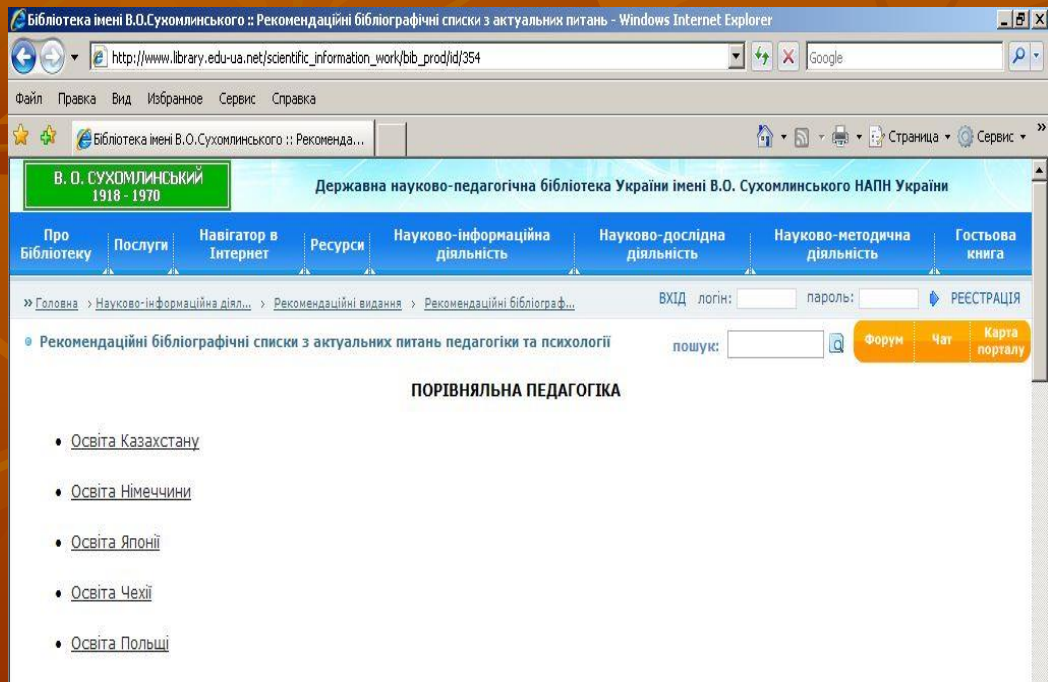

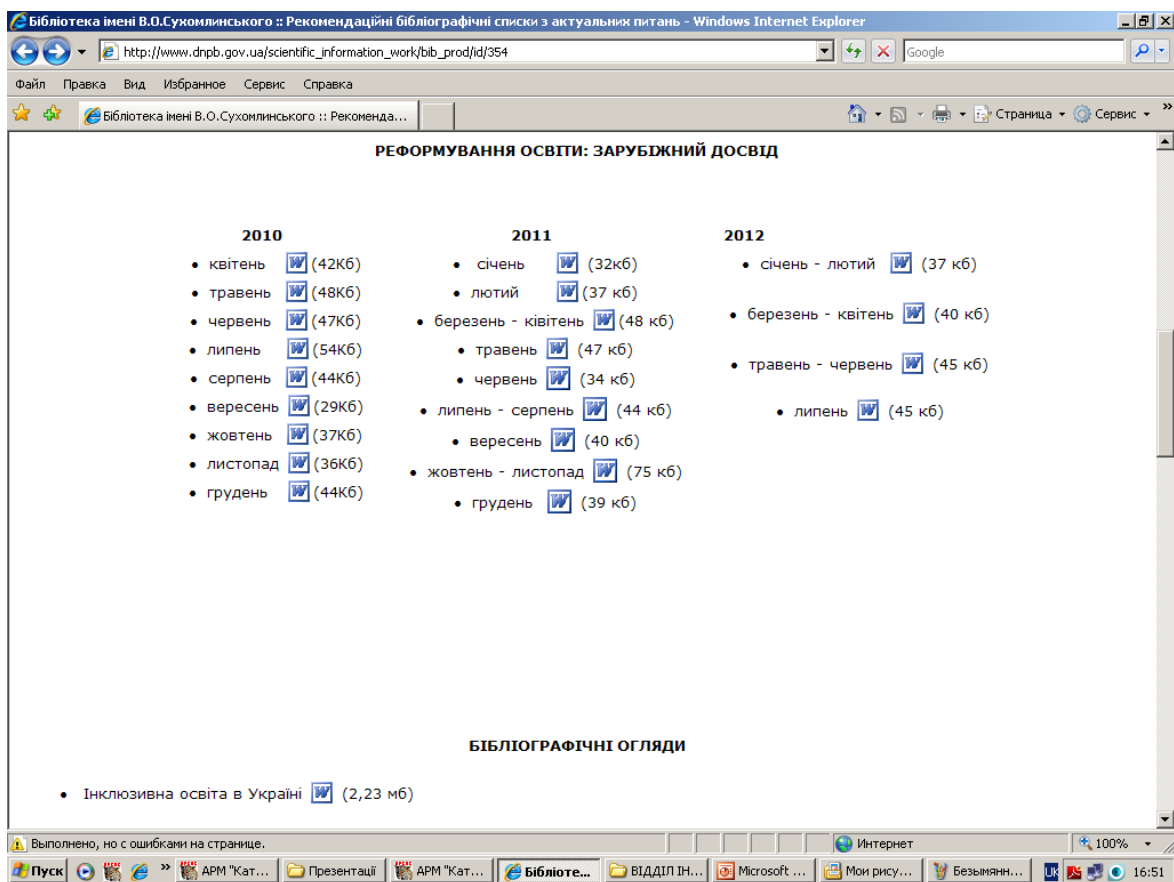
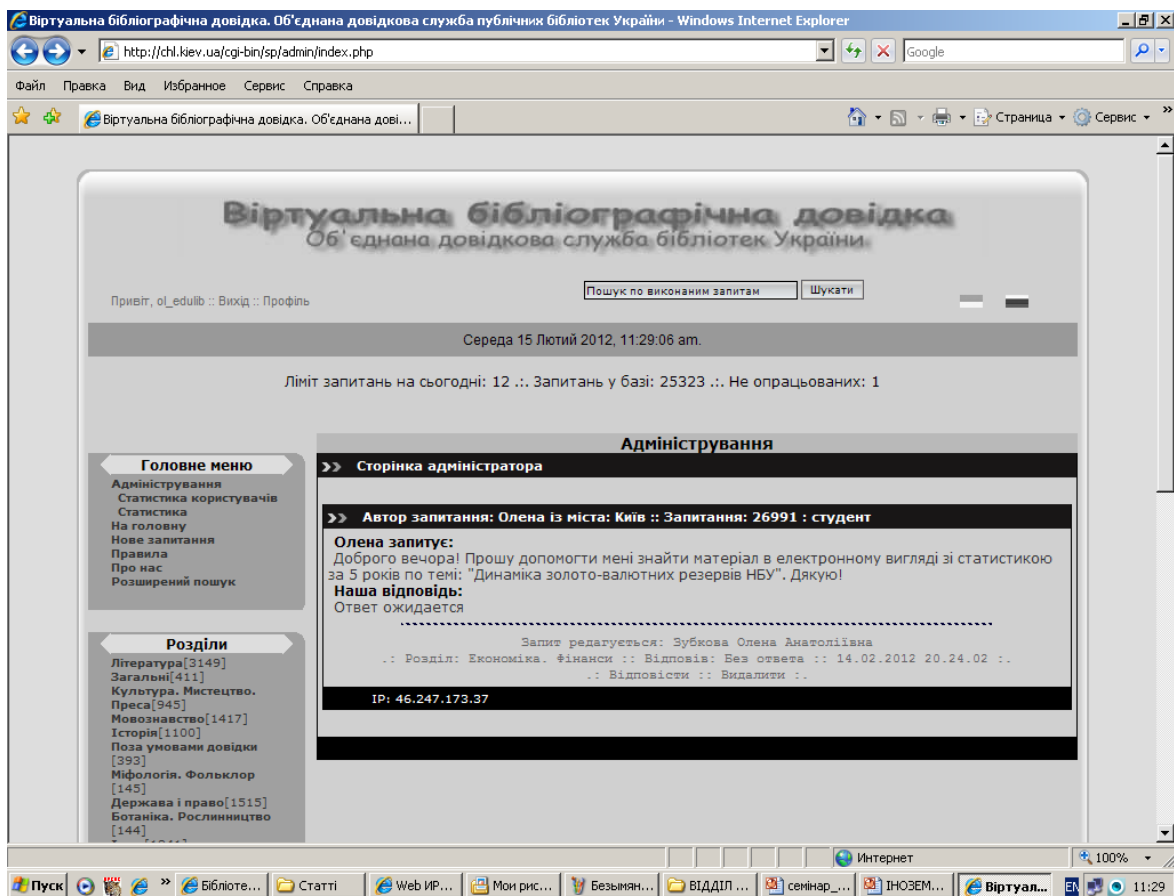
1. Архипова, С. П. Методи та технології роботи соціального педагога : навч. посіб. / С. П. Архипова, Г. Я. Майборода, О. В. Тетюхін. – М-во освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ : Слово, 2011. – 492, [1] с. – Бібліогр. у кінці глав. – ISBN 978-966-194-079-5
2. Березовський, Володимир Станіславович. Створення електронних навчальних ресурсів та онлайн-навчання : [навч. посіб.] / В. С. Березовський, І. В. Стеценко, І. О. Завадський. – Київ : ВНУ, 2011. – 207 с. – ISBN 978-966-552-256-0
3. Грещук, Василь Іванович. Розвиток системи дошкільного виховання іноземних громадян в Україні : монографія / В. І. Грещук ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2011. – 90 с. – Бібліогр. с. 77-89. – ISBN 978-966-623-754-8
4. Іванів, Олена Миколаївна. Формування правової компетентності майбутнього вчителя : навч.-метод. посіб. / О. М. Іванів ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми : Університетська книга, 2011. – 111 с. – Бібліогр. с. 84-91. – ISBN 978-966-680-589-1
5. Інженерно-педагогічна освіта у дослідженнях науковців : [навч. вид.] / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Укр. інж.-пед. акад. ; [за заг. ред. О. Е. Коваленко, Л. В. Штефан]. – Харків : УІПА, 2011. – 312 с. : кольор. фотопр. – ISBN 978-966-8669-98-2
6. Календар класного керівника на 2011-2012 навчальний рік : посіб. для учителів / [авт.: В. Блашків, М. Галі та ін. ; ред. І. Уманець ; упорядк. Ю. Кишиневич]. – Дрогобич : [б. в.], 2011. – 334 с. – Бібліогр. у кінці ст. – ISBN 978-966-384-183-0
7. Качество образования : управление, сертификация, признание : [Международ. науч.-метод. конф. 31 октября-2 ноября 2011 года, г. Краматорск, Украина ; сб. науч. работ / М-во образования и науки, молодежи и спорта Украины, Укр. Ассоц. качества, Укр. технолог. акад., Укр. инж. акад., Донбас. гос. машиностроит. акад. ; под общ. ред. С. В. Ковалевский. – Краматорск : ДТМА, 2011. – 495 с. – Бібліогр. в кінці ст. – ISBN 978-966-379-516-4
8. Манько, Надія Миколаївна. Методика викладання інформації. 10 клас: рівень стандарту, академічний рівень : навч.-метод. посіб. для вчителів загальноосвіт. навч. закл. / Н. М. Манько. – Київ : ВНУ, 2012. – 160 с. – ISBN 978-966-552-259-1
9. Мельничук, Сергій Гаврилович. Педагогіка (Теорія виховання) : навч. посіб. для

Педагогіги-новатори України

Рекомендаційні бібліографічні списки з актуальних питань педагогіки та психології

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОБЛІКОВЦІВ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Ковальчук Тетяна Олександрівна,
майстер виробничого навчання ДПТНЗ «К-П ВПУ»
(м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область)

Головне завдання сучасної системи професійно-технічної освіти – підготовка кваліфікованого та конкурентоздатного фахівця, який не лише володіє певним рівнем знань, умінь і навичок, але й може практично застосувати їх у своїй професійній діяльності. За умов якісних змін, широкомасштабних технологічних інновацій, що відбуваються в сучасному суспільстві, економіці, промисловості професійна освіта має забезпечувати формування сукупності інтегрованих знань, умінь та якостей особистості – професійну компетентність фахівця, зокрема, майбутнього обліковця з реєстрації бухгалтерських даних. Пріоритетним завданням майстра виробничого навчання є сприяння професійній самореалізації учнів через оволодіння ними професійними вміннями і навичками, що ґрунтуються на сучасних спеціальних знаннях, високому рівні професійної компетентності, що ґрунтується на критичному мисленні та здатності застосовувати теоретичні надбання на практиці.

Сьогодення вимагає від навчального закладу принципово нового підходу до формування професійних компетенцій майбутнього кваліфікованого робітника: інтеграції професійної освіти, практичної діяльності та нових інформаційних технологій.

Використанню інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні приділяли велику увагу багато вітчизняних та закордонних вчених, зокрема: Гуржій А. М., Жалдак М. І., Машбиц Е. І., Морзе Н. В., Рамський Ю. С., Сергієнко В. П., Шарко В. Д., Шут М. І. та ін.

Застосування інформаційних технологій на заняттях при підготовці майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних сприяє підвищенню рівня пізнавальної самостійності, високому ступеню наочності й безперервному самоконтролю, засвоєнню знань та умінь, формуванню необхідних професійних компетенцій. Сучасні педагогічні програмні засоби дають можливість втілювати у практику індивідуалізацію професійного навчання.

Мультимедійні технології дозволяють подати учням значно більше інформації. Крім власноруч створених презентацій, практикується використання мультимедійних презентацій для представлення результатів досліджень та проектів, проведених учнями, самостійної роботи. Дійсно, найефективнішими, з огляду на розвиток навичок мислення учнів та навичок до самостійної дослідницької діяльності, є засоби, які проектуються та розробляються самими учнями при вивченні навчального матеріалу. Хочу відзначити, що рівень мотивації учнів до навчання зростає у випадках, коли їм надається можливість за допомогою інформаційних технологій представляти результати цікавого для них навчального проекту, що виконувався під керівництвом майстра виробничого навчання.

Самоконтроль та контроль – важливі складові частини процесу формування професійної компетентності учнів. Серед методів контролю, що визначають рівень засвоєння матеріалу, чільне місце займає тестування – науково обґрунтована система тестових завдань, валідна за змістом та важкістю [4]. Тестування на даний момент часу стає однією з найбільш актуальних інформаційних технологій освіти.

Для підвищення ефективності навчання конкурентноздатних фахівців в умовах інформаційного суспільства, формування в них професійних компетенцій, актуальним нині стає використання ресурсів мережі Інтернет, які доповнюють традиційні форми навчання. Веб-ресурси використовуватися учнями, як під час аудиторних занять, так і під час позакласної роботи, зокрема, для підготовки до занять, виконання проектів, рефератів тощо. До таких ресурсів можна віднести зокрема сайт «Бібліотека бухгалтерського обліку» (<http://pro-u4ot.info>), що є електронною базою книг, статей, матеріалів, розробок, які стосуються тем обліку, економіки та фінансів, Інтернет-портал «Бухгалтер.com.ua» (<http://ukr.buhgalter.com.ua>) – спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів, приватних підприємців, організацій та їх керівників, студентів і викладачів та всіх зацікавлених осіб у різних сферах діяльності, сайти періодичних видань, присвячених обліку тощо.

Також варто приділити увагу використанню інтерактивних курсів у навчальному процесі, зокрема для підтримки вивчення засобів автоматизації праці обліковця. Так, у базі нашої електронної бібліотеки в наявності є інтерактивний курс по роботі з програмним продуктом «1С:Бухгалтерія». Він може використовуватися як під час аудиторних занять, так і для самостійної роботи учнів. Курс дає можливість самостійно виконувати дії з програмою в процесі навчання, швидкого доступу до потрібної теми завдяки зручній навігації.

Серед технічних новинок, що з'являються сьогодні в освіті, особливе місце займають інтерактивні дошки. На відміну від звичайного мультимедійного проектора, інтерактивна дошка дозволяє не лише демонструвати слайди і відео, але й писати, креслити і наносити в процитоване зображення помітки, вносити потрібні зміни, а також зберігати їх у вигляді окремих файлів. Вона дозволяє зробити процес навчання яскравим, динамічним та наглядним. Інтерактивну дошку обладнано в одному з кабінетів нашого навчального закладу, в якому,

зокрема, і про проходять заняття зі спецдисциплін та виробничого навчання обліковців з реєстрації бухгалтерських даних.

Використання інтерактивної дошки дозволяє на уроці раціонально використовувати час, так як немає необхідності постійно витирати дошку та здійснювати нові записи.

Отже, можна сказати, що професійно-технічна освіта все більше орієнтується на підготовку висококваліфікованих робітників відповідного рівня та профілю, конкурентноздатних на ринку праці, компетентних фахівців, які не тільки вільно володіють професією, а й готові до постійного професійного росту, соціальної та професійної мобільності. Інформаційно-комунікаційні технології дозволяють реалізувати принципово нові форми і методи навчання, які підвищують ефективність навчання, відкривають учням доступ до нетрадиційних джерел інформації. Їх застосування підвищує мотивацію навчання, розвиває пізнавальні здібності учнів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аванесов В. С. Теоретические основы разработки заданий в тестовой форме: учеб. пособие. – М.: МГТА, 1995. – 95 с.
2. Жалдак М. И. Система подготовки учителя к использованию информационной технологии в учебном процессе [Текст]: Автореферат докторской диссертации: 13.00.02 / Мирослав Иванович Жалдак. – М., 1989 48 с. – Библиогр.: С. 44-48.
3. Замошникова О. В., Новые информационные технологии в образовании [Текст] / О. В. Замошникова // Новые информационные технологии в образовании: Материалы междунар. науч.-практ. конф. (Екатеринбург, 26-28 февраля 2008 г.). – Екатеринбург: Изд – во Рос. гос. проф.-пед. ун-т., 2008. – Ч. 2. – С. 78-83.
4. Лебедев О. Е. Компетентностный подход в образовании / О. Е. Лебедев // Школьные технологии. – 2004. – №5. – С. 3–12.
5. Роберт И. В., Самойленко П. И. Информационные технологии в науке и образовании // И.В. Роберт, П.И. Самойленко – М., 1998. – 178 с.

ЗНАЧЕННЯ СУЧАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ У РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ

Майборода Людмила Анатоліївна,
науковий співробітник лабораторії «Всеукраїнський інформаційно-аналітичний центр» Інституту ПТО НАПН України
(м. Київ)

Інформаційне забезпечення є важливою ланкою навчального процесу професійно-технічного навчального закладу (далі – ПТНЗ). Цю роль традиційно виконує бібліотека, від її інформаційного простору залежить навчальна, виховна та методична робота закладу, якість і успішність професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників, зокрема, розвиток їхньої інформаційно-технологічної культури.

Бібліотека є фундаментом будь якого навчального закладу. Із розвитком комп'ютерних і телекомунікаційних технологій інформаційний простір бібліотеки розширюється і стає важливим ресурсним центром інформації ПТНЗ. Тому головний шлях розвитку сучасної бібліотеки є її інформатизація. Постійне оновлення навчальних фондів, зростання чисельності та різноманітності інформаційних ресурсів, технічна модернізація, оснащення бібліотеки укріплює зміст професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників та їх інформаційно-технологічної культури.

Сучасна бібліотека базується на підходах сучасної бібліотечної системи з використання інформаційно-комунікаційних технологій (далі –ІКТ). Її головна мета — забезпечення користувачів вільним доступом до інформаційного і бібліотечного простору. Для досягнення цієї мети необхідно вирішити такі завдання: створити бібліотечно-бібліографічну інформацію та публікаційні тексти в електронному вигляді; забезпечити доступ через мережу Інтернет до бібліографічної інформації і повнотекстових баз даних; забезпечити електронними засобами пошуку і обслуговування запитів на інформаційні ресурси бібліотеки.

Інформатизація передбачає впровадження нових технологій, елементів, які підвищують якість і ефективність праці бібліотекарів та якнайшвидший доступ і отримання інформації читачами. Одним із компонентів інформатизації є автоматизація, яка дозволяє поетапно позбавити фахівців бібліотеки рутинної праці, а користувачам — створити ефективний і комфортний сервіс у пошуку інформації. Усі ці зміни привносить комп'ютерне забезпечення, програмні системи, локальні і глобальні мережі (Інтернет). Автоматизація бібліотеки — складний процес, який впливає на всі сфери життєдіяльності бібліотеки, і тому повинна проводитися дуже обережно. Це не тільки установка системи обробки даних, а і питання розвитку та адаптації робочого процесу з метою найбільшого використання переваг, які надають інформаційні системи.

Підвищення соціальної і інформаційної ролі бібліотек у сучасній освітній діяльності диктує необхідність формування нових методів організації інформаційного простору бібліотеки ПТНЗ, який реалізується на основі інформаційно-комунікаційних технологій.

Варто відзначити, що позитивний вплив технічного прогресу на діяльність бібліотек відбувається тільки тоді, коли рівень їхньої інформатизації достатньо високий. ІКТ надають бібліотекам унікальний шанс розвитку нових напрямів в їх діяльності. Створення баз даних електронного каталогу, підтримуючи всі класичні підходи до каталогізації документів, надає користувачам більш широкі можливості для пошуку, створює додаткові, нетрадиційні пошукові елементи, дозволяє пошук за декількома елементами одночасно. Використання сторонніх ресурсів педагогічними працівниками дає можливість бібліотеці розширити доступ до наукової, технічної, педагогічної та іншої інформації. У цілому, використання сучасних технологій в обслуговуванні користувачів не тільки підвищує ефективність використання ресурсів бібліотеки і полегшує шлях користувача до інформації, що й надає престижу та привабливості бібліотеці. Автоматизація бібліотечних процесів вимагає змін не тільки в технології, але й у змістовних аспектах бібліотечної роботи. Змінюються позиція бібліотеки і її активність у взаєминах з учнями, переглядаються вимоги до бібліотечного сервісу, індивідуальні форми інформаційного забезпечення і, як наслідок, якість професійної підготовки.

Розвитку інформаційно-технологічної культури майбутнього кваліфікованого робітника сприяє робота з електронними каталогами і

картотеками, базами даних, Інтернет ресурсами тощо. Така діяльність спонукає учнів до творчого пошуку і сприяє підвищенню їхньої бібліографічної грамотності. Навички роботи, які учні здобувають в бібліотеці під час творчого пошуку, допомагають їм орієнтуватися у великому потоці інформації, яку вони щоденно отримують.

Для проведення комплексних змін технологічного середовища бібліотеки необхідно: сучасне програмне і технічне забезпечення, підготовлений до змін персонал і, безумовно, заздалегідь спланована і ретельно обміркована організація роботи по створенню нової технології бібліотечних процесів. Я. Шрайберг зауважив, що автоматизація бібліотечно-інформаційної діяльності — це прояв не лише сучасного науково-технічного розвитку, а й соціального прогресу, який забезпечується не лише своєчасним і швидким доступом користувачів до інформації та першоджерел, але в цілому створюються умови для реалізації одного з головних принципів відкритого суспільства — принципу загальної доступності інформації та публікацій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бабич В. Роль бібліотек в інформатизації суспільства і підвищенні інформаційної культури / В. Бабич // Бібл. планета. — 1998. — № 1. — С. 17–20.
2. Шрайберг Я. Л. Основные положения и принципы разработки автоматизированных библиотечно-информационных систем и сетей: главные тенденции окружения, основные положения и предпосылки, базовые принципы / Я. Л. Шрайберг. — М. : Либерия, 2001. — 100 с.

I. Підвищення престижу професії «Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних» засобами інформаційно-бібліотечного середовища

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНО-МОБІЛЬНОГО КВАЛІФІКОВАНОГО РОБІТНИКА

Бабенчук Анастасія,
*учениця Навчально-наукового центру ПТО НАПН України
(м. Київ)*

Читання – це мистецтво, і треба знати, як читати
Е.Фаге

Сучасна професійна освіта в нашій країні певною мірою переживає кризу. Ця криза полягає в розбіжності тих знань і навичок, які дають освітні установи і вимог, що пред'являються до випускників сучасним виробництвом, бізнесом. У результаті цього випускникам досить складно знайти роботу за фахом, хоча цьому сприяє і скорочення робочих місць в реальному секторі економіки. Цей негативний чинник знижує мотивацію професійної освіти.

Кожна спеціальність вимагає особливого підходу. Також велика відповідальність лягає на бібліотеку. За своєю сутністю бібліотека – це храм мудрості; Берегиня книжкового скарбу і людського знання.

Бібліотека нашого навчально-наукового центру – це осередок знань, культури та інформації, надійний помічник учнів. Саме тому працівники бібліотеки знаходяться у постійному пошуку нових активних форм роботи, допомагають виховувати в учнів щоденну потребу в читанні, любов та інтерес до книги, дають можливість систематично поповнювати свої знання цікавою і корисною інформацією. Співпраця бібліотекарів та учнів сприяє не тільки розширенню їхнього світогляду, а й допомагає формувати професійну компетентність, що забезпечує їм у подальшому їх конкурентноздатність на ринку праці.

Сьогодні на ринку праці пред'являються нові, більш високі вимоги до професійної підготовки випускників професійно-технічних навчальних закладів. Сучасний кваліфікований робітник повинен уміти швидко пристосовуватися до мінливих умов праці, володіти професійною майстерністю і бути професійно компетентним. Випускник повинен вміти самостійно планувати і контролювати свою трудову діяльність, приймати рішення і нести відповідальність за результатами своєї діяльності, працювати в колективі, бути комунікабельним.

Саме всі ці завдання і допомагає вирішувати бібліотека, працівники якої організовують різноманітні інформаційні заходи, а саме: години-повідомлення, виховні години, перегляди та огляди нових надходжень, тематичні новини. Завдання підготовки професіоналів для основних сфер людської діяльності для роботи бібліотеки набуває особливої актуальності. Однак, щоб забезпечити високий рівень професіоналізму, необхідна культурна основа професійної діяльності. Тобто професіонал повинен поєднувати в собі професійні здібності, знання, вміння, навички та досвід при досить високому рівні професійної культури і чітко розуміти, що таке: професійна культура – культура певної професії; професійна етика – це усвідомлення своєї моральної відповідальності і готовності виконувати свій професійний обов'язок.

Професійна етика включає і поняття професійного обов'язку, професійної відповідальності, професійної совісті. А ці поняття перетинаються з іншими, близькими за своєю суттю: професійна честь, професійний дух, професійна гідність, професійна справедливість тощо. Для виховання в учнів цих якостей у бібліотеці нашого навчально-наукового центру проводяться різні заходи. Тематика цих заходів формується з тих конкретних ситуацій, що мали місце в навчальному процесі, під час проходження виробничої практики або ж просто виникали в повсякденному житті. Наприклад, в основу дискусій „Коли правий споживач?“, Коли правий майстер?” було покладено випадки, які відбувалися під час професійної практики учнів. Водночас, в бібліотеці кожен учень має можливість одержати консультації бібліотекаря з найрізноманітніших питань. Наприклад, чим відрізняється формальна кваліфікація, яка засвідчується сертифікатом (диплом, атестат, посвідчення) про закінчення певного навчального закладу та реальна кваліфікація, що отримується після декількох років роботи за даною професією, що включає сукупність практичних вмінь і навичок, тобто професійний досвід.

Таким чином, інформаційно-бібліотечне забезпечення навчального процесу в нашому навчально-науковому центрі сприяє формуванню майбутнього кваліфікованого професійно мобільного фахівця.

МОЯ МАЙБУТНЯ ПРОФЕСІЯ – ОБЛІКОВЕЦЬ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ

Клочко Вікторія,

учениця Навчально-наукового центру ПТО НАПН України,
(м. Київ)

Кожна людина в певний період свого життя стикається з тим, що потрібно вибрати професію. Куди йти далі, ким бути? А так не хочеться помилитися. Вступаючи у вищий навчальний заклад, абітурієнт зважує «за» і «проти», але часто буває, що, відпрацювавши обов'язкові два роки, випускник розуміє, що помилився; і добре, якщо виходить зайнятися тим, чим хочеться.

Я пишаюся обраною професією. У деяких колах ходить жарт, що «обліковець з реєстрації бухгалтерських даних - це не професія, не орієнтація, не національність і навіть не образлива кличка. Це важка форма розумової патології, яку можна успішно використовувати в господарській діяльності».

На мою думку, плюси професії неперевершені. Робота з паперами і комп'ютером (мінімум спілкування при бажанні). Є можливість легко стати фрілансером, якщо бути хорошим фахівцем, тобто можна отримати сертифікат на надання аудиторських послуг або здійснення бухгалтерських послуг як індивідуальний підприємець. Прийняття рішень, відповідальність, почуття власної важливості у функціонуванні фірми, а значить і постійний власний розвиток.

Швидке реагування на зміни в законодавстві, яке має змінюватися в часи й нестабільної економіки щоденно: потрібно бути в курсі постійно (це і мінус, в якійсь мірі). Затишні умови праці - тепленький офіс взимку, кондиціонер - влітку. Оплата праці: професійно досвідченому, кваліфікованому - вельми гідна. Але говорячи про позитив, є і десь-таки мінуси, які диктує сучасність, і, то не тільки для певної професії «Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних», але взагалі на економічному горизонті становлення нашої країни.

Дійсно, ринок праці перенасичений, тому важко знайти роботу молодій особі, яка тільки переступила поріг навчального закладу і опинилася сам на сам із життєвим колообігом, рутинністю роботи, часом одноманітністю, нервозністю, «цілодобовою» роботою в період здачі звітності.

У різних людей - різні пріоритети: що для одних добре — інших лякає. Але мораль одна: коли кожен день йдеш на роботу з радістю, то й робочий час проходить швидше. Улюблена справа надихає. Вибираючи професію, шукайте плюси. Як можна більше плюсів. Але пам'ятайте, що мінуси завжди підштовхують до подолання перешкод, роблять справу цікавішою.

Отже, моя майбутня професія пов'язана з бухгалтерської справою, і саме вибір — обліковець з реєстрації бухгалтерських даних — має стати в майбутньому моїм хобі, і улюбленою справою.

ВИМОГИ ПРОФЕСІЇ ДО ОСОБИСТОСТІ ОБЛІКОВЦЯ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ

Лісова Дар'я

учениця Навчально-наукового центру ПТО НАПН України

(м. Київ)

Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних — кваліфікований робітник, службовець, фахівець в галузі бухгалтерії. У даний час професія є важливою, без

неї не обходиться жодне підприємство, тому що бухгалтерська структура потребує нині комп'ютерно-орієнтованих робітників виконавчої ланки, спроможних швидко та якісно обробляти незчисленні обсяги облікової документації.

Сфера професійної діяльності обліковців з реєстрації бухгалтерських даних має три основних напрями: статистичний облік, проведення грошових операцій та здійснення облікових і нормувальних робіт. Вони повинні вміти перевіряти одержані первинні документи за формою та змістом, наявність обов'язкових реквізитів та передавати їх керівнику підрозділу (відділу, управління) бухгалтерського обліку; систематизувати одержані первинні документи, переносити інформацію, відображену в цих документах, у потрібному аналітичному розрізі до відомостей (допоміжних відомостей, аркушів-розшифровок), виводити підсумки цифрової інформації у цих документах за її видами, напрямками та періодами; на документах, дані яких включені бухгалтером до облікових реєстрів, зазначати номер відповідних облікових реєстрів і порядкові номери запису в них (номер рядка); готувати проміжні розрахунки, необхідні для здійснення обліку господарських операцій, та подавати їх до розгляду; готувати дані та форми документів для розрахункових операцій, вносити записи в журнали обліку бланків суворої звітності, цінних паперів тощо; здійснювати реєстрацію документів, які надходять в підрозділ (відділ, управління) бухгалтерського обліку, комплектувати в хронологічному порядку документи після їх оброблення, нумерувати аркуші, складати внутрішній опис документів, засвідчувальний напис справи, підшивати або опрацьовувати, оформлювати обкладинку (титульний лист); передавати до зберігання або вести формування, систематизацію та зберігання справ у структурному підрозділі. Для цього обліковець має знати нормативні, методичні та інші інструктивні матеріали з організації та ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності; основи облікової політики, систему реєстрів бухгалтерського обліку, порядок і способи реєстрації інформації, правила документообігу і технологію оброблення облікової інформації на підприємстві; систему і форми внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, звітності і контролю.

Сучасний роботодавець ставить до обліковця з реєстрації бухгалтерських даних певні вимоги, а саме: раціонально і ефективно організовувати працю на робочому місці; дотримуватись норм технологічного процесу; не допускати браку в роботі; знати і виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці і навколишнього середовища, додержуватись норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт; використовувати, в разі необхідності, засоби попередження і усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії тощо); знати інформаційні технології.

Цю професію відрізняє невисокий рівень спілкування, її представники контактують не стільки з людьми, скільки з фінансовими документами. Іноді у молоді складається враження, що працівник бухгалтерії - це людина, яка «орудує

великими грошима». Однак насправді обліковець лише скрупульозно оформляє в документах будь-який рух матеріальних цінностей (рішення про який приймає не сам він, а керівництво).

Робота бухгалтерії суворо контролюється з одного боку роботодавцем, з іншого – указами та постановами Міністерства фінансів та Податкової служби, які, на жаль, часто суперечать один одному. Тому потрібно розбиратися в перипетіях законодавства та вміти спілкуватися до держорганами.

Із психологічних якостей – обліковцю з реєстрації бухгалтерських даних необхідна акуратність, відповідальність, зосередженість, терплячість і посидючість, любов до монотонної роботи. Хороший обліковець з реєстрації бухгалтерських даних повинен бути надзвичайно уважним, він володіє здатністю до самоперевірки і самоконтролю (адже будь-яка помилка веде до збитків та інших серйозних неприємностей). Важливо, щоб цей фахівець умів викликати довіру в роботодавців: він має доступ до всіх аспектів фінансової діяльності фірми, тому ніхто не захоче брати його на роботу, якщо він не буде справляти враження надійної людини. Бажано мати хорошу пам'ять і, найголовніше, треба вміти мовчати (нерідко працівнику бухгалтерської справи доводиться зберігати комерційну таємницю).

Професія обліковця з реєстрації бухгалтерських даних відноситься до числа масових, вона затребувана в різних організаціях. Ці фахівці можуть працювати в бухгалтерії будь-якої установи, у великих фірмах та банках, на підприємствах у відділах економічного планування та аналізу. Дрібні організації найчастіше не мають посади обліковця з реєстрації бухгалтерських даних в постійному штаті співробітників, а тимчасово запрошують його – так це обходиться їм дешевше. Існує досить багато фірм, що спеціалізуються на наданні бухгалтерських послуг іншим організаціям. Професійні навички можуть змінюватись в залежності від: ділянки бухгалтерії (матеріальна група, каса, розрахункова група тощо); сфери діяльності компанії (будівництво, торгівля, виробництво тощо); систем оподаткування компанії (КСНО, ЕНВД, УСНО). Обов'язковим для всіх кандидатів є знання податкового законодавства, бухгалтерського обліку.

Крім того, обліковці з реєстрації бухгалтерських даних повинні бути впевненим користувачем ПК. Знати програми: «1С: Бухгалтерія», Excel, Persin (програма для пенсійного фонду), вміти використовувати у своїй роботі довідкові правові системи, електронну пошту, Інтернет. Володіння англійською мовою фахівцю бухгалтерії не потрібне. Виняток становлять ті випадки, коли він працює в міжнародній корпорації або компанії, постачальники яких знаходяться за кордоном.

Завжди вважалося, що на кадровому ринку бухгалтерські професії є найбільш затребувані, і "рахівник", який вирішив поміняти роботу, ніколи не залишиться біля розбитого корита.

Отже, за призначенням люди бухгалтерської професії, а саме обліковці з реєстрації бухгалтерських даних, зовсім не обмежуються працею у світі активів, пасивів, проводок і балансів. Справжні професіонали зобов'язані орієнтуватися у всьому, що має відношення до діяльності організації, в якій вони

трудяться, цікавляться економікою, політикою, відстежують зміни в законодавстві та постійно підвищують свою кваліфікацію. Для набуття професійних компетенцій, становлення особистості майбутнього обліковця з реєстрації бухгалтерських даних як справжнього фахівця у період формування його професійної компетентності важливу роль буде відігравати інформаційно-бібліотечне середовище навчального закладу. Це має починатися з опанування інформаційних джерел щодо визначення особливостей професії та її значення у народному господарстві країни.

ПОРТФОЛІО МАЙБУТНЬОГО ОБЛІКОВЦЯ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ ЯК СИСТЕМА НАБУТТЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ

Грибовська Анастасія, Матушко Світлана,
учениці Навчально-наукового центру ПТО НАПН України
(м. Київ)

Портфоліо (італ. portfolio - 'портфель, папка для документів' → англ.) – сукупність зразків робіт, фотографій, які дають уяву про пропоновані послуги організації (фірми) або спеціаліста (моделі, фотографа, дизайнера, архітектора)

Сьогодні словом «портфоліо» називають список робіт фахівця, що представляють його вміння, навички і знання з кращих сторін. Мета портфоліо – переконати потенційного роботодавця чи клієнта працювати з вами.

Перше питання, яке виникає при створенні портфоліо – які роботи вказувати? Якщо Ви - майбутній кваліфікований робітник і тільки починаєте свою діяльність, то краще показувати всі надбання. У цьому випадку на Вас працює кількість матеріалів, якість яких може бути не надто високою. Але Ви показуєте замовнику, що у Вас вже є виконані роботи, проекти, є певний рівень самоорганізації. Головне, щоб був досвід узагальнення і систематизації свого професійного зростання. Важливо включити до портфоліо обсяг поступово набутих компетенцій і показати те, чим Ви володієте найкраще. Роботодавець повинен розуміти, яку якість роботи ви можете видавати стабільно, а не тільки у випадку «творчого удару».

Нині створення портфоліо актуалізує значущість його автора.

Таким чином, майбутні обліковці з реєстрації бухгалтерських даних поступово, з перших кроків вступу до професії, групують свої надбання. На нашу думку, портфоліо майбутнього обліковця з реєстрації бухгалтерських даних має включати до себе декілька основних розділів:

1. Вступ до професії: на підставі ДСПТО по професії – освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу з відповідної професії, професіограма, міжнародна символіка людей бухгалтерської професії.

2. Нормативно-правове забезпечення професійної діяльності майбутнього обліковця з реєстрації бухгалтерських даних: Закони України, нормативно-правові акти, П(С)БО, План рахунків тощо.
3. Бухгалтерська документація: форми, шаблони, бланки тощо.
4. Лабораторний практикум: звіти з виконання лабораторно-практичних робіт.
5. Навчально-дослідні матеріали: реферати, повідомлення, професійні довідки, звіти про участь у виставках, конкурсах професійної майстерності, екскурсіях тощо)
6. Термінологічний словник.
7. Навчальні результати: тематичні та контрольні роботи, тестування, анкетування тощо.
8. Інформаційні джерела фахового спрямування: підручники, посібники, довідники, словники, Інтернет-ресурси тощо.
9. Пропозиції, поради і рекомендації консультанта щодо ведення портфоліо.

Нині імідж сучасного фахівця підкреслюється вміннями користуватися інформаційно-комунікаційним ресурсом, тому доцільно крім друкованого варіанту мати і власне WEB-портфоліо. Це дозволяє розширювати світогляд та встановлювати взаємовідносини з учнями інших навчальних закладів, як України, так й іноземних, з метою набуття певного професійного досвіду для формування професійної компетентності бухгалтерського спрямування.

ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОБЛІКОВЦІВ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ

Захарченко Інна,

*учениця Навчально-наукового центру ПТО НАПН України
(м. Київ)*

Формування економічних відносин у напрямі ринкових перетворень в Україні відбувається в різних сферах діяльності. Коли Україна переходить до цих відносин, то особливе значення має набуття професійних знань навичок та вмінь працівників щодо пошуку правильних і обґрунтованих управлінських підходів та рішень з метою підвищення ефективності роботи підприємств, об'єднань та інших господарських структур.

Розвиток ринкової економіки в Україні, виникнення нових господарських структур на основі різних форм власності, розширення міжнародних економічних зв'язків диктують необхідність удосконалення бухгалтерського обліку. А значить, вимагають від майбутніх фахівців економічної сфери діяльності нового ставлення до своєї майбутньої професії. Саме такого переосмислення на сьогодні вимагає і професія «Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних».

Хочеться зосередити увагу на підвищенні престижу даної професії і визначити деякі компоненти профорієнтаційного змісту формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних.

По-перше, основою підготовки бухгалтерських кадрів являється навчальна дисципліна «Бухгалтерський облік». Бухгалтерський облік – це наука, тому він має предмет вивчення і метод, за допомогою якого вивчається цей предмет.

Правові засади регулювання організації та ведення бухгалтерського обліку в Україні визначені Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Відповідно до Статті 2 цього Закону, дія Закону поширюється на всіх юридичних осіб, незалежно від форми власності. Регулювання питань методології бухгалтерського обліку здійснює Міністерство фінансів України, яке затверджує національні положення П(С)БО (стандарти бухгалтерського обліку та інші нормативно-правові акти щодо ведення бухгалтерського обліку в Україні). Згідно зі Статтею 8 вищезгаданого Закону, бухгалтерський облік на підприємстві ведеться безперервно, з дня реєстрації підприємства – до його ліквідації. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку на підприємстві несе власник або уповноважена ним особа (керівник) та головний бухгалтер.

Бухгалтерський облік – процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень.

Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних – це працівник бухгалтерії, який здійснює реєстрацію документів бухгалтерського обліку, що надходять до підрозділу (відділу, управління). Він комплектує в хронологічному порядку документи після їх оброблення, нумерує аркуші, складає внутрішній опис документів, засвідчувальний напис справи, підшиває її та оформлює обкладинку (титульний лист). Потім передає справу на зберігання або веде формування, систематизацію та зберігання справ у структурному підрозділі.

Витоки виникнення однієї із давніх професій беруть свій початок із XV століття. Саме тоді, 10 листопада 1494 року була вперше видана книга про основи бухгалтерії, яку написав математик Лука Пачолі. Майже в тому ж вигляді, як вона була викладена багато років тому, бухгалтерія застосовується і в даний час. Пачолі описав процедуру ведення бухгалтерського обліку, зведення балансу і ввів спеціальні терміни і знання, необхідні для роботи бухгалтера.

У кожній країні є своє національне свято бухгалтера. День бухгалтера в Україні святкують 16 липня. Дата свята вибрана не випадково - цього дня в 1999 році був прийнятий Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». До 2004 року свято відзначалося федерацією аудиторів і бухгалтерів України неофіційно, а затвердження цієї дати на рівні держави дозволило підняти престиж професії, змусило представників влади по-новому поглянути на фахівців, усвідомити, що бухгалтерський облік – це не лише податкова звітність, а й основа для прийняття управлінських рішень. У результаті Указом Президента України №662/2004 від 18.06.2004 саме 16 липня було офіційно оголошено Днем бухгалтера. Бухгалтерські працівники так, як і інші

працівники всіх сфер народного господарства країни, мають свою професійну символіку: герб, девіз, професійне свято тощо (рисунк 1). На гербі бухгалтерів, визнаному міжнародним, зображені ваги, сонце і крива Бернуллі. Ваги символізують бухгалтерський баланс, сонце - освітлення бухобліком всіх аспектів діяльності підприємства, крива Бернуллі - знак, що бухгалтерський облік, розпочавшись одного разу, буде тривати нескінченно. Герб обрамлений написом «Science, Conscience, Independance», що означає «Наука, Довіра, Незалежність».

Рис.1. Міжнародний герб бухгалтерів

Втім, друге слово перекладають і як «чесність, совість». Емблема має овальну форму, фоновий колір - зелений.

Міжнародний герб бухгалтерів придумав відомий французький учений Жан Батист Дюмарше в 1944 році, а Всесвітня асамблея бухгалтерських працівників затвердила цей знак як емблему професії.

Щороку 10 листопада фахівці однієї із точних професій відзначають професійне свято -

Міжнародний день бухгалтерії (International Accounting Day). Це свято часто називають Днем бухгалтера (Accountant's Day). Необхідність введення

міжнародного свята обговорювалася неодноразово, незважаючи на те, що в багатьох країнах встановлено національне свято бухгалтерів.

Вибору дати свята послужило подія кінця 15 століття – 10 листопада 1494 року в Венеції (Venice) була опублікована книга Луки Пачіолі (Luca Pacioli) «Все про арифметику, геометрії і пропорції» (Summa de Arithmetica, Geometria, Proportioni et Proportionalita), в якій автор спробував підсумувати знання про математику того часу.

Отже, бухгалтерська професія має докорінно історичну преамбулу, а необхідність професії для суспільства не підлягає запереченню. Завдяки різноманітним інформаційно-бібліотечним джерелам – друкованим літературним, навчальним, періодичним виданням та Інтернет-ресурсам майбутні спеціалісти отримують необхідну історичну інформацію професійного спрямування.

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО КВАЛІФІКОВАНОГО РОБІТНИКА

Носач Євгенія,

учениця Навчально-наукового центру ПТО

НАПН України

(м. Київ)

Життя показує, що на формування професійної культури майбутнього фахівця впливають різні

чинники: особливості самої професії, особистісні та соціальні фактори. Об'єктивний вплив роблять загальноосвітні тенденції в освіті, соціально-філософські проблеми культури, стан системи освіти і якість освітніх послуг, культура освітньої установи, престижність професій у суспільстві. Основні проблеми формування професійної культури викликані цілим рядом обставин і тенденцій, характерних для системи професійного виховання та професійного самовизначення особистості. У сучасному світі ми все частіше стикаємося з комерціалізацією освіти, яка веде до того, що платна освіта стає недоступною широким верствам населення.

Відповідно до законів нового часу ідеали і герої помінялися: радянського робочого хлопця замінив успішний банкір. Парадокс часу полягає в тому, що потреби громадськості не збігаються з попитом роботодавця – всі ці немодні професії значаться в розділі оголошень «Терміново потрібен...».

Дана ситуація породжує зовнішній і внутрішній «витік мізків», викликаний відсутністю в учнів перспектив для професійного зростання та їхньої самореалізації у професії. Випускники шкіл йдуть навчатися багатьом професіям, які вважаються «не престижними» лише в тому випадку, якщо вступити на престижні немає можливості. Якщо ситуація і далі буде розвиватися за цим сценарієм, ми можемо опинитися без висококваліфікованих робітників у багатьох галузях народного господарства. Частково виправити становище можна за допомогою формування професійної культури.

Серед суб'єктивних факторів виділяється загальна культура учня. Має місце не тільки вплив загальної культури фахівця на його професійну культуру, але й зворотній вплив останньої на загальну культуру фахівця, його різнопланового спілкування поза виробничою сфери. Так, наприклад, західні ділові люди цінують у діловому партнері, крім професійної компетентності, вміння дорожити своїм словом, дотримання термінів і зобов'язань, знання етикету та іміджу. Це і «офіційна» форма одягу – строгий костюм, вміло зав'язана краватка, і культура користування столовими приборами та культура таких дрібниць, як наприклад, вміло віддрукована візитка.

Вважається, що формування загальної культури поведінки в цілому здійснюється у сім'ї і є завданням сім'ї. Вирішальна ж роль у формуванні професійної культури поведінки залишається за професійно-технічним навчальним закладом. Формування професійної культури поведінки сприяє досягненню професійного успіху і потребує особливої уваги підготовці учнів. Професійна освіта створює умови для професійного становлення, розвитку і самореалізації особистості.

Тим самим, роль серед чинників становлення професійної культури фахівця слід назвати культуру освітньої установи, де учень отримує теоретичні знання в обраній сфері професійної діяльності, і культуру організації, де проходить виробнича практика.

Проблема формування професійної культури, як однієї із умов формування професійної компетентності, є особливо актуальною у теперішній час, коли суспільство активно входить в систему ринкових відносин, яка визначатиме у

фахівцях: кваліфікацію людини, рівень її технології, загальнокультурної підготовки та психологічної підготовленості.

КОНКУРС ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ – РЕЗУЛЬТАТ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

Ремезова Аліна,
*студентка Навчально-наукового центру ПТО
НАПН України
(м. Київ)*

Дидактика професійної освіти розглядає конкурси професійної майстерності як форму позаурочної роботи учнів, яка має велике освітнє і виховне значення у підготовці кваліфікованих кадрів.

Конкурси, у порівнянні з іншими формами позакласної та позаурочної роботи, більш ефективно сприяють формуванню досвіду творчої діяльності учнів. Конкурси професійної майстерності створюють оптимальні умови для творчої самореалізації особистості, її професійної і соціальної адаптації. Завдяки ним відбувається накопичення досвіду творчої діяльності.

Існує ряд професій у системі ПТО, при навчанні яким абсолютно необхідно одночасне формування досвіду творчої та виробничої діяльності. Це має стати невід'ємним компонентом змісту виробничого навчання. Професії економічного напрямку підготовки є в цьому відношенні не менш показовими.

Виконання практичних робіт економічного змісту часто супроводжується невтішними проблемними ситуаціями, вирішення яких вимагає оперативного уміння перевести теоретичні знання в сферу практичного застосування.

Завдання будь-якого професійно-технічного закладу не тільки підготувати робітника відповідно до вимог Державних освітніх стандартів, але й розвинути його творчий потенціал. Участь у спільних заходах підвищує власну значущість учнів, зростає їх інтерес до професії, бажання оволодіти нею на більш високому рівні, вони стають більш комунікабельним і легше адаптуються в незнайомій обстановці.

Підсумки конкурсу підводяться на заключному заході. Учні - учасники і переможці по номінаціям нагороджуються заохочувальними призами та грамотами.

Конкурс профмайстерності – один з головних заходів формування професійної компетентності майбутніх фахівців.

Проведення конкурсу профмайстерності – це захоплююча форма змагання серед учнів. Вони вчать високій професійній майстерності, виховують гордість за свою професію, долучають до секретів майстерності, скорочують шлях учнів до

високої професійної діяльності і є хорошою перевіркою сформованості знань, умінь і навичок учнів.

Концепція модернізації освіти в Україні визначила мету професійної освіти, яка полягає в підготовці кваліфікованого, компетентного, відповідального працівника, готового до професійного самовдосконалення, здатного до ефективної роботи, конкурентоспроможного на ринку праці.

Конкурентоздатний фахівець — це не тільки компетентний і висококваліфікований працівник, а, насамперед, він — особистість, що володіє навичками нестандартного, гнучкого мислення, готова до постійного професійного зростання, здатна до самоорганізації, самовдосконалення, самоактуалізації.

Необхідність підготовки конкурентоздатного фахівця зумовила виведення творчої діяльності учнів в освітньому процесі, при організації якої слід враховувати такі фактори, як специфіка побудови навчальної та поза навчальної діяльності учнів, компетентність викладача та майстра виробничого навчання, взаємодія педагога і учня.

Кожен учень, безумовно, володіє індивідуальними особистісними і діяльнісними здібностями: своєрідними задатками, рівнем домагань, самооцінкою, працездатністю. Творча діяльність надає можливість розвиватися, розкритися, проявити свої таланти і творчий потенціал.

Основними стимулами участі в конкурсах є можливість досягнення підвищеного рівня професійної кваліфікації, суспільне визнання і матеріальне заохочення. Можна зробити висновок, що конкурси профмайстерності як підсумок, завершальний етап вивчення курсу навчальної програми виробничого навчання, доводять свою високу ефективність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бутузова О. Г. Методичні рекомендації щодо організації проведення конкурсу професійної майстерності учнів професійних освітніх установ / О. Г. Бутузова // М.: Изд. ІРПО, 1994. — 37 с.
2. Кузьміна Н. В. Професіоналізм діяльності викладача і майстра виробничого навчання профтехучилища / Н. В. Кузьміна // — М.: Вища школа. 1989. — 167 с.
3. Ландо Д. І. Методичні рекомендації з проведення всеросійських конкурсів професійної майстерності учнів профтехучилищ / Д. І. Ландо // — М.: Вид-во Росглавполіграфпрома. — 1976.
4. Щетнева Л. К. Організація конкурсів професійної майстерності.: Методичні рекомендації Л. К. Щетнева // — СПб., 1992. — 35 с.

ПЕРСПЕКТИВИ І МОЖЛИВОСТІ ПЕРЕХОДУ УКРАЇНИ НА МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Галушко Наталія,

учениця Навчально-наукового центру ПТО НАПН України

(с. Веприн, Житомирська область)

Україна інтегрується у світовий економічний простір. Тому перехід національної системи бухгалтерського обліку та складання звітності на міжнародні стандарти (МСБО) є вимогою часу. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку містять єдині методологічні підходи до оцінки та розкриття інформації, необхідної інвесторам та кредиторам. Концептуальні положення МСБО, як правило, стають основою для розробки тією чи іншою країною власних стандартів бухгалтерського обліку, які конкретизуються та доповнюють відповідні МСБО з урахуванням рівня соціально-економічного розвитку та національній традиції.

4 вересня 1996 року Міністерством юстиції України зареєстрована Федерація професійних бухгалтерів та аудиторів України. Згідно статуту федерація має статус громадської організації, та не переслідує комерційних цілей. Метою Федерації є підвищення значення бухгалтерської професії в процесі переходу до ринкової економіки, впровадження міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Федерація заснувала друкований орган «Вісник бухгалтера та аудитора України» (<http://www.zounb.zp.ua/каталогпериодики?alf=%Do%92&id=3077>).

Видання покликане заповнити пробіли в нестачі інформації. Значне місце в ньому присвячується міжнародним та національним стандартам обліку й коментаріям до них провідних спеціалістів.

Федерацією було досягнуто домовленості про права на переклад та видання МСБО. В наслідок чого було видано книгу «Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку», яка містить повний текст усіх (33) МСБО українською мовою, які були прийняті на 1 січня 1997 року (рисунк 1).

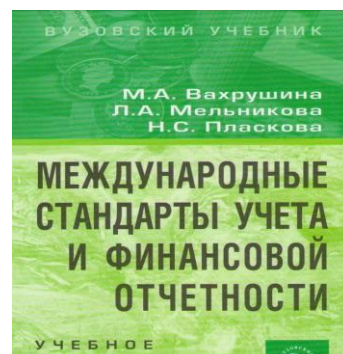

Рис.1 МСОіФЗ

Федерацією проводяться навчальні семінари по всій Україні з питання реформування бухгалтерського обліку в Україні та впровадження МСБО. У 1997 році Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України (ФПБАУ) розробила національні стандарти бухгалтерського обліку (рисунк 2). Ця ініціатива була підтримана Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку, яка визнала ФПБАУ як організацію – розробника стандартів бух обліку для професійних учасників ринку цінних паперів.

На основі попереднього аналізу були визначені 23 стандарти, які підлягають першочерговій розробці. Ці стандарти охоплюють усі діючі МСБО

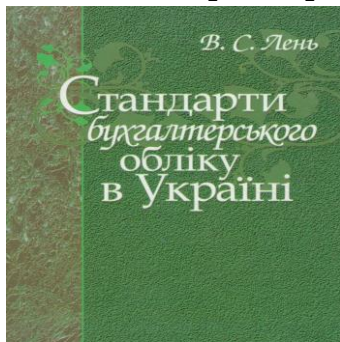

Рис.2. П(С)БО

(крім тих, які стосуються звітності банків і пенсійних фондів), але не копіюють їх. Деякі національні стандарти (наприклад, НСБО №12 «Інвестиції», №16 «Витрати» тощо) об'єднують положення кількох МСБО, а в деяких випадках передбачають національні стандарти, які не мають аналогічного міжнародного стандарту. Але всі національні стандарти базуються на МСБО та не мають з ними протиріч.

При розробці проектів національних стандартів використовується не лише діюче МСБО, а також їх проекти та інші матеріали, видані Комітетом з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Структура стандарту (рисунк 3) обсягом та змістом питань, які він розглядає, має певний вигляд. До кожного стандарту входять: загальні положення, які пояснюють його мету, сферу застосування та містять визначення всіх основних термінів, які використовуються в стандарті, порядок оцінки та деталізації інформації відповідних об'єктів у фінансовій звітності.

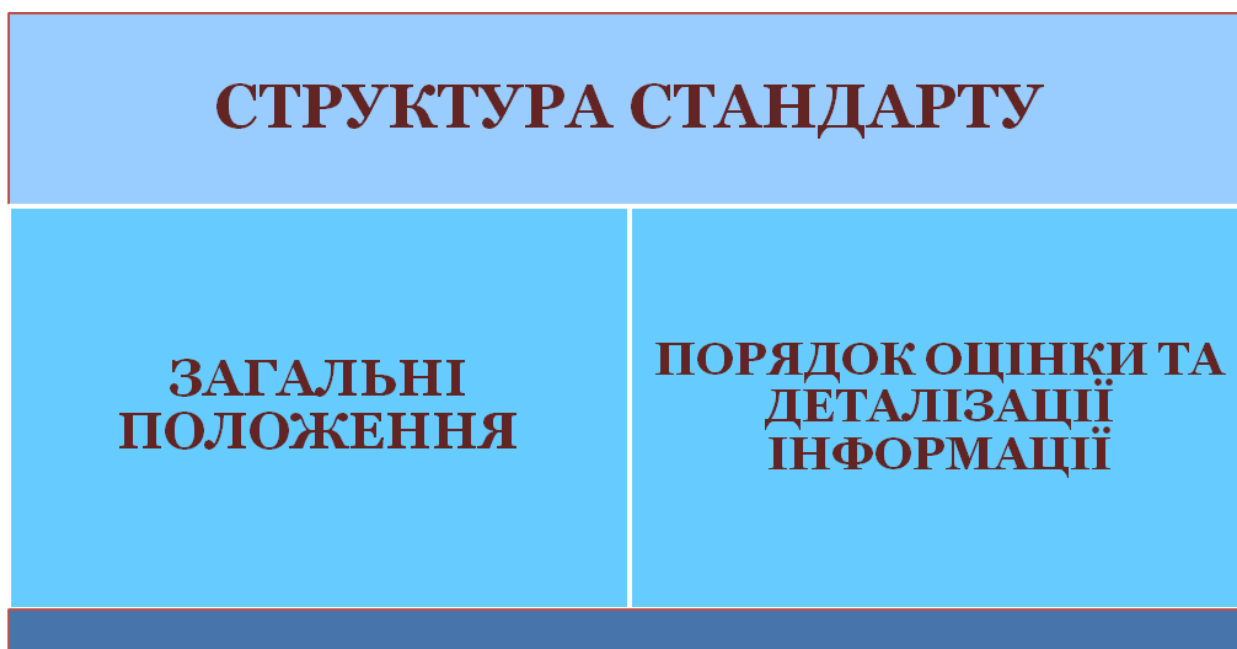

Рис.3 Структура стандарту

Слід звернути увагу, що з урахуванням специфіки банків і бюджетних установ, не всі НСБО розповсюджуються на всі сфери діяльності. Але більшість стандартів містять методологічні підходи до обліку та є загальними для всіх підприємств, організацій, установ незалежно від сфери діяльності та форми власності.

Отже, в умовах, коли Україна переходить до ринкових відносин, особливе значення має набуття професійних знань, навичок та умінь, тобто певних

компетенцій, майбутніми фахівцями бухгалтерської справи, зайнятими у різноманітних сферах економіки та управління, в пошуках вірних і обґрунтованих управлінських підходів та рішень з метою підвищення ефективності роботи підприємств, об'єднань та інших господарчих структур. Для цього використовуються стандарти бухгалтерського обліку, а оскільки, як вже зазначалося, Україна виходить на світовий ринок, то вона буде мати відносини з закордонними інвесторами та партнерами. Ось чому є важливим впровадження Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

II. Інформаційно-бібліотечне забезпечення як інструментарій формування професійно мобільного, конкурентноздатного, кваліфікованого робітника

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСОБІВ ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНОГО СЕРЕДОВИЩА В ОВОЛОДІННІ ПРОФЕСІЄЮ «ОБЛІКОВЕЦЬ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ»

Кардашова Яна Михайлівна,
бібліотекар ДПТНЗ «Путивльський професійний ліцей»,
Валько Яна, учениця
ДПТНЗ «Путивльський професійний ліцей»
(м. Путивль, Сумська область)

Провідним напрямом сучасної діяльності бібліотеки є інформатизація – впровадження і розвиток нових інформаційних технологій, формування й використання електронних ресурсів, впровадження мультимедійних технологій, розвиток мережевої взаємодії бібліотек, підключення до світової мережі Інтернет.

На сучасному етапі створення інформаційного суспільства серед тенденцій розвитку бібліотечної галузі виокремлюються ті, які пов'язані з активним використанням віртуального середовища та формуванням систем зберігання й розподілу електронних інформаційних ресурсів. Характерною ознакою сьогодення є збільшення виробництва інформації в електронному вигляді. Цьому сприяє розвиток інформаційних технологій, що базуються на засобах комп'ютерної техніки та телекомунікації.

Значна частина інформації щодо опанування професії «Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних», яка виробляється суспільством потрапляє до бібліотек в електронному вигляді. У потоці надходжень до книгозбірень збільшується відсоток інформаційних продуктів на цифрових носіях. Це бази даних з різноманітною за тематикою та видовим складом інформацією світового репертуару, мультимедійні продукти багатовидового змісту, програмні продукти; з традиційними виданнями надходять програмні та мультимедійні додатки на CD (DVD).

Бібліотеки стають виробниками власних електронних інформаційних ресурсів. На базі масивів бібліографічної, реферативної, аналітичної інформації формуються різноманітні бібліотечні інформаційні продукти: електронні каталоги і картотеки, бібліографічні покажчики та реферативні видання, в електронному вигляді створюється й зберігається наукова та методична література з даної професії.

Сучасні інформаційні технології дають змогу створити єдине інформаційне середовище, фізичною основою якого є інтегровані комп'ютерні мережі та системи зв'язку, що дає змогу супроводжувати та координувати як технологічні

процеси, так і ділову діяльність будь-якої організації. В професійній освіті дедалі більшого поширення набувають інформаційні системи й технології. Оскільки сучасна професійна діяльність спеціаліста неможлива без застосування новітніх досягнень комп'ютерної техніки, то й професійна підготовка майбутніх фахівців потребує відповідного підходу.

Використання нових інформаційних технологій допомагає значно підвищити зацікавленість учнів тими знаннями, які вони отримують під час навчання. Працюючи над проектами, учні повинні систематично й чітко висловлювати свої думки, їм необхідно отримувати велику кількість інформації, аналізувати її, синтезувати нові ідеї. Вони знаходять інформацію в бібліотеках, а також в Інтернеті. Пошук необхідного навчального матеріалу приводить до того, що ці знання починають працювати на пошук і здобуття нових знань.

Оскільки викладачі стикаються з проблемою зростання обсягу інформації, котру повинен засвоїти учень, скорочення часу на вивчення дисципліни, то розроблені бібліотекарем електронні посібники та додатки до них завдяки використанню інтенсивних технологій навчання дають змогу скоротити період навчання та підвищити його якість. У цьому плані електронний навчальний посібник – чудовий засіб, що сприяє формуванню ділових якостей в усіх сферах діяльності особистості.

Викладачами закладу підготовлені електронні посібники з таких тематичних напрямів: обробка текстової, графічної, табличної інформації; електронні таблиці MS Excel; робота з об'єктами; масиви; бази даних.

Через Інтернет у бібліотеці надається можливість доступу до світових та українських наукових інформаційних ресурсів відкритого доступу. Бібліотекарем створено збірник Інтернет-ресурсів для професії «Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних».

Сприяє ефективності в оволодінні професією проведення таких заходів як літературний диліжанс, екскурсії та подорожі по бібліотеці, урок-діалог, година доброї поради обліковцю. В розкритті бібліотечного фонду, в популяризації кращих творів друку, в рекламі бібліотеки використовуються такі форми сучасної бібліотечної виставки: виставка-вікторина «Знавці бухгалтерської справи», виставка-рекомендація «Візьми ці книги – відкриєш секрети», показ певної книги через слайди (який супроводжується виступом бібліотекаря) і мультимедійна виставка (подання різних форм інформації : текстової, графічної, звукової, нерухомих та рухомих зображень).

Значну допомогу бібліотека надає молоді у розв'язанні проблем безробіття: у неї тісні ділові стосунки з районним центром зайнятості з питань організації профорієнтаційної роботи серед старшокласників. З цією метою щороку проводяться ярмарки професій, під час яких бібліотечні працівники представляють книжково-ілюстративні виставки: «Світ професії», «Обери свою майбутню професію», «У світі цікавих професій» і власну друковану рекламну продукцію, реклами-буклети та закладки про ЦРБ, Інтернет-центр, бібліотечний сайт.

Перед навчальним закладом стоїть завдання не тільки дати учням потрібні професійні знання, а й сформувати людину, яка могла б адаптуватися до будь-яких умов життя, була здатна користуватися набутою інформацією. Тому в центрі навчально-виховного процесу має бути нова бібліотека – інформаційний центр, який виховує в учнів інформаційну культуру, надає навички пошуку, збирання, обробки інформації, у тому числі у мережі Інтернет.

Бібліотечне життя не може стояти на узбіччі цих епохальних змін, бо покликання бібліотеки будь-якого навчального закладу – бути інформаційним центром.

ЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНОГО РЕСУРСУ У ПІДГОТОВЦІ КОНКУРЕНТНОЗДАТНОГО НА РИНКУ ПРАЦІ ОБЛІКОВЦЯ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ

Юрченко Олена,

*учениця Навчально-наукового центру ПТО НАПН України,
(м. Київ)*

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується переходом до всеохоплюючої інформатизації усіх соціальних інституцій і процесів, пов'язаних із формуванням інформаційних ресурсів та передачею знання. Ця тенденція чітко проявляється в діяльності бібліотеки, яка в умовах інформатизації перетворюється зі "сховища книг" на соціальний інститут, що забезпечує акумуляцію, збереження і загальну доступність документів, інформації, знань [3].

Сучасні реформаційні процеси, що відбуваються в суспільстві, спричинили появу відкритого інформаційного суспільства, основними ознаками якого є демократизація всіх сфер життя суспільства, децентралізоване управління ринковою економікою; розвинута мережа телекомунікації, що забезпечує вільний доступ громадян до світових інформаційних ресурсів. Бібліотека повинна гідно відповісти на виклик часу [1].

Бібліотечно-інформаційний ресурс – сукупність упорядкованої документованої інформації, що зберігається у бібліотеках і призначена для задоволення інформаційних, науково-дослідних, освітніх та культурних потреб користувачів, що включає бібліотечні фонди, інші документи в інформаційних системах, доступ до яких мають бібліотеки, а також матеріально-технічні засоби їх опрацювання, зберігання та користування. Основні складові сучасного бібліотечно-інформаційного ресурсу – книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях.

Саме бібліотечно-інформаційний ресурс забезпечує умови для підготовки висококваліфікованих фахівців з різних галузей економіки. Це стосується і підготовки обліковців з реєстрації бухгалтерських даних. Професія обліковця з реєстрації бухгалтерських даних належить до професій, які пов'язані з розрахунками, статистичною звітністю, бізнес-плануванням. Сфера діяльності –

цифри, таблиці, баланси, рахунки тощо. Для обліковця характерне поняття «робоче місце» – стіл і «робоча зона» – комп'ютер, принтер, ксерокс, факс і т.п.

Для того, щоб випускник професійно-технічного навчального закладу, який отримав диплом обліковця з реєстрації бухгалтерських даних був конкурентоздатним на сучасному ринку праці, йому необхідно сформувати впродовж навчання певного рівня компетенції, отримати відповідні знання з економіки, маркетингу, менеджменту та досконало знати особливості ведення

Виступає: учениця ННЦ ПТО НАПН України – А. Юрченко. Президія конференції: учні – С. Панчук, К. Піскунова,; бібліотекар ННЦ ПТО НАПН України – В. В. Сушко

бухгалтерського обліку в Україні.

Завдяки поінформованості, обізнаності, прагненню до самовдосконалення, самоосвіти засобами інформаційно-бібліотечного ресурсу відбувається становлення справжнього фахівця своєї справи. І в цьому на допомогу майбутньому обліковцю з реєстрації бухгалтерських даних приходять різноманітні книги (друковані або електронні): підручники, посібники, довідники, словники, майже створені власноруч портфоліо тощо.

Отже, вміння опрацьовувати та застосувати у практичній діяльності інформаційно-бібліотечний потенціал, дає гарантію досконалої професійної підготовки майбутнього кваліфікованого робітника бухгалтерської справи, що наділяє суб'єкта соціально-економічного простору відповідними якостями конкурентоздатності, професійної мобільності на сучасному ринку праці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Шпукал Л. І. Сучасні інформаційні технології на допомогу науковому та освітньому процесам у діяльності бібліотек. / Л. І. Шпукал, директор бібліотеки Вінницького національного медичного університету ім. М. І Пирогова. Електронний ресурс: http://library.vsmu.edu.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=220&Itemid=102

2. Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2009. – N 39. – ст.557.
3. Тавальбех Алі Халід Алі. Стратегічне управління діяльністю бібліотеки: автореф. дис... канд. пед. наук: спец. 07.00.08 / Алі Халід Алі Тавальбех; Харк. держ. акад. культури. – Х., 2001. – 17 с.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНОГО РЕСУРСУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОБЛІКОВЦІВ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ

Сушко Валентина Василівна,
бібліотекар Навчально-наукового центру ПТО НАПН України,
Москалюк Валерія,
учениця Навчально-наукового центру ПТО НАПН України
(м. Київ)

Пріоритетним напрямом розвитку професійно-технічної освіти України є її інтеграція у європейський та світовий освітній простір. Підвищення якості освітнього процесу здійснюється шляхом використання новітніх технологій, адаптації до інформаційного простору, цілеспрямованого формування інформаційної культури. Таким чином, рівень та якість навчання у ПТНЗ неабияк визначається рівнем розвитку бібліотеки. Головна функція інформаційно-бібліографічної роботи бібліотеки – інформаційне забезпечення навчального та наукового процесів. Воно включає широкий спектр діяльності: довідково-бібліографічне обслуговування користувачів, проведення занять з основ інформаційної культури, інформування учнівського та викладацького складу тощо [1]. Бібліографія була і буде постійним супутником освіти, помічником тих, хто веде цілеспрямований пошук інформації, оволодіває раціональними методами роботи над книгою й текстом. Це необхідний інструмент у роботі науковця, викладача, майстра виробничого навчання, студента, учня.

Бібліографічний аналіз – це процес і результат складання по визначених правилах переліку відомостей про які-небудь документи, які ідентифікують цей матеріал і дають змогу знаходити його серед багатьох інших.

Бібліографічні дані є конкретними відомостями про назву твору, його автора тощо. Бібліографічний аналіз дає уявлення про призначення, зміст та сферу застосування бібліотечного джерела. Кожний бібліографічний опис виконує певні функції, найважливішою з яких є ідентифікація. Її суть у тому, що вона може виявити тотожність деяких джерел, відрізнити їх один від одного і при цьому не бачити їх [2; 3].

Із врахуванням аналізу теорії та практики створення систем інформаційно-бібліотечного забезпечення формування професійної компетентності майбутнього обліковця з реєстрації бухгалтерських даних установлено, що бібліографічні джерела з цього приводу у системі професійно-технічної освіти фактично відсутні. Зміст і напрями роботи з формування системи інформаційно-бібліотечного забезпечення професійної підготовки майбутніх фахівців бухгалтерської справи відображають певний позитивний досвід бібліотеки Навчально-наукового центру ПТО НАПН України, але вимагають залучення нових підходів.

Таким чином, був проведений аналіз інформаційно-бібліотечного забезпечення професійної підготовки майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних в умовах формування їхньої професійної компетентності в ННЦ ПТО НАПН України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бібліотека в освітньому просторі: інформаційний бюлетень для працівників бібліотек III – IV рівнів акредитації державної форми власності Хмельницької області. № 5. – Хмельницький, 2008. – 60 с. / Айвазян О. Б., директор наукової бібліотеки Хмельницького національного університету.
2. Остапов А. І. До створення високоінтелектуальної бібліотеки // Бібліотекознавство. – 1995. – № 1. – С.116-120.
3. Справочник библиографа / Науч. ред. А. Н. Ванеев, В. А. Минкина. – спб.: Профессия, 2003. – (Бібліотека).

АНАЛІЗ ФАХОВИХ ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНИХ ДЖЕРЕЛ З ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОБЛІКОВЦІВ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ

Піскунова Катерина,

*учениця Навчально-наукового центру ПТО НАПН України
(м. Київ)*

Основними об'єктами аналізу для вдосконалення системи інформаційно-бібліотечного забезпечення визначені: інформаційно-бібліотечний ресурс загальноосвітньої підготовки; інформаційно-бібліотечний ресурс загальнотехнічного циклу підготовки; інформаційно-бібліотечне середовище підготовки за професією «Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних».

Встановлено, що згідно з оновленими навчальними програмами існує певний дефіцит забезпечення поновленими навчальними джерелами – підручниками, посібниками, довідниками тощо. Але є можливість користуватися електронним порталом Міністерства освіти, науки, молоді і спорту України, де вони розташовані. На жаль, не в усіх учасників навчально-виробничого процесу ПТНЗ є можливість працювати з Інтернет-ресурсами. Потужність інформаційно-комунікаційного ресурсу – (існуючи три робочих комп'ютерних місця у бібліотеці – не можуть вирішити цю проблему).

Потрібно також спрямувати забезпеченість бібліотеки навчальними джерелами, що мають інтегрований зміст підготовки за професією, тобто мають рівень інтеграції загальноосвітніх та спеціальних знань.

На сьогодні, за даними проведеного аналізу, у бібліотеці Навчально-наукового центру ПТО НАПН України наявні: підручники з грифом Мінмолодьспорту з бухгалтерського обліку – 60% від потреби (рекомендованих для використання у ПТНЗ – 20%, у ВНЗ – 40%). Підручники з дисциплін економічного змісту складають: 90% від потреби (рекомендованих для використання у ПТНЗ – 45%; для використання у ВНЗ – 45%), а з дисциплін інформаційно-комунікаційного змісту – 70% від потреби (рекомендованих для використання у ПТНЗ – 50%; у ВНЗ – 20%). Інша навчальна література, а саме практикуми, посібники, довідники, словники з бухгалтерського обліку становлять 80% від потреби (рекомендованих для використання у ПТНЗ – 20%, у ВНЗ – 60%); практикуми, посібники, довідники, словники з дисциплін економічного змісту – 55% від потреби (рекомендованих для використання у ПТНЗ – 15%, у ВНЗ – 40%); практикуми, посібники, довідники, словники з дисциплін інформаційно-комунікаційного змісту – 30% від потреби (рекомендованих для використання у ПТНЗ – 15%, у ВНЗ – 15%).

Забезпеченість періодичними джерелами фахового спрямування становить 90% від потреби.

Застосування інформаційно-бібліотечних ресурсів з використанням інформаційно-комунікаційних технологій та технічного забезпечення у кількості робочих комп'ютерних місць розраховано на 3 особи; кількість пристроїв друку – один сканер, один принтер; наявність локальної мережі у бібліотеці відсутня, але налагоджена Інтернет-комунікація. Кількість учнів, які використовують щоденно ІКТ-ресурс на базі бібліотеки ННЦ ПТО НАПН України у середньому 7 – 10 осіб.

Учні ПТНЗ мають можливість використовувати комп'ютерний потенціал бібліотеки для виконання домашніх завдань, підготовки реферативних, курсових та дипломних робіт, а також здобуття додаткових знань за спеціальністю. Відсоток завантаженості ІКТ-ресурсу: щотижнево десь до 35 осіб, упродовж місяця – до 160 осіб. Стан інформаційно-бібліотечного забезпечення формування професійної компетентності за опитуванням: бібліотечні працівники вважають, що інформаційно-бібліотечний потенціал забезпеченості професійної підготовки за професією «Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних» становить 60% від потреби у джерелах; учні – 50%; викладачі та майстри – 35%; бухгалтери закладу вважають, що 60%.

Проведене дослідження не вичерпує повністю питань порушеної проблеми. Перспективні напрями подальшої розробки передбачають: аналіз специфіки функціонування всіх суб'єктів інформаційно-бібліотечного середовища професійної підготовки бухгалтерського спрямування, узгодження пріоритетів розвитку на регіональному рівні; узагальнення досвіду інформаційно-комунікаційної діяльності бібліотеки та її результативності в умовах формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ КАСИРІВ БАНКУ

Андрос Руслан,

*учень ДПТНЗ «Криворізький навчально-
виробничий центр»*

(м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область)

Вибір своєї професії, єдиної, одної з великої безлічі – складне і відповідальне завдання. Кажуть, що вдало вибрана професія – це половина щастя. У такому твердженні немає ніякої надуманості, тому що питання "Ким бути?" – це питання не тільки про роботу, а й про спосіб життя у майбутньому. Оволодіння основами будь-якою професією розпочинається з системи загальних і професійних знань, тобто опанування фахівцем професійного мовлення та термінології, що допоможе при навчанні, а також у подальшій

професійній діяльності. Для вільного володіння усною та писемною формами професійного спілкування учні повинні мати чималий лексичний запас фахової термінології, бо мовленнєва специфіка даного стилю спілкування визначається насамперед великою кількістю термінів, що активно обслуговують сферу професійно-виробничої діяльності.

Лінгвістами-філологами доведено, що спеціальні галузеві терміни становлять понад 60 % професійної лексики фахівця, решту посідає загальнонаукова термінологія. Крім того, термінологічна лексика має велике значення для науково-виробничої комунікації, сприяючи її інтелектуалізації, полегшує процес засвоєння знань та реалізації їх у майбутній фаховій діяльності, є засобом розширення активного професійно зумовленого словникового запасу, підвищує культурний рівень майбутньої української інтелігенції.

Засвоєння учнями сучасної професійної термінології реалізує мету: досягнення високого культурного рівня фахівця та його мовлення. Особливої актуальності ця проблема набуває в учнів, які обрали своєю професією – касир у банку, оскільки знання термінології є для них передумовою не лише успішної навчальної, а й подальшої професійної діяльності.

У професійно-технічних навчальних закладах освіти низький рівень володіння спеціальною професійною термінологією породжує в багатьох учнів неспроможність сприйняти, об'єктивно оцінити та ґрунтовно засвоїти необхідний мінімум навчальної інформації.

Професійне мовлення спеціаліста будь-якої галузі пов'язане з його особистим, індивідуальним словником, що відображає біологічні, соціальні, психологічні й фахові характеристики конкретної особистості і складається із загальнонавчальної лексики, професійної лексики та фразеології й слів та словосполучень. Майстерне володіння термінологічною лексикою свідчить про глибоке розуміння професійних понять і явищ, є показником культури фахового мовлення, запорукою успіху спеціаліста на сучасному ринку праці та забезпечення його конкурентоздатності.

Так, формування професійно-термінологічної компетентності передбачає: оволодіння термінологічною системою фахових дисциплін; професійно-термінологічну грамотність в усному і писемному мовленні; уміння вести бесіду, переконувати, доводити, захоплювати ідеями, задумами, тобто розв'язувати комунікативні завдання в ситуаціях професійного спілкування.

Стрімкий розвиток й активне використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій дало змогу використовувати електронні інформаційні ресурси для оволодіння спеціальною професійною термінологією. Ця нова форма представлення інформації дає можливість на якісно вищому рівні організувати процес навчання.

У нашому навчальному закладі бібліотека – це інформаційний центр, який виховує в учнів інформаційну культуру, дає навички пошуку, збирання, обробки інформації.

По мірі можливості фонд бібліотеки поповнюється новими надходженнями, є комп'ютер, який підключений до мережі Інтернет.

Як і всі бібліотеки навчальних закладів, наша бібліотека має універсальний фонд: підручники із загальноосвітньої та професійної підготовки, технічні, методичні видання, навчальну літературу, довідникові видання і значний фонд періодики, журнали фахового спрямування (на допомогу в оволодінні навиками професій), методичні та педагогічні видання.

З професії «Касир у банку» бібліотека має підручники й навчальні посібники, нормативні документи різних країн, словники і енциклопедії, внутрішньобанківські документи, словник бізнес-термінів.

У бібліотеці використовуються також Інтернет-ресурси провідних бібліотек України:

www.library.kr.ua/libworld/ukraine.html

www.libr.dp.ua

www.library.kr.ua/zakon/index.html

<http://www.bbdoc.ru/library/index.html>

Застосування інформаційно-комунікаційних технологій формує у майбутніх фахівців чітке уявлення про те що комп'ютер — це не тільки зручний засіб для спілкування та пошуку інформації у мережі Internet, а й насамперед потужний інструмент, необхідний у їхній професійної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лузан П. Г. Активізація навчання студентів. — К.: Ред.-вид. відділ Наукметодцентру. / П. Г. Лузан // 2004. — 216 с.
2. Сидоренко В. К., Дмитренко П. В. Основи наукових досліджень: Навч. посібник. / В. К. Сидоренко // — К.: РННЦ «ДІНІТ», — 2000. — 259 с.
3. Хом'як І. Забезпечення орфографічної грамотності учнів — важливе завдання школи / І. Хом'як// 2005. — №2. — С.12 — 20.
4. Гудирева О. М. Вплив нових інформаційних технологій навчання на актуалізацію навчально-пізнавальної діяльності студентів // Комп'ютерно орієнтовані системи навчання: Зб. наук.праць. / Редкол. — К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова. — Вип. 6, — 2003.—С.25—36.
5. Овчарук О. Компетентності як ключ до оновлення змісту освіти /Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освіт. політики. — К: «К.І.С», — 2003. — С.14—43

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНО-ІНФОРМАЦІЙНИМИ ДЖЕРЕЛАМИ

Ростока Аліна,

*учениця Навчально-наукового центру ПТО НАПН України,
(м. Київ)*

***Для сприйняття чужої мудрості потрібна
передусім за все самостійна робота
Л. М. Толстой***

Інформаційно-бібліотечні дослідження з опанування змісту професійної підготовки майбутніми фахівцями ґрунтуються в основному на методах опрацювання літературних джерел (як друкованих, так і електронних), тобто мають певний алгоритм організації роботи з навчальною книгою. Застосування комп'ютерних технологій у навчальній діяльності не замінює друкованих джерел інформації, скоріше навпаки, посилює потребу в них.

Інформаційно-бібліотечне джерело є документом, який вважають матеріальним носієм інформації (бухгалтерського оформлення, книги, звіти тощо). Цей документ інформації представлений трьома основними групами: друкованими, рукописними, а також електронними.

Друковані документи - це друкована продукція, що пройшла редакційно-видавничу обробку (книги, журнали, брошури). За періодичністю випуску друковані видання поділяють на одноразові (книги) і періодичні (журнали, газети).

Класифікацію друкованих джерел інформації, які використовуються у наукових дослідженнях, можна подати наступним чином: публікації законодавства, нормативно-правових актів державних і господарських органів управління; наукові джерела – результати наукових, експериментальних та інших досліджень у різних сферах знань; науково-популярні – відомості з різних галузей науки й техніки, призначені для ознайомлення непрофесійного загалу читачів; підручники – знання наукового і прикладного характеру, зведені в систему, призначені для педагогічних цілей; виробничі – знання з технології, техніки, організації виробництва, менеджменту, маркетингу бухгалтерського обліку й аудиту та інші, призначені для використання у практичній діяльності фахівцями певного профілю; довідкові – містять коротку наукову і прикладну інформацію для ознайомлення фахівців з певної галузі знань, а також для наукових досліджень та професійної діяльності; нормативно-виробничі – правила, норми й нормативи, технологічні вимоги, стандарти, призначені для використання у виробництві, менеджменті, маркетинг та іншій практичній діяльності; рекламні – відомості про вироби, послуги, які рекомендуються з метою залучення покупця, соціально-профорієнтаційні заходи тощо; патентно-ліцензійні – про право на

використання інтелектуальної власності, трудову діяльність у певній сфері виробництва або бізнесу; проспекти – видання рекламного характеру, що стосуються конкретного виду товару машин, устаткування для залучення покупців; каталоги – нормативно-виробничі довідники різних видів знань науково-прикладного характеру; інформаційні – систематичні відомості про видані праці з питань науки і практичної діяльності у різних галузях національної економіки; друковані джерела інформації, які використовуються у наукових дослідженнях, представлені поліграфічним виробництвом у формі книг, брошур, рекламних буклетів тощо.

Книги – неперіодичні багатосторінкові твори друку обсягом понад 48 сторінок друкарського друку. Твори друку обсягом від 5 до 48 сторінок вважають брошурою. Комп'ютеризація інформаційної діяльності сприяла створенню електронних книг, які широко застосовуються у наукових дослідженнях та педагогічному процесі вищих і середніх навчальних закладів.

Рекламні буклети – художньо оформлені і видані засобами поліграфії виробу, які пропагують кращі зразки продукції, товарів для ринку.

У форматі альбомів видається нормативно-виробнича документація (технологічна, проектна та ін.), рекламна продукція.

Машинописні документи – носії інформації, які не пройшли редакційно-видавничої обробки і не видані засобами поліграфії (науково-технічні звіти, документи обліку господарської діяльності, дисертації тощо).

Прикладом машинописних документів є науково–технічні звіти, дисертації, депоновані роботи, описи раціоналізаторських пропозицій, різні види технологічної і проектно-кошторисної документації та ін.

В інформаційно-бібліотечній діяльності, а між тим – і в бухгалтерській справі, прийнято поділяти документів на дві категорії: первинні і вторинні. Первинні документи мають переважно нові відомості, які є результатом фінансово-господарської діяльності підприємства (документи відображають господарські операції) або нове осмислення відомих ідей і фактів. Вторинні документи є результатом переопрацювання одного або кількох первинних документів. До вторинних документів належать бібліографічні описи, анотації, реферати, огляди, довідкові та інформаційні видання, переклади, бібліотечні каталоги, бібліографічні покажчики і картотеки. Крім того, до вторинних документів зараховують реєстри бухгалтерського обліку господарської діяльності підприємств і підприємців, складені на підставі первинної документації.

Таким чином, документальні джерела інформації є найбільш достовірними носіями інформації, тому вони широко застосовуються у навчально-наукових дослідженнях, у бухгалтерській справі, взагалі – у господарській діяльності.

Отже, методика роботи над літературними джерелами включає бібліографічний пошук літератури з теми досліджень, її вивчення, фіксацію початкових даних та їх використання у процесі навчально–наукового дослідження для виробництва нових знань.

ФОРМУВАННЯ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІНО-ОСВІТНЬОМУ ЗАКЛАДІ

Гірчук Ніна Іванівна,

*бібліотекар Навчально-наукового центру ПТО НАПН України
(м. Київ)*

Здобуття професійної освіти, оволодіння знаннями, навичками, розширення кола інтересів, організація виховної та позанавчальної діяльності забезпечують всебічний розвиток особистості, професійно-важливих якостей, формування досвіду, професійної спрямованості. У сучасних умовах розвитку суспільства, технологій, швидких змінах напрямів професійної діяльності, змінюються й вимоги до майбутніх фахівців, їхньої професійної підготовки.

Професійне навчання – процес оволодіння знаннями, навичками, вміннями, які дають змогу кваліфіковано використовувати трудові функції, успішно вирішувати виробничі завдання. Фахівець будь-якої професійної діяльності має не лише високі показники, професійний та соціальний статус, а й прагнення до саморозвитку, цілеспрямованість, мотивацію до особистісної та професійної реалізації. Конкурентоспроможність молодих фахівців залежить і від визначення ними власної мети, їхньої ініціативності, активності, самостійності, глибокого вивчення й оволодіння професійною майстерністю, самовдосконалення, розвитку здібностей. Кожний навчальний предмет, який вивчається у процесі оволодіння професійною майстерністю, відображає рівень науки, культури, моралі, розвитку суспільства. Носіями теоретичних та практичних знань можуть бути тексти підручників, наукова література, посібники, методичні рекомендації до вивчення дисципліни, а також відповідні уявлення, практичні навички, які формуються при цілеспрямованому виконанні практичних завдань. Допоміжними є технічні, комп'ютерні, графічні та інші засоби. Засвоєні знання на навчальних заняттях, доповнені додатковою науково-практичною літературою, узагальнюються, пов'язуються з раніше вивченим матеріалом, що забезпечує глибоке розуміння матеріалу, використання знань завдяки сформованим вмінням.

Зазначимо, що юність – це період пошуку самого себе, розвитку власних здібностей, становлення особистості. Вибір професії, пошук себе у майбутній професійній діяльності супроводжуються оцінкою власних можливостей, здібностей, умінь, вибірковістю вивчення різних дисциплін. Глибоке вивчення навчальних дисциплін розширює коло інтересів, допомагає системно освоїти навчальний матеріал.

Роль бібліотеки навчально-виховного закладу полягає у забезпеченні процесу оволодіння знаннями та вміннями науковою, науково-практичною, навчальною літературою, ознайомленні із сучасними підходами до вивчення

дисциплін, технологіями. Бібліотека надає користувачам доступ до бібліотечного фонду та довідково-інформаційних матеріалів, електронних версій навчальних матеріалів і можливість користуватися ними відповідно до встановлених правил. Бібліотечний фонд систематично поповнюється, що забезпечує користувачам можливість не лише більш глибоко вивчати дисципліни, а й отримувати знання для саморозвитку та освоєння майбутньої професійної компетентності.

Розвиток життєвої компетентності відбувається за умови здатності молодій людині визначити мету, стратегію свого життєвого шляху, окреслити перспективу кожного вікового періоду, опанувати необхідні компетенції. Важливими показниками компетентності є вміння долати складні життєві ситуації, кризи, адекватна оцінка власних здібностей, уміння самостійно розв'язувати проблеми, брати відповідальність за свої вчинки, будувати взаємовідносини, реалізовувати себе, вміти орієнтуватися у соціальних ситуаціях, виробити гнучкість знань, уміння обирати ефективну модель поведінки у певній ситуації. Професійна компетентність – це постійно збагачуюча система знань, яка дає змогу виконувати професійну діяльність з високою продуктивністю.

У період навчання майбутньої професійної діяльності здобуваються не лише знання, а й формується модель поведінки, соціальна позиція. Враховуючи, що в ранній юності відбуваються зміни в мотивації, потребах, інтересах, то лише завдяки обранню пріоритетів, формулюванню реальних завдань, мети зберігається адекватна оцінка власних здібностей. Становлення особистості, самовизначення у ранній юності пов'язані з формуванням світогляду – системи узагальнених поглядів, знань, переконань, уявлень, цінностей. Кожна молода людина прагне до реалізації власного потенціалу та життєвої перспективи, визнання результатів своєї діяльності, поваги до себе і власної позиції. Розуміння власної цінності, індивідуальності у юному віці здобувається завдяки успішності навчання, виборі майбутньої професії, яка розкривала б потенціал молодій людині, відповідала здібностям, системі цінностей, збагачувала знаннями, соціальними зв'язками, сприяла пошуку себе, сенсу власного життя, забезпечувала б готовність до виконання професійної діяльності на високому рівні.

У працях вітчизняних науковців розглядають різні компетенції, що забезпечують оволодіння майбутньою професією. Здатність до свідомого визначення напрямку свого розвитку, відповідальне ставлення до власного життя, уміння будувати життя за власним планом, уміння користуватися власним соціальним досвідом, культура життя, знання способів спілкування та саморегуляції, здатність долати труднощі допомагають розв'язувати повсякденні проблеми й оптимістично сприймати власне життя та навколишній світ. Ефективність навчання забезпечують психологічні, соціально-психологічні чинники: вирішення у процесі навчання реальних практичних завдань; ставлення до навчання як до одного з видів дослідницької діяльності; орієнтація навчання на розвиток особистості, формування установок, позицій; системне вивчення нового навчального матеріалу та зв'язок з раніше засвоєним матеріалом; орієнтація на інтенсивний розвиток особистості під час групових занять і на самостійність

здобуття знань; використання у навчанні послідовності «від знань до практичних дій».

У наукових працях людським капіталом визначають накопичення знань, умінь, майстерність, яким и володіє людина. Одним із видів людського капіталу є освіта. Завдяки їй, кожна молода людина розвиває власні здібності, задовольняє духовні і матеріальні потреби. У процесі навчання надається можливість здійснити інтелектуальну підготовку, яка об'єднує знання, уміння, досвід. Формування цього всього в інтелект людини забезпечує навчання, наукова література, підручники.

Психологічна підготовка – це позитивна оцінка результатів навчання, досягнення визначеної мети, впевненість, оптимізм. Захопленість обраною майбутньою професією, прагнення бути успішним і реалізованим у професійній діяльності, ефективна взаємодія – це соціальна підготовка, яка формує модель поведінки майбутнього фахівця. Засвоєння знань, навичок, отримання досвіду, розвиток власного потенціалу, адекватна оцінка власних результатів, самоефективність, уміння переконувати інших у слушності своїх ідей та працювати в колективі, прагнення до самовдосконалення, забезпечують впевненість у собі, конкурентоздатність, самоцінність молодой людини, як майбутнього фахівця обраної професійної діяльності.

ФОРМУВАННЯ БАНКУ ДАНИХ БІБЛІОТЕКИ ПТНЗ ЩОДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ СПРАВИ

Гавришук Олена Анатоліївна,
бібліотекар ДПТНЗ «Криворізький центр професійної освіти»
(м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область)

Мета роботи бібліотеки професійно-технічного навчального закладу – навчити учнів користуватися інформаційно-бібліотечними джерелами: книжковими фондами, довідково-бібліографічним апаратом; сприяти формуванню в учнів навичок користування відкритим доступом до навчальної літератури та вмінь вільно орієнтуватись у комплексі джерел ББК тощо.

Система роботи бібліотеки ДПТНЗ «Криворізький центр професійної освіти» відображена на схемах (схеми 1, 2, 3,4).

Схема №1 (рис. 1). «Структура пошуку інформації за допомогою банку даних бібліотеки КЦПО з професії «Конторський службовець (Бухгалтерія)» – банком даних (БД), який створюється за допомогою картотек та каталогів, які, у свою чергу, поповнюються газетно-журнальними статтями, періодичними виданнями, підручниками, економічними словниками, фаховими виданнями та довідниками, навчальними посібниками.

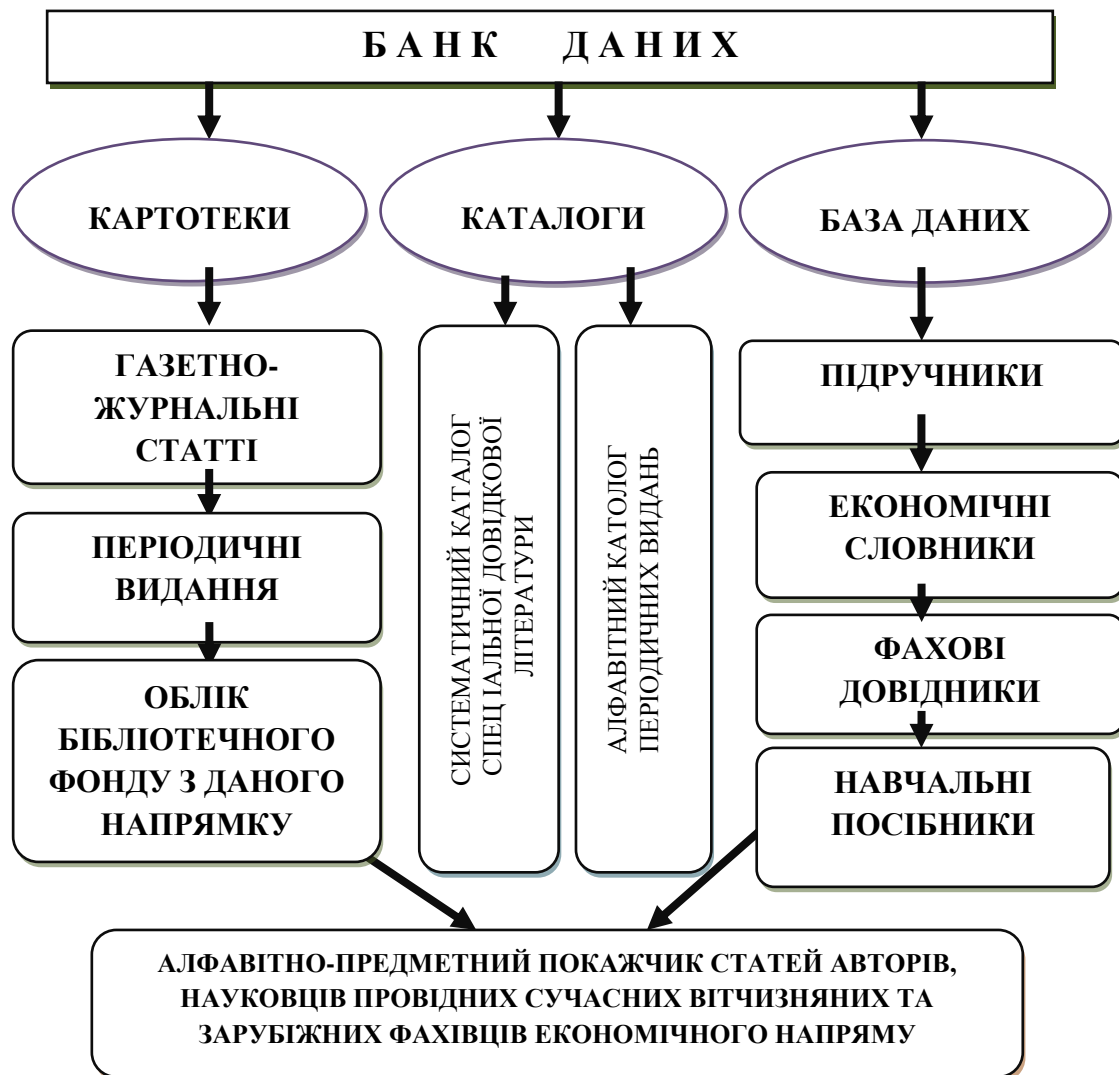

Рис. 1. Структура пошуку інформації за допомогою банку даних бібліотеки КЦПО

Окремим пунктом розглянуто питання співпраці з викладачем економічних дисциплін. Відповідно до Держстандарту підготовки за професією пропонуємо **схеми №2 та №3** щодо організаційної структури БД бібліотеки КЦПО для викладачів спецдисциплін економічного напрямку підготовки.

Тут сфокусовані основні параметри та функції створення БД інформаційно-бібліотечного забезпечення професійної підготовки конторських службовців (бухгалтерів): планувальна, довідкова, аналітична, дослідницька (моніторинг,

маркетинг), інформаційна, розвиваюча, навчальна, пізнавальна, освітня (взаємозв'язок конкретної дисципліни з професією).

З'ясувавши структуру інформаційно-бібліотечного забезпечення, як інструментарію формування професійно мобільного, конкурентоздатного, кваліфікованого робітника бухгалтерської справи, ми створюємо умови для набуття учнями досвіду з пошуку інформації за допомогою баз даних під час навчально-виробничого процесу ПТНЗ. Також це значно сприяє оновленню змісту, форм і методів роботи бібліотеки навчального закладу, забезпеченню умов для творчого самовдосконалення, поліпшенню інформаційно-бібліографічного ресурсу для навчання конкретної професії, формуванню інформаційно-аналітичного, професійного, науково-педагогічного банку даних, зорієнтованих на модернізацію процесу професійної підготовки відповідних фахівців.

Рис. 2. Організаційна структура БД бібліотеки КЦПО для викладачів спецдисциплін економічного напрямку підготовки

Рис. 3. Основні функції створення БД інформаційно-бібліотечного забезпечення професійної підготовки конторських службовців (бухгалтерів)

У схемі № 4 (рис. 4) наведено основні позиції інформаційно-бібліотечного забезпечення формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних: робота з бібліотечним фондом за даним напрямом, інформаційно-бібліотечне забезпечення, робота бібліотеки з формування бази даних для викладача, довідково-бібліографічне забезпечення, популяризація спеціальної літератури, вивчення й розвиток інтересів з даної професії.

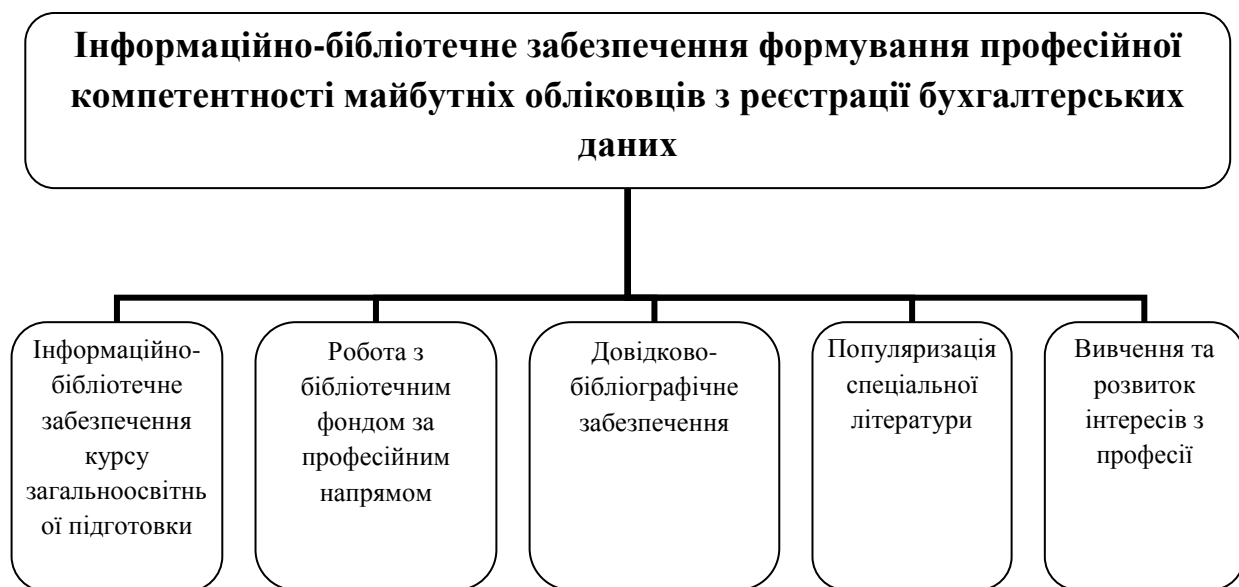

Рис. 4. Основні позиції інформаційно-бібліотечного забезпечення формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних

Отже, завдяки налагодженій системі роботи бібліотеки ДПТНЗ «Криворізький центр професійної освіти», міцного інформаційно-методичного осередку навчального закладу, у Всеукраїнському огляді-конкурсі «Роль

бібліотеки професійно-технічного навчального закладу у формуванні професійної компетентності робітничих кадрів» (2010 р.) з конкурсною роботою «Формування банку даних бібліотеки КЦПО для викладача спецдисциплін економічного напрямку» було одержано перемогу (І місце). Конкурсні матеріали призначені для використання під час навчання професіям бухгалтерського спрямування учнями, що набувають кваліфікаційного рівня робітника, студентами - майбутніми молодшими спеціалістам-бухгалтерами, педагогічними та бібліотечними працівниками ПТНЗ, науковцями, всіма, хто цікавиться модернізацією інформаційно-бібліотечного забезпечення ПТНЗ.

III. Упровадження інформаційно-бібліотечних та інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виробничий процес професійно-технічного навчального закладу

УПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧИЙ ПРОЦЕС ПТНЗ

Шолох Олена Олексіївна,

викладач ДПТНЗ «Криворізький центр професійної освіти робітничих кадрів торгівлі та ресторанного сервісу»

Палій Владислав Олександрович, Ясинська Ірина Максимівна –
учні ДПТНЗ «Криворізький центр професійної освіти робітничих кадрів торгівлі та ресторанного сервісу»

(м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область)

Навчальна програма з підготовки майбутнього робітника сфери продаж в сучасних умовах є одним із найважливіших факторів функціонування й розвитку промислових фірм. Ця діяльність постійно вдосконалюється відповідно до об'єктивних вимог виробництва й реалізації товарів, покращення господарських зв'язків, підвищення ролі споживача у формуванні техніко-економічних та інших параметрів продукції. Дедалі більшу роль відіграють зміни в організаційних формах і характері діяльності фірм, підвищення значення транснаціональних корпорацій у міжнародних господарських зв'язках.

Особливо сильно розвивається напрям, пов'язаний з розробкою систем автоматизації бухгалтерського обліку. Заплутаність законодавства та трудомісткість облікових процедур у фірмах, які не мають можливості утримувати великий штат бухгалтерів, відсутність практики використання консультаційних послуг зовнішніх організацій, відносно невисокий рівень комп'ютерної кваліфікації бухгалтерів не дають можливості набути досвід використання програмних засобів загального призначення для ведення обліку – електронних таблиць і інтегрованих систем. Є істотна потреба саме в спеціалізованих програмних системах автоматизації бухгалтерського обліку.

В умовах реформування системи освіти, відтворення й зміцнення інтелектуального потенціалу нації, виходу вітчизняної науки і техніки, економіки та виробництва на світовий рівень, інтеграції в світову систему освіти, переходу до ринкових відносин і конкуренції будь-якої продукції, в тому числі інтелектуальної, особливо актуальним стає забезпечення належного рівня підготовки підростаючого покоління у сфері сучасних інформаційних технологій.

Вивчення основ бухгалтерського обліку та автоматизованих систем у бухгалтерському обліку у Криворізькому центрі професійної освіти робітничих

кадрів торгівлі та ресторанного сервісу надає можливості для інтелектуального розвитку особистості, насамперед розвитку логічного мислення й уяви, алгоритмічної культури, формування вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, обґрунтовувати твердження, моделювати ситуації, обробляти дані тощо. Практичні вміння і навички роботи з автоматизованими системами необхідні для ведення обліку та розрахунків з бухгалтерського обліку.

Навчання основам роботи в автоматизованих системах професійної освіти, як і в усій системі інформаційної освіти в Україні, має спиратися на такі вихідні положення: бути цілісною системою формування особистості на основі досягнень інформатики, психолого-педагогічної науки, педагогічного досвіду вітчизняної та зарубіжної шкіл; бути неперервним і забезпечувати наступність між різними ланками ступеневої системи освіти; ґрунтуватися на засадах гуманізації навчально-виховного процесу і гуманітаризації змісту навчання; здійснювати на відповідних ступенях навчання рівневу і профільну диференціацію навчально-виховного процесу; мати розвивальний характер і прикладну спрямованість на всіх ступенях навчання; у змісті навчання необхідно виділяти інваріантну базисну частину і варіативну, що може будуватися за модульним принципом: пріоритетним напрямом має бути інтеграція в змісті освіти й інтегрування науки та освіти; під час організації навчального процесу доцільно надавати перевагу методам розвивального навчання і сучасним його технологіям; у процесі навчання основам бухгалтерського обліку та автоматизованих систем, їхнього застосування необхідно використовувати нові інформаційні технології навчання, зокрема на базі персональних комп'ютерів; більш детальне і поглиблене вивчення бухгалтерських документів.

Новітні досягнення в області мікроелектроніки спричинили формування нових концепцій в організації інформаційних служб. Завдяки високопродуктивним й економічним мікропроцесорам інформаційно-обчислювальні ресурси надходять до робочих місць менеджерів, бухгалтерів, плановиків, адміністраторів, інженерів та інших категорій працівників. Удосконалюються персональні системи оброблення даних, спрощується документообіг, упроваджуються автоматизовані робочі місця на базі персональних комп'ютерів. Проблемою використання новітніх інформаційних технологій у навчальному процесі закладів освіти займалися такі вітчизняні та зарубіжні науковці, педагоги та методисти, як Белова Є. К., Гуревич Р. С., Дабагян А. В., Майер П., Андервуд Дж., Беспалько В. П., Ящур Т. В. та ін. Вони аналізували стан інформаційної культури учнів. Поза їхньою увагою залишилася проблема застосування професійних програмних засобів у навчальних закладах. Тому мета даної статті полягає в розкритті професійних програмних засобів та визначенні перспективних напрямів їх використання в освітньому процесі.

Підготовка сучасних фахівців неможлива без використання інформаційних технологій. Також у процесі навчання використовується: спеціалізоване програмне забезпечення (ПЗ), що відповідає особливостям майбутньої спеціальності; ПЗ «загального призначення»; програмні засоби для організації самого навчального процесу і вивчення програми 1С.

Аналізуючи навчальні плани зі спеціальностей стосовно використання новітніх інформаційних технологій на різних курсах, нас особливо цікавила та частина навчального плану, що містила дисципліни спеціалізації, а також курси на вибір, оскільки саме вони дають змогу розставити акценти на професійній підготовці.

У державних вимогах до змісту й рівня підготовки дипломованого фахівця підкреслюється тісний зв'язок його професійної діяльності з формуванням і використанням інформації про активи, зобов'язання, доходи й витрати підприємств, організацій, установ. У професійній діяльності бухгалтера істотну роль відіграють інформаційно-аналітичні функції. Знання в області економічної інформатики та комп'ютерних систем, організації і ведення бухгалтерського обліку й економічного аналізу в комп'ютерному середовищі є необхідними.

Розвиток інформаційних технологій бухгалтерського обліку останнім часом відбувається дедалі все більш зростаючими темпами. Модернізація й зміна поколінь обчислювальної техніки, перехід на нові операційні системи, відновлення версій прикладних програм — характерна риса сучасної комп'ютеризації. Нині повсюдно впроваджуються комп'ютерні мережі (локальні, регіональні, глобальні), завдяки яким забезпечується обмежений доступ до ресурсів загальних мереж (баз даних, комп'ютерів, принтерів, факсів-модемів тощо). Інтенсивне поширення Інтернету та його базових технологій по праву вважаються видатним досягненням світового рівня. Інформаційні технології, що використовуються, є показником «озброєності» управлінської праці, характеристикою потенційних можливостей системи управління. Ось чому останнім часом істотно зросли вимоги до комп'ютерної кваліфікації користувачів для торгівлі.

За цих умов для нас надзвичайно важливе навчання користувачів саме базовим інформаційним технологіям, що є фундаментом для побудови комп'ютерних інформаційних систем будь-якого рівня складності. У якості базових інформаційних технологій виступають стандартні «бухгалтерські» інформаційні технології програм типу «1С: Підприємство», а також «офісні» інформаційні технології широко розповсюдженого програмного продукту фірми Microsoft — «MS Office».

Вивчення комп'ютерних систем бухгалтерського обліку варто здійснювати на прикладі комплексних систем масштабу середнього підприємства типу «1С: Підприємство». Саме ці системи забезпечують вивчення універсальних бухгалтерських інформаційних технологій, включаючи введення й підготовку первинних документів, виконання облікових функцій, формування звітів, довідок.

Нині є велика кількість різних бухгалтерських програм, програм фінансового аналізу та статистичного обліку. Всі вони мають свої переваги й недоліки. Програми, що дають більше можливостей для специфічних видів обліку, звичайно програють за рахунок зайвої перевантаженості деталями. Інші програми простіші й доступніші в роботі, але якихось необхідних функцій може не вистачати. Найчастіше вибір програмного забезпечення залежить від конкретних завдань, що мають бути вирішені. Кожен фахівець оформляє платіжні документи,

прибуткові й видаткові касові ордери, але бухгалтерія виробничого підприємства, де потрібно вести облік надходження та руху товарів і матеріалів, виписувати рахунки-фактури й вести книги продажів і покупок, значно відрізняється від бухгалтерії державної установи, де всі ці функції, швидше, будуть зайвими.

Таким чином, підготовка сучасних молодих працівників різних професій неможлива без використання інформаційних технологій повсюдно. Причому, в процесі навчання використовується: спеціалізоване програмне забезпечення, що відповідає особливостям майбутньої спеціальності; програмне забезпечення «загального призначення»; програмні засоби для організації навчального процесу.

СТАТИСТИЧНИЙ ОБЛІК ЯК СФЕРА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОБЛІКОВЦІВ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ

Гродецька Вікторія,

*учениця Навчально-наукового центру ПТО НАПН України,
(м. Київ)*

В умовах ринкової економіки і розвитку міжнародних господарських зв'язків облік займає одне з основних місць як важлива складова частина економічної інформації. Облік ведеться з метою контролю господарської діяльності підприємства і активного впливу на її результати. Для відображення різносторонньої діяльності підприємства для отримання інформації, необхідної для управління й контролю, використовують певні види обліку [1]. Одним із різновидів є статистичний облік, який, у свою чергу, стає сферою професійної діяльності обліковців з реєстрації бухгалтерських даних [2].

Статистичний облік — це планомірне збирання й вивчення масових кількісних та якісних явищ і закономірностей загального розвитку за конкретних умов місця й часу (перепис наявного обладнання, визначення середньої заробітної плати працівників підприємства за категоріями працюючих, кількість і якість виробленої продукції, використання робочого часу, чисельності населення тощо).

Дані про господарські та виробничі зміни статистичний облік одержує з оперативного і бухгалтерського обліку. Наприклад, за даними статистичного обліку можна визначити зростання продуктивності праці, зниження собівартості продукції (робіт, послуг), чисельність працюючих за віком, статтю, кваліфікацією тощо. Ці дані допомагають аналізувати результати різних процесів і прогнозувати подальший їх розвиток. У статистичному обліку застосовуються різні вимірники і власні способи спостереження (масові, вибіркові) та система показників (абсолютні, відносні й середні величини).

Отже, на основі статистичного обліку визначаються кількісні та якісні показники роботи кожного підприємства. Операції і явища підлягають статистичному спостереженню, групуванню, обчисленню середніх та відносних

величин, індексів, побудови рядів динаміки, аналізу тощо. Виходячи з цього, можна констатувати, що статистичний облік є системою вивчення, узагальнення й контролю масових явищ, що мають загальнодержавний характер. Дані статистичного обліку застосовують для макроекономічного аналізу й управління, тому оперативний і бухгалтерський облік підпорядковується завданням державної статистики.

Нині статистичний облік має розвинутий понятійний апарат, предмет та метод, організаційну побудову, яка дає змогу забезпечити науково обґрунтовану кількісно-якісну характеристику об'єктів, що спостерігаються, у конкретних умовах місця й часу.

Отже, однією із сфер професійної діяльності обліковця з реєстрації бухгалтерських даних є ведення статистичного обліку. Навчаючись у ПТНЗ, майбутній фахівець бухгалтерської справи набуває відповідні знання та вміння професійного напрямку завдяки вивченню процесів статистичного змісту, в сукупності інформаційно-бібліотечних та інформаційно-комунікаційних джерел.

ЛІТЕРАТУРА

1. Просянюк Н. О., Ананська М. О., Кірсанова В. В., Станиславів О. В. Бухгалтерський облік. Теоретичні основи / Навч. посіб.: За ред. д-ра екон. наук, проф. С. В. Філіпової. – Х.: Бурун Книга, 2010. – 240 с
2. Державний стандарт професійно-технічної освіти ДСПТО 4121. К74039-2006 / Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних.

ПОНЯТТЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

Бужава Христина,

*учениця Навчально-наукового центру ПТО НАПН України
(с. Козин, Київська область)*

Технологія – це комплекс наукових та інженерних знань, реалізованих у прийомах праці, наборах матеріальних, технічних, енергетичних, трудових факторів виробництва, засобів їх об'єднання для створення продукту або послуги, що відповідають певним вимогам. Тому технологія нерозривно пов'язана з автоматизацією виробничого або невиробничого, насамперед управлінського процесу. Управлінські технології нині ґрунтуються на застосуванні комп'ютерів і телекомунікаційної техніки.

Відповідно до визначення, прийнятого ЮНЕСКО, інформаційна технологія (ІТ) – це комплекс взаємозалежних наукових, технологічних, інженерних дисциплін, що вивчають методи ефективної організації людей, зайнятих опрацюванням і збереженням інформації; обчислювальна техніка і методи організації та взаємодії з людьми і виробничим обладнанням, а також пов'язані з усім цим соціальні, економічні та культурні проблеми. Інформаційні технології вимагають складної підготовки, великих початкових витрат і наукомісткої техніки. Їхнє застосування повинно починатися зі створення математичного

забезпечення, формування інформаційних потоків у системах підготовки спеціалістів.

Існує декілька точок зору щодо розвитку інформаційних технологій із використанням комп'ютерів, що визначаються різноманітними ознаками поділу. Загальним для всіх викладених далі підходів є те, що з появою персонального комп'ютера почався новий етап розвитку інформаційної технології. Основною метою стає задоволення персональних інформаційних потреб людини як у фаховій, так і побутовій сферах.

Ознака поділу – вид завдань і процесів опрацювання інформації: від опрацювання даних в обчислювальних центрах у режимі колективного користування, автоматизації операцій рутинних дій людини до створення інформаційних технологій, спрямованих на розв'язання стратегічних завдань.

Якщо за ознаку поділу взяти проблеми, які стоять на шляху інформатизації, то ІТ на початку розвитку характеризувалися проблемою опрацювання великих обсягів даних в умовах обмежених можливостей апаратних засобів; потім почався стан, пов'язаний з поширенням ЕОМ серії IBM/360. І нарешті, комп'ютер стає інструментом непрофесійного користувача, а інформаційні системи – засобом підтримки прийняття його рішень.

Ще однією ознакою поділу – це перевага, яку надає комп'ютерна технологія: перші створені системи користувачі сприймали погано та з появою персональних комп'ютерів змінився підхід до створення інформаційних систем – орієнтація зміщується до індивідуального користувача для підтримки прийнятих ним рішень. Користувач зацікавлений у проведеній розробці, налагоджується контакт із розроблювачем, виникає порозуміння між обома групами спеціалістів. Сучасні інформаційні системи мають своєю метою не просто збільшити ефективність опрацювання даних і допомогти керівнику: відповідні інформаційні технології повинні допомогти організації вистояти в конкурентній боротьбі.

Інформаційні технології пройшли довгий шлях розвитку: від «ручної» інформаційної технології, інструментарієм якої були ручка, чорнильниця, книга, через «механічну» технологію, основою якої стали друкарська машинка, телефон, диктофон, до «електричної» технології, яка використовує великі ЕОМ і відповідне програмне забезпечення. Пізніше ІТ перетворилися на «електронні» технології, основним інструментарієм яких стають великі ЕОМ і створені на їхній базі автоматизовані системи керування (АСК) та інформаційно-пошукові системи (ІПС), оснащені широким спектром базових і спеціалізованих програмних комплексів. Центр ваги технології ще більш зміщується на формування змістової сторони інформації для управлінського середовища, різноманітних сфер громадського життя, особливо на організацію аналітичної роботи. Безліч об'єктивних і суб'єктивних факторів не дали змогу вирішити поставлені перед новою концепцією інформаційної технології завдання. Проте був здобутий досвід формування змістової сторони управлінської інформації і підготовлена фахова, психологічна та соціальна база для переходу на новий етап розвитку технології.

Основним інструментарієм сучасної «комп'ютерної» («нової») технології

є персональний комп'ютер із широким спектром стандартних програмних продуктів різного призначення. Відбувся процес персоналізації АСК, що виявився у створенні систем підтримки прийняття рішень певними спеціалістами. Подібні системи мають умонтовані елементи аналізу та інтелекту для різних рівнів керування, вони реалізуються на персональному комп'ютері й використовують телекомунікації.

Застосування інформаційних технологій, глобальних і локальних комп'ютерних мереж вносить значні зміни в організацію бухгалтерського обліку, причому з допоміжного засобу обчислювальна техніка перетворюється на визначний фактор організації обліку.

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

Сиром'ятникова Валентина,

*учениця Навчально-наукового центру ПТО НАПН України,
(м. Київ)*

Необхідно розуміти, що освоєння інформаційної технології і подальше її використання повинні бути зведені до того, щоб спочатку добре оволодіти набором елементарних операцій, кількість яких обмежена. З цієї обмеженої кількості елементарних операцій у різних комбінаціях складаються операції, що визначають той або інший технологічний етап.

Сукупність технологічних етапів утворює технологічний процес (технологію). Він може починатися з будь-якого рівня і не включати, наприклад, етапи чи операції, а складається тільки з дій. Для реалізації етапів технологічного процесу можуть використовуватися різні програмні середовища.

Такі технологічні поняття, що використовуються у виробничій сфері, як норма, норматив, технологічний процес, технологічна операція і тощо, можуть застосовуватися і в інформаційній технології. Перед тим, як розробляти ці поняття у будь-якій технології, у тому числі в інформаційній, завжди варто спочатку з визначити мету. Потім треба спробувати провести структурування всіх дій, що ведуть до наміченої мети, і вибрати необхідний програмний інструментарій. За аналогією й для інформаційної технології повинно бути щось подібне. Такими технічними засобами виробництва інформації будуть апаратне, програмне й математичне забезпечення цього процесу. З їхньою допомогою відбувається переробка первинної інформації в інформацію нової якості. Виділимо окремо з цих засобів програмні продукти й назовемо їх інструментарієм, а для більшої чіткості можна його конкретизувати, назвавши програмним інструментарієм інформаційної технології.

Інформаційна технологія, як і будь-яка інша, повинна відповідати таким вимогам: забезпечувати високий рівень розчленування всього процесу опрацювання інформації на етапи (фази), операції, дії; включати весь набір елементів, необхідних для досягнення поставленої мети; мати регулярний

характер. Етапи, дії, операції технологічного процесу можуть бути стандартизовані й уніфіковані, що дасть змогу більш ефективно здійснювати цілеспрямоване керування інформаційними процесами.

Реалізація технологічного процесу матеріального виробництва здійснюється за допомогою різноманітних технічних засобів, до яких належать: устаткування, верстати, інструменти, конвеєрні лінії і т.п., тобто засобами інструментарію інформаційної технології.

Отже, інструментарій інформаційної технології – це один або декілька взаємозалежних програмних продуктів для певного типу комп'ютера, технологія роботи в яких дає змогу досягти поставленої користувачем мети. У якості інструментарію можна використовувати поширені види програмних продуктів для персонального комп'ютера – текстовий процесор (редактор), настільні видавничі системи, електронні таблиці, системи керування базами даних, електронні записні книжки, електронні календарі, інформаційні системи функціонального призначення (фінансові, бухгалтерські, для маркетингу та інші) експертні системи тощо.

ЗДІЙСНЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ПЛАТЕЖІВ ЯК ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНЦІЯ МАЙБУТНЬОГО ОБЛІКОВЦЯ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ

Куць Галина,

*учениця Навчально-наукового центру ПТО НАПН України,
(м. Київ)*

Для забезпечення виконання однієї зі своїх важливіших функцій – розрахунково-платіжної – комерційні банки здійснюють різноманітні посередницькі операції, пов'язані з обслуговування руху грошових коштів клієнта. Основною передумовою проведення цих операцій є необхідність відкриття банками рахунків клієнтам у національній і іноземній валютах. Комерційні банки відкривають та обслуговують у національній валюті рахунки таких типів: поточні, депозитні, поточні бюджетні рахунки. Клієнти мають право вільного вибору банку для відкриття власного рахунка (за умови згоди на це самого банку).

Власникам рахунків (рис. 1) в українських банках можуть бути: юридичні особи, фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, філії, представництва, відділення та інші відокремлені підрозділи підприємств – юридичних осіб, виборчі фонди (політичні партії, блоки партій та кандидатів у депутати), представництва юридичних осіб – нерезидентів, іноземні інвестори, фізичні особи.

Рис. 1. Власники рахунків в українських банках

Комерційні банки здійснюють безготівкові розрахунки в господарському обороті України між підприємствами, фізичними особами шляхом перерахування грошових коштів з поточних рахунків платників на поточні рахунки одержувачів (рис. 2). Основними формами розрахункових документів, за якими здійснюються безготівкові розрахункові операції, є: платіжні доручення, платіжні вимоги – доручення, чеки, акредитиви, платіжні вимоги, інкасові доручення (розпорядження), векселі.

Рис. 2. Безготівкові рахунки

Платіжне доручення – це письмове розпорядження клієнта банку, який його обслуговує, на перерахування відповідної суми грошових коштів зі свого рахунка. Цей документ містить такі основні реквізити: назва документа; номер документа і дату його виписки(число, місяць, рік); назву платника грошових коштів; назву одержувача грошових коштів; назву, місцезнаходження та коди банків платника й одержувача; суму платежу цифрами й прописом; призначення платежу (наприклад, оплата будівельних робіт згідно з договором №3 від 10 грудня 1999 р. без ПДВ). Підприємства можуть надавати банкам платіжні доручення на перерахування коштів зі своїх поточних рахунків протягом 10-ти календарних днів після дня їх заповнення. За допомогою платіжних доручень здійснюються розрахунки між підприємствами, організаціями та установами: у порядку попередньої оплати; за фактично відвантажену продукцію (виконані роботи, надані послуги); для завершення розрахунків за актами звірки взаємної заборгованості підприємств; для перерахування підприємствами сум на

рахунки фізичних осіб (заробітна плата, пенсії, грошові доходи); в інших випадках за згодою контрагентів.

Платіжні вимоги-доручення – це комбінований розрахунковий документ, який складається з двох частин: *верхня* – вимога постачальника безпосередньо до покупця оплатити вартість відвантаженої продукції (виконаних робіт, наданих послуг); *нижня* – доручення покупця своєму банку перерахувати з його рахунку відповідну суму на користь постачальника. Платіжна вимога-доручення заповнюється постачальником – одержувачем коштів і надсилається безпосередньо на адресу покупця-платника. Якщо покупець згоден оплатити вимогу – доручення, він має заповнити нижню частину документа і подати його у свій банк для виконання. Платіжні вимоги-доручення вважаються дійсними та приймаються банками впродовж 20-ти календарних днів після дня їх виписки.

Розрахунковий чек – документ, що містить письмове розпорядження власника рахунка (чекодавця) банківській установі (банку-емітенту), що обслуговує його рахунок, оплати чекоутримувачеві суму грошових коштів, вказану в чеку. Розрахункові чеки виготовляються на спеціальному папері та брошуруються у книжки по 10, 20 і 25 чеків. Термін дії чекової книжки – один рік.

Акредитив – це форма розрахунків, за якою банк, що відкриває акредитив (банк – емітент), за дорученням свого клієнта-заявника акредитива) зобов'язаний здійснити платіж на користь третьої особи (бенефіціара) за поставлені товари, виконані роботи та надані послуги або надати повноваження іншому (виконуючому) банку здійснити цей платіж. Банк-емітент може відкривати акредитиви таких видів: покритий, за яким для виконання платежів завчасно акумулюються грошові кошти платника на окремому рахунку в банкові-емітентові або у виконуючому банку; непокритий, оплата за яким гарантується банком – емітентом та здійснюється за рахунок банківського кредиту. Акредитиви бувають *відзивні* та *безвідзивні*. Відзивний акредитив – це документ, який може бути змінений або анульований банком-емітентом без попереднього погодження з бенефіціаром.

Платіжна вимога – це документ, що містить письмове розпорядження стягувача коштів обслуговуючій його банківській установі на списання грошей з рахунка відповідної юридичної або фізичної особи.

Суми недоїмки за податками та іншими податковими платежами, штрафами, нарахованими податковими органами, стягуються у безперечному порядку за допомогою *інкасових доручень*. За формою, призначенням та порядком використання інкасові доручення подібні до з платіжних вимог.

Вексель – це безумовне грошове зобов'язання, за яким одна особа зобов'язується сплатити іншій визначену суму коштів у визначений строк.

Здійснення розрахункових операцій за рахунками клієнтів забезпечуються за допомогою системи міжбанківських розрахунків. Міжбанківські розрахунки – це система безготівкових розрахункових операцій зі списання та зарахування коштів на банківські рахунки за грошовими вимогами і зобов'язаннями, що виникають між банківськими установами чи їхніми клієнтами у процесі діяльності. Всі міжбанківські розрахунки в Україні здійснюються через систему

електронних платежів Національного банку України (СЕП) НБУ. Це державна платіжна система, що забезпечує здійснення міжбанківських розрахунків у електронній формі між установами банків на території України. Необхідною умовою для міжбанківських розрахунків через систему електронних платежів НБУ є відкриття комерційним банком кореспондентських рахунків НБУ.

Рис. 3. Види розрахункових документів

Кореспондентський рахунок банку НБУ відкривається комерційному банку для здійснення розрахунків, що їх виконує Національний банк за дорученням і на кошти цього банку на підставі укладеного договору. Консолідований кореспондентський рахунок – об'єднання коштів комерційного банку та його філій на кореспондентському рахунку, відкритому в територіальному управлінні НБУ, з метою роботи банку в СЕП за відповідною моделлю обслуговування консолідованого кореспондентського рахунка. Операції за кореспондентськими рахунками комерційних банків здійснюються на підставі електронних розрахункових документів установлених форм.

Отже, електронний розрахунковий документ (рис. 3) — це банківське платіжне повідомлення визначеного формату, яке містить встановлені реквізити і несе інформацію про перерахування коштів, набуває, вигляду файлу при передачі електронною поштою та при зберіганні на магнітних носіях.

ТЕХНОЛОГІЯ EDI ЯК ІНСТРУМЕНТАРІЙ ФОРМУВАННЯ ІКТ-КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ОБЛІКОВЦЯ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ

Приткова Яна,

*учениця Навчально-наукового центру ПТО НАПН України
(м. Українка, Київська область)*

У даний час набуває поширення концепція компетентісного підходу в освіті, що є основою змістовних змін по забезпеченню відповідності освіти запитам і можливостям суспільства періоду інформатизації і глобальної масової комунікації. З позицій компетентісного підходу сутністю освіти стає розвиток здібностей до

самостійного вирішення проблем у різних сферах і видах діяльності на основі використання соціального досвіду, елементом якого стає і власний досвід навчених. У системі профтехосвіти компетентність є однією з основних характеристик результативності освіти.

Виділення ІКТ-компетентності як окремої складової професійної компетентності обліковця з реєстрації бухгалтерських даних зумовлене активним використанням ІКТ у всіх сферах людської діяльності, в тому числі в професійної діяльності майбутнього фахівця бухгалтерії. Тобто під формуванням ІКТ-компетентності обліковця з реєстрації бухгалтерських даних будемо розуміти його здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології для здійснення інформаційної діяльності в своїй професійній сфері. А саме: збір, оброблення, передача, збереження інформаційного ресурсу та реєстрація отриманих даних у бухгалтерських реєстрах; організація інформаційної взаємодії між учасниками виробничого процесу бухгалтерського підрозділу і інтерактивним засобом, що функціонує на базі засобів інформаційної бухгалтерської системи; створення й використання спеціалізованих бухгалтерських програм; здійснення професійної діяльності з використанням засобів ІКТ в аспектах, що відображають особливості конкретного підприємства.

В умовах формування ІКТ-компетентності майбутнього обліковця з реєстрації бухгалтерських даних велике значення має набуття ІК-компетенції володіння інструментарієм технології EDI.

EDI (Electronsc Data Snterchang – електронний обмін даними) – одна із перспективних технологій автоматизації торгівлі, яка активно втілюється у світовому бізнес-середовищі. В Україні тільки починають знайомитися з EDI.

Звичайно, головна проблема пов'язана не з питанням безпосереднього впровадження інновації в діяльність компаній, а з кропіткою підготовчою роботою, на що не кожне підприємство погоджується.

Стандарти і технології EDI розроблені одночасно в Європі (Великобританія, Франція) і США ще у 80-ті роки XX ст. для організацій, які віддавали перевагу здійсненню документообігу в електронному вигляді.

Зі збільшенням кількості підприємств, що використовують ці технології, розпочалося розробляння міжнародних стандартів.

Міжнародна асоціація з обміну даними (Internetal Date Exchange Associatson) дає наступне визначення технології EDI – «передача організованих в структури даних за допомогою погоджених стандартних повідомлень від комп'ютера до комп'ютера через комп'ютерні мережі». EDI – це якась мова, якою можуть спілкуватися між собою компанії. У ній всі можливі дії (наприклад, купівля товару, доставка, оплата рахунків) закодовані, тобто кожний об'єкт (скажемо, товар) має своє найменування – код, кожен суб'єкт (наприклад торгова мережа) має унікальне позначення.

Основне завдання EDI – замінити паперовий обмін інформацією і документами електронним документообігом між комп'ютерними мережами.

EDI – це щось більше, ніж електронна пошта, оскільки повідомлення EDI структуровані (розбиті на бізнес-поля) і тому доступні до прямої обробки

інформаційними системами без втручання людини. На відміну від електронної пошти доставка повідомлень EDI гарантується провайдером. На кожному етапі статус повідомлення контролюється. Тобто e-mail – це обмін «людина – людина», EDI – обмін «комп'ютер - комп'ютер».

Усі щойно вказані особливості є перевагами цієї технології. Всі вони зводяться до головного достоїнства – економичності, яка виявляє себе в зниженні витрат на здійснення однієї трансакції. Отже, передачу EDI-даних характеризує: конфіденційність інформації, достовірність, гарантії доставки, точність, економичність.

Хочу підсумувати вищезгадане, система електронного обміну даними EDI (Electronsc Data Snterchang) дає змогу автоматизувати створення, відправлення отримання й оброблення будь-яких електронних документів та інтегрувати їх з діючими бізнес-додатками. Варто пам'ятати, що принципова відмінність розглянутої технології від системи документообігу полягає в тому, що EDI – міжкорпоративна і майже міжгалузева система обміну електронними документами.

Оволодівши цією інноваційною технологією, майбутній обліковець з реєстрації бухгалтерських даних отримує потужний інструментарій інформаційно–комунікаційної взаємодії і підвищує свій рівень компетентного кваліфікованого фахівця, професійно мобільного та конкурентноздатного на ринку праці.

«1С: БУХГАЛТЕРІЯ 8» ДЛЯ УКРАЇНИ (ПРОФЕСІЙНА ДОВІДКА)

Манжула Юлія,

*учениця Навчально-наукового центру ПТО НАПН України
(м. Хотів, Київська область)*

Фірма «1С» надає можливість швидко засвоїти та ефективно використовувати найпопулярнішу бухгалтерську програму «1С: Бухгалтерія для України» – індустріальний стандарт рахункових рішень в Україні та СНД.

Електронний посібник допомагає одразу приступити до роботи, а інтерактивний навчальний курс «Ефективна праця з 1С: Підприємством 8» на початковому етапі навчання дає можливість зробити перші кроки у комп'ютерну бухгалтерію.

Тут, насамперед, є сенс уважно ознайомитися з описом програми «1С: Бухгалтерія 8 для України» на рівні бачення користувача-бухгалтера. Детальніше принципи праці описуються з прилеглим рішенням, розкриваючи особливості ведення бухгалтерського та податкового обліку за відповідними етапами (розділами) та розглядаючи засоби аналізу облікових даних і підготовки регламентованої звітності. У

додатках подано загальні відомості про організацію роботи користувачів з програмами системи «1С: Підприємство 8».

«1С:Бухгалтерія 8 для України: офіційна версія» - це можливість навчатися веденню обліку на комп'ютері, оформлювати документи та реєструвати господарські операції, аналізувати інформацію і формувати бухгалтерську та податкову звітність.

У процесі формування професійної компетентності майбутній обліковець з реєстрації бухгалтерських даних має потужний інструментарій набуття знань, умінь і навичок – «1С: Підприємство 8» , сучасну універсальну систему автоматизації, що використовується як в Україні, так і в інших країнах для вирішення завдань управління й обліку, розрахунку заробітної плати та управління персоналом і багатьох інших задач.

IV. Інтеграція загальноосвітніх і спеціальних знань у процесі формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних

ЗБРОЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗУМУ – ЕЛЕКТРОННІ ТАБЛИЦІ MS EXCEL (ПРОФЕСІЙНА ДОВІДКА)

Криницина Ірина,

*учениця Навчально-наукового центру ПТО НАПН України
(м. Київ)*

Хочете дізнатися про гроші більше, ніж той, хто їх має? Тоді робота з електронними таблицями Microsoft Excel – для вас! Звичайно, не варто засмучуватися і відмовлятися від використання цього програмного продукту тим, хто хотів би перетворити сухі цифри і формули на цікаві матеріали, навіть якщо ці цифри до бухгалтерії не мають ніякого відношення. Можливо, ваші проблеми також можна вирішити за допомогою Microsoft Excel. Але пряме призначення даних електронних таблиць – економічні завдання.

Увесь потужний арсенал можливостей і функцій Microsoft Excel спрямований на вирішення проблем, пов'язаних з мистецтвом заробляти гроші, їх вигідним використанням, економічним передбаченням, перетворенням нудного складання бюджету, звітів та балансів на наочні графіки й діаграми. Для обліковця з реєстрації бухгалтерських даних середовище Excel – як вода для риби.

Рис. 1. Система електронних таблиць Excel

Без такої потужної підтримки, як Microsoft Excel, ви ризикуєте бути подібним до економіста, який, згідно зі словником парадоксальних визначень, «назавтра дізнається, чому не сталося те, що він передбачав учора». Автор цього визначення Ерл Уїлсон. Можливості системи електронних таблиць Excel схематично представлена на рис. 1.

Excel має багато переваг. По-перше, в середовищі Excel відбуваються мільйони обчислень за частки секунди (додавання, множення, віднімання, ділення тощо). По-друге, ця програма наділяє майбутнього обліковця з реєстрації бухгалтерських даних інформаційно-комунікаційною компетенцією кваліфікаційних знань, що інтегрує у собі потенціал математика та фінансиста, банкіра та брокера, та інші спеціалізації разом. По-третє, засобами цього інструментарію є можливість проводити аналіз типу: «Що буде, якщо ...?»

Тобто, можна з'ясувати, що відбудеться при зміні декількох початкових умов, у нових обставинах. Краще використовувати можливості Excel, ніж вивчати особисті гороскопи в галузі фінансів та бізнесу. Але при проведенні аналізу за допомогою Excel потрібно правильно врахувати максимум факторів, які впливають на вашу ситуацію.

Середовище MS Excel дає можливість розв'язати проблему оптимального розподілу ресурсів фірми, навіть якщо не завжди відомі значення усіх параметрів, від яких залежить кінцевий результат. Для вирішення таких завдань не обов'язково купувати і встановлювати спеціалізовані програмні засоби. Всі ці завдання можна легко вирішити за допомогою вже відомого вам програмного забезпечення, зокрема за допомогою пакета прикладних програм MS Office, а саме – середовища Excel.

Отже, майбутній обліковець з реєстрації бухгалтерських даних має практично опанувати ІК-компетенцією застосування програмного ресурсу Excel. А вивчити теоретично можливості цієї програми можна за допомогою інформаційно-бібліотечного забезпечення професійного навчання у ПТНЗ.

ТАБЛИЧНИЙ РЕДАКТОР EXCEL ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ІКТ-КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ОБЛІКОВЦЯ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ

Панчук Сергій,

*учень Навчально-наукового центру ПТО НАПН України,
(м. Київ)*

Формування ІКТ-компетентності майбутнього кваліфікованого робітника має велике значення в його професійному становленні. Швидкий темп розвитку інформаційних та комп'ютерних технологій позначається на у всіх ланках народного господарства нашої країни.

Інформаційно-комунікаційні технології або ІКТ-технології пов'язані зі створенням, збереженням, передачею, обробкою і управлінням інформацією. Цей

широко вживаний термін включає всі технології, що використовуються для спілкування й роботи з інформацією.

Інформаційно-комунікативна компетентність є системою загальних умінь, ІК-компетенцій, спрямованих на практичне опрацювання інформаційних джерел, застосування певного прикладного програмного забезпечення, оперування професійними поняттями тощо.

В умовах формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних засобами інформаційно-комунікаційного середовища потужним інструментарієм є табличний редактор Microsoft Excel.

Табличний процесор MS Excel (електронні таблиці) – один з найчастіше використовуваних додатків пакета MS Office, потужний інструмент в умілих руках, який значно спрощує повсякденну роботу обліковців. Основне призначення MS Excel – рішення практично будь-яких завдань розрахункового характеру, вхідні дані яких можна представити у вигляді таблиць. Застосування електронних таблиць спрощує роботу з даними та дає змогу отримувати результати без програмування розрахунків. У поєднанні ж з мовою програмування Visual Basic for Application (VBA), табличний процесор MS Excel набуває універсальності і дає змогу вирішувати взагалі будь-яке завдання, незалежно від його характеру.

Особливість електронних таблиць полягає у можливості застосування формул для опису зв'язку між значеннями різних комірок таблиці. Розрахунок за заданими формулами виконується автоматично. Зміна вмісту будь-якого віконця призводить до перерахунку значень в інших комірках, які пов'язані з ним формульними відносинами і, тим самим, до оновлення всієї таблиці відповідно до змінених даних.

ІК-компетенція майбутнього фахівця бухгалтерської справи щодо застосування електронних таблиць будуватиметься на проведенні однотипних складних розрахунків над великими наборами даних; автоматизації підсумкових обчислень; вирішенні завдань шляхом підбору значень параметрів; обробці (статистичному аналізі) результатів експерименту; проведенні пошуку оптимальних значень параметрів (рішення оптимізаційних задач); підготовці табличних документів; побудові діаграм (в тому числі зведених) за наявними даними; створенні та аналізі баз даних (масивів, списків).

Тим самим за допомогою цього продукту можна аналізувати великі обсяги інформації. У Excel можна використовувати більш як 400 математичних, статистичних, фінансових та інших спеціалізованих функцій, пов'язувати різні таблиці між собою, вибирати довільні формати представлення даних, створювати ієрархічні структури.

Для ведення повноцінного бухгалтерського обліку бажано використовувати спеціалізовану бухгалтерську програму, налаштовану на особливості господарської діяльності конкретного підприємства. Однак у деяких випадках придбання такої програми і її налаштування вимагає витрат значних коштів та часу. Якщо господарських операцій мало, то використання спеціалізованої програми буде невиправдано дорогим. Проте, вести увесь облік вручну незручно, тому бажано автоматизувати хоча б найбільш трудомістку частину

бухгалтерського обліку. Крім того, при «ручному» підсумовуванні великої кількості чисел легко припустити помилки, тому деякі операції бажано автоматизувати. Excel дає можливість виконувати багато математичних і статистичних функцій, тому інтенсивно залучається до обліку в бухгалтерії — у багатьох фірмах це основний інструмент для оформлення документів, розрахунків і створення діаграм, ведення журналу господарських операцій та побудови звітів. Програма для роботи з електронними таблицями Excel поєднує в собі простоту освоєння і потужні засоби оброблення інформації, а тому її використання значно полегшує працю працівників бухгалтерії, а саме обліковців з реєстрації бухгалтерських даних.

Отже, електронні таблиці MS Excel — це потужний інструментарій бухгалтерської справи, за допомогою якого відбувається формування ІКТ—компетентності майбутнього обліковця з реєстрації бухгалтерських даних.

РОЗВИТОК САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ: ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ

Мося Ірина Анатоліївна,

*молодший науковий співробітник лабораторії методик професійної освіти
і навчання Інституту ПТО НАПН України
(м. Київ)*

У час демократизації суспільства творча самостійність особистості стає потребою, яка пов'язана з постійною необхідністю її загальної та спеціальної освіченості. Перехід до ринку, конкурентоспроможність виробництва в ринкових умовах, нові вимоги до працевлаштування залежать від здатності й готовності людини вирішувати економічні та науково-технічні завдання, впроваджувати й освоювати нову техніку, технологію. Це вимагає від людини цілеспрямованих та енергійних зусиль і здібностей долати стереотипи, що склалися, шукати підходи для підвищення своєї професійної компетентності, а також власного інтелекту в самоосвіті, своїх професійних і особистісних якостей.

Показник творчої самостійності фахівця — його здатність ставити перед собою цілі, знаходити способи й засоби для їх досягнення шляхом самоосвіти, самовиховання і самоактуалізації.

Аналіз психолого-педагогічних надбань, власний теоретичний пошук дають підставу стверджувати, що успіх самоосвіти в сучасних умовах залежить від таких провідних чинників:

- усвідомлення людиною персональної потреби у придбанні додаткових знань як засобу забезпечення можливості перекваліфікації та надання їй особистого сенсу;

- володіння людиною необхідним розумовим розвитком, здібностями бачити в науці, виробництві, економіці та життєвих ситуаціях питання (проблеми), формулювати їх, передбачати і планувати послідовні кроки пошуку відповіді на них, їх вирішення;

- вміння мобілізувати, актуалізувати знання, способи діяльності з числа вже освоєних, відбирати з них необхідні для вирішення проблеми, співвідносити їх з умовами вирішуваного завдання, робити висновки з вивчених фактів;

- наявність пристрасного бажання вирішити проблему (завдання), знайти відповідь на посталі питання, націлити себе, якщо це необхідно, на перекваліфікацію і в світлі цього завдання пізнавати нове, залучаючи для цього різні джерела.

Переорієнтація на активні практичні дії особистості, що забезпечують успіх у соціально-економічній перебудові суспільства, викликала підвищення над вимог до якості підготовки кваліфікованих робітничих кадрів і створення морально й фізично здорового, соціально активного виробничого потенціалу. Ці позиції детерміновані упровадженням нової освітньої концепції – компетентнісного підходу в освіті. Її суть полягає в чіткій практично-дієвій орієнтації навчально-виховного процесу на формування здатностей майбутніх кваліфікованих робітників ефективно розв'язувати не тільки професійні, а й життєві, соціальні ситуації і, що не менш важливо, самостійно оволодівати новими знаннями. Саме тому формування самоосвітньої компетентності випускників професійно-технічних навчальних закладів, їх здатностей ефективно працювати над самоосвітою є надзвичайно актуальною проблемою. Додамо, що самоосвіта також є елементом підготовки до виробничої діяльності кожного майбутнього кваліфікованого робітника.

Сьогодні немає необхідності переконувати педагогічних працівників у важливості розроблення й впровадження в педагогічну практику більш досконалих методик навчання, які забезпечують підвищення якості навчального процесу, сприяють активізації пізнавальної діяльності учнів та розвитку їхніх розумових здібностей. У вирішенні цієї проблеми значна роль відводиться формуванню у тих, хто навчається, умінь і навичок самостійного мислення й практичного застосування знань. Важливим є і формування навичок самостійної розумової праці. Це тим більше важливо, що, які б знання і в якому обсязі не отримували учні, – ці знання мають незворотну тенденцію старіти, відставати від потреб життя. Де ж вихід? Вихід у вирішенні завдання – навчити учнів вчитися самостійно, добувати знання з різних джерел інформації самостійно, оволодіти якомога більшою різноманітністю видів і прийомів самостійної роботи.

Самостійна розумова праця, самовиховання, самоосвіта заслуговують на першочергову увагу вже тому, що тут закладена активна, а не пасивна, роль того, хто навчається. «Само» – значить: працюю сам. У зв'язку з цим, у педагогічному обігу можна побачити поняття, які розкривають суть самоосвітньої компетентності, зокрема: *самовиховання* – цілеспрямована діяльність особистості з метою вироблення в собі бажаних рис і якостей; *самозобов'язання* – це добровільне прийняття усвідомлених цілей, завдань, змісту самовдосконалення та визначення на цій основі програми самовиховання; *самовизначення* – вміння вибирати своє місце в житті, у суспільстві, усвідомлювати свої інтереси; *самоорганізація* – вміння знайти джерело пізнання й адекватні своїм можливостям форми самоосвіти, планувати, організовувати робоче місце та

діяльність; *самореалізація* – реалізація особистістю своїх можливостей; *самокритичність* – уміння критично оцінювати переваги та недоліки власної роботи; *самоконтроль* – здатність контролювати свою діяльність; *саморозвиток* – результат самоосвіти; *самопримус* – призначення собі завдань й змушення себе їх виконувати.

За результатами експериментального дослідження факторів формування здатностей учнів професійно-технічних навчальних закладів ефективно здійснювати самоосвітню діяльність до провідних чинників цього процесу зараховуємо: мотивацію учнів до оволодіння майбутньою професією; розвивальний характер аудиторних занять; проблемну організацію самостійної роботи; оволодіння учнями пізнавальними уміннями; сприятливе навчально-виховне середовище тощо. Формування самоосвітньої компетентності майбутніх кваліфікованих робітників сприятиме їхній здатності самостійно і систематично поповнювати багаж власних професійних знань, розвивати світогляд та інтелектуальні якості.

АЛГОРИТМ РОБОТИ З ПІДРУЧНИКОМ ТА СКЛАДАННЯ КОНСПЕКТУ

Ростока Марина Львівна,

*молодший науковий співробітник лабораторії підручникотворення
для системи ПТО, аспірант лабораторії методик професійної освіти і навчання
Інституту ПТО НАПН України, викладач професійної підготовки
Навчально-наукового центру ПТО НАПН України
(м. Київ)*

Люди перестають мислити, коли перестають читати
Дідро

***Знання тільки тоді знання, коли вони набуті
власною думкою, а не пам'яттю***
Л. М. Толстой

Підручник є головним джерелом знань з конкретної дисципліни, це книга (друкована чи електронна) призначена для самостійного засвоєння знань учнями.

Підручники (як електронні, так і друковані), мають спільні ознаки, а саме: навчальний матеріал викладається з певної галузі знань; цей матеріал освітлений на сучасному рівні досягнень науки і культури; матеріал у підручниках викладається системно, тобто текст є завершеним твором, що складається з багатьох елементів, які мають смислові відносини і зв'язки між собою та забезпечують цілісність навчальної книги (підручника).

Послідовність дій при роботі з підручником:

1. Ознайомитися зі структурою та тематичною побудовою джерела знань.
2. Звернути увагу на рекомендовану літературу.
3. Ознайомитись із глосарієм.

4. Самостійно проаналізувати потрібний для вивчення текст.
5. Зіставити новий матеріал з вивченим раніше.
6. Зробити висновки і узагальнення.
7. Скласти план опрацювання джерела.
8. Скласти конспект.

Конспект – це стисла форма письмового викладання тексту, але більш повна, ніж тези.

Основні вимоги до конспекту:

- конспект має бути змістовим, тобто відображати головну суть тексту;
- конспект повинен бути повним – насиченим безліччю інформації.

Послідовність дії при складанні конспекту:

1. Уважно прочитати параграф, статтю чи інший інформаційно-навчальний матеріал.
2. Визначити головну думку, закладену у текст автором.
3. Розподілити текст на логічно закінчені частини.
4. Подумати, про що йдеться у кожній частині. Виділити основне.
5. Виокремити особливо складні для вивчення місця та розібратись у суті прочитаного.
6. Записати коротко зміст кожної частини, включаючи формули, рівняння (за потрібне), та інше, відповідно до навчального предмета.

Таким чином, робота з підручником, та й взагалі з навчальною літературою, – це кропітка праця, коли треба виконувати не те, що хочеться, а те що потрібно. Те, чого не знаєш і не вмієш робити, швидко набридає, здається страшним і важким. Тому навчання – це тяжка, повсякденна праця, що вимагає постійної уваги і терплячості.

Увага – це вища форма психічної життєдіяльності людини. Саме наша увага стежить за працею і стоїть на варті здоров'я та безпеки всього організму, а втома людини проявляється насамперед втомою уваги. Опрацьовуючи підручник, потрібно враховувати результати дослідження Роберта Оуена (1771 р.), що через кожні 45—50 хвилин роботи, яка потребує напруженої уваги, людина має відпочивати, робити перерву в 10—15 хв. (якщо продовжувати працювати, то через втому наступної години працездатність знижується вдвічі).

Отже, необхідність використовувати в навчальному процесі самостійну роботу учня з підручником не викликає сумніву. В цьому процесі виробляються навички самоосвітньої підготовки з використанням книги, розвивається вміння складати план, вибираючи головне з прочитаного, покращується розуміння й запам'ятовування змісту навчального матеріалу.

СТАТИСТИЧНИЙ ОБЛІК (ІСТОРИЧНА ДОВІДКА)

Головата Аліна,
*учениця Навчально-наукового центру ПТО НАПН України,
(м. Київ)*

Для повного розуміння суті сучасного статистичного обліку необхідно розглянути історію його розвитку. Зазначимо, що термін «статистика» у сучасному розумінні вживається від 1749 р. Вперше його запровадив видатний німецький учений Г. Ахенваль (1719–1772). Початком розвитку статистики вважаються масові спостереження: переписи населення Стародавнього Китаю (2000 р. до н. е.), описи земельних ділянок Стародавнього Єгипту (1500 р. до н. е.), переписи населення Стародавньої Греції (850 р. до н. е.). Статистика як наука розвивалася за трьома напрямками: описове державознавство — дослідження політичного та адміністративного ладу держави (представники: Арістотель (384—322 до н. е.), Г. Конрінг (1606–1681), Г. Ахенваль (1719–1772)); політична арифметика — наука про політичну анатомію, дослідження відомостей про померлих, складання таблиць смертності (виникла в Англії у XVII ст., представники: В. Петті (1623–1687), Д. Граунт (1620–1674), Е. Галлей (1656–1742)); теорія масових суспільних явищ та процесів, яка виникла з розвитком теоретичної бази для статистики — математики.

В Україні статистичний облік був започаткований ще за часів Київської Русі. У той час збиралися відомості про суспільні явища і процеси, економічне життя, стан соціального розвитку, що мало дуже важливе практичне значення для державного управління. Ця інформація була потрібна в першу чергу для стягнення з населення податків і обкладання різними повинностями.

Із зміною соціально-економічних відносин змінювалися й форми статистичного обліку та інформація, яка накопичувалася за обліковими одиницями. На різних етапах розвитку статистичного обліку використовувалися різні облікові одиниці, а інформація накопичувалася за різними напрямками, залежно від поставлених завдань.

З давніх часів основним видом діяльності в Україні було сільське господарство, тому спочатку одиницею обліку були «дим», «рало» (відомості літописів X–XI ст.). З розвитком феодальних економічних відносин змінилися методи статистичного обліку. Широкого розповсюдження набули писцеві та переписні книги, які містили в собі повний опис міст, поселень, міських земель, церков, монастирів, маєтків, вотчин, сіл тощо.

В останній чверті XVIII ст. робилися перші спроби обліковувати механічний рух населення (переміщення людей між губерніями). А в середині XIX ст. облік механічного руху населення здійснювали поліцейські установи, яким також

передали реєстрацію шлюбів, народжень і смерті. Після створення на початку XIX ст. перших міністерств, у яких були сконцентровані звітні матеріали губерній за різними розділами статистики, відбулася подальша централізація статистичного обліку в країні. Так, у 1810 р. в Міністерстві поліції було виокремлено Статистичне відділення, яке не лише збирало статистичні дані про населення та господарство країни, а й складало на підставі цих даних зведені статистичні показники.

ІНФОГРАФІКА ТА ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ДАНИХ

Голуб Іван Іванович,

*викладач іноземної мови ННЦ ПТО НАПН України
(м. Київ)*

Багатьом знайома фраза «Краще один раз побачити, аніж сто раз почути», у якій йдеться про цінність та ефективність візуальної комунікації. Тексти у журналах, Інтернет-виданнях, блогах та інших соціальних ЗМІ неодмінно супроводжує схематична графіка з короткими коментарями. Вона допомагає одразу зрозуміти суть історії або концепції статті. Це не просто ілюстрації до тексту. Це сучасний спосіб подачі інформації, який дістав назву інфографіки.

Інфографіка (скорочено від «інформація» та «графіка») є типом зображення, який поєднує представлені у тексті дані з візуальним зображенням і, таким чином, допомагає авторові донести зміст інформації до своєї аудиторії у стислій формі. Тобто інфографіка – це візуалізація даних, яка спрямована на передачу читачеві складної інформації у такий спосіб, аби її швидко й легко можна було зрозуміти. Видавці використовують інфографіку, щоб утримати читача якнайдовше на сторінках своїх видань та досягти головної мети ділового спілкування – викласти інформацію у доступній і зрозумілій формі.

Як інфографіка впливає на сприйняття інформації? Процес обробки зорової інформації активізує близько 50% задіяної в роботі частини мозку. На відміну від словесного представлення інформації візуальна подача даних запам'ятовується краще. Тому використання інфографіки під час навчання робить його більш ефективним: на 89% поліпшується процес запам'ятовування.

Інфографіка широко використовується у багатьох сферах діяльності: в економіці, бізнесі, статистиці, маркетингу, психології та ін.

За допомогою інфографіки можна представити: статистичні дані (обсяг продажів, прибутки, дослідження ринку, опитування); процес виробництва, обслуговування клієнтів, графіки продажів, ланцюг поставок; ідеї, концепції, теорії, ідеології; хронологічні дані, порядок подій, терміни поставок, графіки; географія місць, показники по регіонах; склад інгредієнтів, компонентів, списки; ієрархія структури організації, оцінка потреб клієнтів; відносини внутрішні та зовнішні (людей, товарів, послуг); бренд-структура, культура організації.

Процес розробки і публікації інфографіки називається візуалізацією даних, проектною інформацією або інформаційною архітектурою. Крім інфографіки, у

сучасному інформаційному просторі існує вислів «візуалізація інформації». Чим відрізняються ці поняття?

Інфографіка представляє дані, які мають реальне відображення в дійсності. Візуалізація інформації представляє абстрактну інформацію, яка часто не може бути відтворена у фізичному світі (наприклад, кореляція даних, ймовірні результати і т. п.). Представлення даних за допомогою інфографіки та візуалізації інформації має чимало переваг: *стислість* (інфографіка несе значне смислове навантаження, але дає можливість аудиторії швидко зрозуміти великі обсяги інформації за короткий проміжок часу); *інсайт* (візуалізація інформації допомагає аудиторії побачити хронологію всередині цифр); *дія* (статистична інфографіка може допомогти швидко прийняти рішення і розробити тактику його реалізації); *взаємодія* (залучення співробітників до використання інфографіки під час розробки спільних проектів та формулювання власного бачення вирішення певної проблеми сприяє згуртуванню колективу, виникненню командного духу та поліпшенню взаємовідносин).

Отже, інфографіка та візуалізація даних є сучасними способами представлення інформації, які використовуються у різних сферах людської діяльності і допомагають зрозуміти та запам'ятати великі об'єми інформації за короткий проміжок часу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Kerren A. and Stasko J. T., Information Visualization / Human-Centered Issues and Perspectives: Lecture Notes in Computer Science. – Berlin; Heidelberg: Springer-Verlag, 2008.
2. Dan Pilone & Tracey Pilone. Head First iPhone & iPad Development / O'Reilly Media, Inc. – 2011.
3. Smiciklas Mark. The Power of Infographics / QUE. Pearson Education, Inc. – 2012.

САМОСТІЙНА НАВЧАЛЬНА РОБОТА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Світлана Капран,

*молодший науковий співробітник лабораторії управління професійно-технічною освітою ІПТН НАПН України,
(м. Київ)*

Важливим компонентом професійної підготовки майбутніх фахівців в умовах перманентного поповнення знань, умінь і навичок має стати самостійна навчальна робота як ефективна форма навчального процесу, важливий засіб його активізації та обов'язкова його складова.

У педагогічній науці і практиці поняття «самостійна робота» не є формалізованим. З приводу його істотних ознак точиться досить жвава дискусія. Педагогічна громадськість тлумачить поняття «самостійна робота» по-різному, зокрема, як: пізнавальна діяльність (В. Буринський, М. Данилов, Р. Нізамов); один

із видів навчальної діяльності (Л. Деркач, Г. Романова та ін.); метод навчання (Ю. Бабанський, І. Унт); прийом навчання (П. Гальперін, В. Ягупов); спосіб самоосвіти (В. Буряк, Ю. Палкін); засіб засвоєння знань, набуття практичних умінь (Т. Поротнікова, Т. Костюк); засіб організації пізнання (Н. Дідусь, О. Леонтєв, Г. Сеїтова); різноманітні типи навчальних завдань, які виконуються під керівництвом викладача (П. Підкасистий, М. Гарунов, Н. Нікандров, Л. Зоріна та ін.); система організації роботи, за якої управління навчальною діяльністю студентів відбувається за відсутності викладача і без його безпосередньої допомоги (В. Граф, І. Ільєсов, В. Ляудіс, Н. Сагіна, О. Чиж); робота студентів, що проводиться за спеціальним індивідуальним планом, складеним на основі врахування індивідуальних особливостей і пізнавальних можливостей студентів (С. Архангельський, Л. Деркач, І. Шайдур та ін.); діяльність студентів, що здійснюється без безпосереднього керівництва викладача, хоча спрямовується та організується ним; розумова діяльність; специфічний вид діяльності учіння, головною метою якого є формування самостійності суб'єкта навчання, а формування його вмінь, знань і навичок здійснюється опосередковано через зміст і методи усіх видів занять (В. Козаков); специфічний вид навчально-пізнавальної діяльності чи поєднання декількох видів; різноманітні види індивідуальної та групової пізнавальної діяльності студентів, що здійснюється ними на аудиторних заняттях і в позааудиторний час (Р. Нізамов, Н. Сагіна та ін.); різноманітні види індивідуальної навчальної діяльності студентів, що здійснюється ними на навчальних заняттях або вдома за завданнями викладача та під його керівництвом, однак без його безпосередньої участі.

Як свідчать результати освітньої практики, індивідуальні особливості учнів (студентів) повною мірою розкриваються у процесі організації самостійної навчальної роботи суб'єктів учіння. За цих умов організація самостійної навчальної роботи майбутніх фахівців в умовах перманентного поповнення знань, умінь і навичок вимагає індивідуалізації навчального процесу, за якого «...вибір способів, прийомів, темпу навчання враховує індивідуальні відмінності учнів, рівень розвитку їхніх здібностей до навчання. Індивідуалізація процесу навчання в українській школі здійснюється в умовах колективної навчальної роботи з класом і в рамках завдань та змісту освіти: всі учні повинні оволодіти знаннями, вміннями й навичками в обсягах, передбачених навчальними програмами» [1, с. 142]. Окрім індивідуальної навчальної діяльності провідне місце в організації навчального процесу належить колективній навчальній діяльності, яка передбачає наявність спільної мети та об'єднання зусиль учнів (студентів) щодо її досягнення.

Самостійна робота за своєю суттю є засобом управління пізнавальною діяльністю, а це означає, що в процесі самостійної роботи необхідно, щоб керівництво діяльністю того, кого навчають, здійснювалося викладачем, адже самостійна робота не є самостійною діяльністю учнів (студентів) щодо засвоєння навчального матеріалу, а є особливою системою умов навчання, що організовує викладач.

Результативності самостійної роботи студентів заважають дві групи причин, що мають місце в діяльності сучасних навчальних закладів: першу групу становлять причини, що залежать від самого учня (студента): недостатня працелюбність, слабкість волі, відсутність наполегливості та вмінь самостійно працювати, низький рівень підготовленості тощо; другу групу становлять причини, що залежать від специфіки організації навчально-виховного процесу у навчальних закладах (перевантаженість викладачів та учнів (студентів) аудиторними заняттями призводить до браку часу на самостійну роботу).

Самостійна навчальна робота сприяє професійному самовизначенню. Інтерес до професії спонукає до постійного вдосконалення професійної майстерності, збуджує та акумулює енергію майбутнього фахівця, робить освітню діяльність привабливою і внутрішньо необхідною для особистості. Усвідомлений професійний інтерес є гарантією сумлінної самостійної навчальної роботи учнів (студентів), в якій поєднуються її мотиви та цілі. Тому формування у них стійкого інтересу до обраної професії, готовності працювати після закінчення навчання за обраною спеціальністю – є одним із важливих напрямів удосконалення самостійної навчальної роботи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гончаренко С. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.

ТЕХНОЛОГІЇ НЕЙРОБІКИ (РОЗУМОВА ГІМНАСТИКА) У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОБЛІКОВЦІВ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ

Злочевська Людмила Степанівна,

*науковий співробітник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України,
практичний психолог, арт-терапевт, квантовий психолог, сімейний
психотерапевт, член ГО «Арт-терапевтична асоціація»
(м. Київ)*

Входження молоді в світ глобалізації та динамічних перетворень, у відкрите сучасне інформаційне суспільство потребує підвищення ролі життєвої, професійної та соціальної компетентності учнів освітніх навчальних закладів різного типу, оскільки посилення конкуренції у світовому економічному просторі загострює проблему формування, відтворення та використання трудових ресурсів.

Обліковці з реєстрації бухгалтерських даних – це професіонали, без яких у ринкових умовах сьогодення не може функціонувати жоден фінансовий організм в сучасному інформаційно-технологічному середовищі.

Професія обліковець з реєстрації бухгалтерських даних складна, відповідальна й престижна, професіонал якої повинен виконувати різні завдання, такі як: перевіряти одержані первинні документи за формою та змістом; систематизувати одержані матеріали, переносити інформацію у потрібному

аналітичному розрізі до відомостей; виводити підсумки цифрової інформації у цих документах за її видами, напрямками й періодами. Все це вимагає від професіонала високого рівня концентрації уваги й пам'яті, точного і креативного мислення, просторової уяви, тобто постійного розвитку розумових здібностей.

Існує багато вже відомих у практичній психології методів і підходів, які допомагають віднайти й розвинути неповторні індивідуальні здібності та професійні

якості особистості, сприяють розвитку її професійної компетентності. Цікавим, на наш погляд, можна визнати досить новий ефективний метод – нейробіку, який спрямовано на розвиток інтелекту і концентрацію уваги, розширення креативної уяви та пам'яті, які є ведучими професійними якостями у професії обліковця з реєстрації бухгалтерських даних.

Нейробіка – це розумова гімнастика, аеробіка для мозку, яка спрямована на поліпшення розумової діяльності особистості, сприяє формуванню професійної активності фахівця й позитивно впливає на його подальше кар'єрне зростання. Термін «нейробіка» був введений Лоуренсом Катцем і Меннінгом Рубіном із США, які розробили комплекс особливої розумової зарядки. Нейробікою необхідно займатися всім: підростаючому поколінню – щоб вчитися зосереджуватися та швидко адаптуватися у складному сучасному інформаційному просторі; дорослим – щоб підтримувати свою розумову діяльність і пам'ять у постійній активній формі в ході регулярних розумових тренувань.

Розумова зарядка дуже проста за формою, але водночас неймовірно ефективна, що може бути дуже корисним у роботі майбутнього обліковця з реєстрації бухгалтерських даних, оскільки в складових його професійної компетентності є такі важливі навички, як: набір та обробка інформації,

сортування й формування пакетів документів, оперування з комп'ютерними файлами, консолідування звітів, виконання арифметичних розрахунків та складання таблиць, ведення бази даних і заповнення різних бухгалтерських форм, виконання друку документів та багато інших — і всі вони пов'язані з розвитком розумових здібностей фахівця.

Таким чином, вправи розумової зарядки можна зарахувати до здоров'язберігаючих технологій та профілактики професійного вигорання, які не вимагають спеціальної підготовки й певного часу - їх можна робити де й коли завгодно: удома, по дорозі на навчання та роботу, в обідню перерву, стоячи чи сидячі; вони підвищують ресурс працездатності, а головне — сприяють формуванню високого рівня професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних.

СПІВПРАЦЯ ВИКЛАДАЧА СПЕЦІАЛЬНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ І МАЙСТРА ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ З ВИВЧЕННЯ ПЕРЕДОВОГО ВИРОБНИЧОГО ДОСВІДУ В ПТНЗ УКРАЇНИ (60 — 80-ті роки XX ст.)

Смоляна Наталя Вікторівна,

*молодший науковий співробітник лабораторії професійної орієнтації і
виховання Інституту професійно-технічної освіти НАПН України
(м. Київ)*

З другої половини 70-х років XX ст. розпочався період, що характеризувався посиленням уваги педагогів-практиків до проблем запровадження у навчально-виробничий процес професійно-технічних навчальних закладів України передового виробничого досвіду, вивчення нової техніки й технологій виробництва, пошуку нових форм і методів удосконалення трудових прийомів, технологічних процесів, їх раціоналізації тощо.

Впровадження передового досвіду, на думку С. Гончаренка, дає позитивний ефект тоді, коли ця робота стимулює творчу діяльність як педагогів, так і учнів; коли виникає колективний пошук, виношується й народжується свій, авторський варіант інновації [2, 137]. Отже, вивчення, запровадження у педагогічну практику передового педагогічного досвіду, досвіду новаторів виробництва упродовж досліджуваного періоду можна схарактеризувати як активний, цілеспрямований процес.

Зазначимо також, що про нагальність впровадження у навчально-виробничий процес передового виробничого досвіду, залучення до навчально-виховної роботи передовиків, новаторів праці та інших питань поєднання професійного навчання з виробничою працею йшлося у численних нормативно-правових документах з реформування професійно-технічної освіти впродовж 1959—1975 рр.

Результативність поєднання професійного навчання з виробничою працею в закладах професійно-технічної освіти України упродовж 60—80-х років XX ст. залежала від вивчення передових методів праці на уроках спеціальної технології.

Як показав аналіз архівних і літературних джерел, такому вивченню передувала спільна робота викладача спецтехнології і майстра виробничого навчання за напрямками, представленими нами на рис. 1.

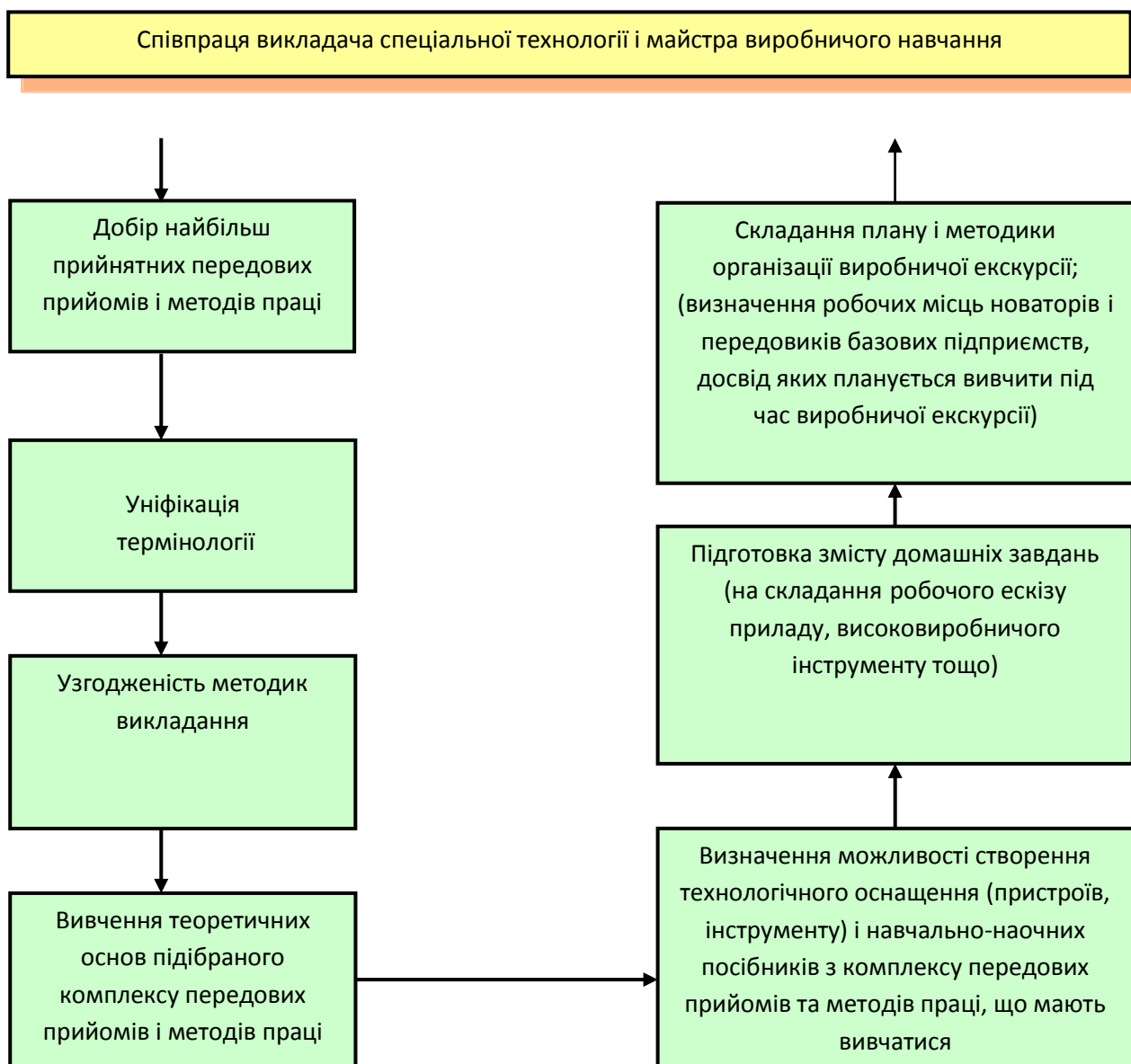

Рис. 1. Напрями співпраці викладача спеціальної технології і майстра виробничого навчання з вивчення передового виробничого досвіду в закладах профтехосвіти України (60—80-ті роки XX ст.)

Джерело: систематизовано автором на основі джерел [1; 25—26; 3; 4].

Упродовж 1959—1991 навчальних років у ПТНЗ України підготовка учнів до практичного оволодіння передовими прийомами та методами праці здійснювалася у співпраці викладача спеціальної технології і майстра виробничого навчання, висвітленими нами у табл. 2.

**Підготовка учнів ПТНЗ України до практичного оволодіння
передовими прийомами і методами праці (1959-1991 рр.)**

Навчальна робота	Зміст роботи
Уроки спеціальних дисциплін і виробничого навчання	- оволодіння учнями відповідними теоретичними знаннями на уроках спеціальної технології; - вивчення передових прийомів і методів праці у процесі спостереження за роботою новаторів та передовиків виробництва під час виробничих екскурсій, проведення в ПТНЗ семінарів-практикумів тощо; - відвідування виставок робіт новатора з супровідною розповіддю самого новатора; - виконання учнями спеціальних домашніх завдань з теоретичного і виробничого навчання; - розробка доповідей, рефератів про нову техніку, прогресивну технологію тощо; - добір і систематизація необхідної технічної і довідкової літератури для вивчення передових методів праці.

Окрім позитивних прикладів запровадження у навчально-виробничий процес ПТНЗ України передового виробничого досвіду, представлених нами в табл. 2.4, мали місце випадки відсутності його використання в деяких училищах, недостатньо вивчався, узагальнювався і впроваджувався у навчально-виробничий процес передовий виробничий досвід, новітні досягнення науки і техніки, а єдині плани методичної роботи складалися поверхово [4, арк. 54].

ЛІТЕРАТУРА

1. Буренко О. А. Работа мастера производственного обучения по освоению и использованию опыта новаторов / Ольга Александровна Буренко. – М. : Высш. шк., 1978. – 63 с.
2. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям / Семен Устимович Гончаренко. – К. ; Вінниця : ДОВ «Вінниця», 2008. – 278 с.
3. Статистичні звіти обласних управлінь ПТО про результати навчальної роботи міських ПТУ за 1965–66 н. р. (Запорізьке, Київське, Кіровоградське, Кримське, Луганське)// – Центральний державний архів вищих органів влади та управління України (далі – ЦДАВОУ), ф. 4609, оп. 1, спр. 748, арк. 1—157.
4. Сводные статотчеты Госкомитета и облуправлений профтехобразования по средним профтехучилищам на начало 1981–82 учеб. года // ЦДАВОУ, ф. 4609, оп. 1, спр. 1928, арк. 1-64.

ПРОЕКТ РІШЕННЯ

Першої Всеукраїнської учнівської науково-практичної конференції

«Інформаційно-бібліотечне забезпечення формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних»

Учасники Першої Всеукраїнської учнівської науково-практичної конференції **«Інформаційно-бібліотечне забезпечення формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних»** зазначають, що розв'язання проблем, пов'язаних із підвищенням якості професійної підготовки майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних, згідно з вимогами роботодавців та запитів особистості, потребує модернізації змісту і технологій навчання на основі ефективного наукового та інформаційно-бібліотечного забезпечення.

Науковий супровід професійної освіти і навчання ґрунтується на прогностичних підходах її розвитку в контексті тенденцій щодо інвестицій у людський капітал, посилення євроінтеграційних процесів, впровадження компетентісного підходу до підготовки облікових кадрів для бухгалтерії, забезпечення ефективного комп'ютерно—орієнтованого простору формування професійної компетентності засобами інформаційних комунікацій.

У виступах учасників конференції наголошувалося на конкретних способах поєднання наукових аспектів, які досліджує Інститут професійно-технічної освіти НАПН України, та практичного втілення цих доробків у навчально-виробничий процес професійно-технічних навчальних закладів на прикладі Навчально-наукового центру ПТО НАПН України, зокрема: формування змісту підготовки сучасних фахівців бухгалтерської справи, у тому числі за інтегрованою професією «Секретар керівника, обліковець з реєстрації бухгалтерських даних»; адаптивного управління процесом їх професійної підготовки в умовах децентралізації; проектування інноваційних методик навчання та запровадження продуктивних педагогічних технологій у систему підготовки й безперервного продовження навчання в професійно-технічному навчальному закладі; підвищенні престижу робітничих професій та залучення учнів до конструктивного діалогу з питань покращення проходження підготовки за професією.

Зацікавленість учасників конференції викликали проблеми інформаційно-бібліотечного забезпечення формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних як умови підвищення якості професійного навчання: особистісно орієнтованого, компетентісного та діяльнісно-суб'єктного підходів

до формування майбутнього фахівця; підручникотворення в комплексі навчального та методичного забезпечення процесу підготовки кваліфікованих робітників; здійснення статистичного обліку результатів опитування учнів ПТНЗ та їх прогноз на власне існування в умовах ринку праці; значущості інформаційно-технологічної компоненти професійної культури педагогічних працівників та майбутніх кваліфікованих робітників (встановлення взаємозалежності); формування здорового способу життя засобами психолого-педагогічних тренінгів; поширення передового досвіду роботи з професійної орієнтації молоді на робітничі професії в Україні та підвищення престижу саме професії обліковця з реєстрації бухгалтерських даних тощо.

За результатами обговорення доповідей та виступів учасників конференції рекомендовано:

1. Інституту ПТО НАПН України:

1.1. Узагальнити та систематизувати результати пропозицій учасників конференції з метою підготовки рекомендацій із врахуванням пропозицій учнів щодо покращення умов професійної підготовки обліковців з реєстрації бухгалтерських даних;

1.2. Спільно з ННЦ ПТО НАПН України розробити рекомендації щодо модернізації нормативно-правової бази системи підготовки комп'ютерно-орієнтованих облікових кадрів для бухгалтерії та розробити методичні рекомендації щодо впровадження в навчально-виробничий процес ліцензійного **навчального** програмного забезпечення на платформі «1С Підприємство» («1С:Бухгалтерія для України»);

1.3. Сприяти участі роботодавців у розв'язанні питань професійної освіти і навчання, матеріально-технічного забезпечення підготовки кваліфікованих обліковців з реєстрації бухгалтерських даних;

1.4. Спрямувати зусилля наукових підрозділів Інституту на подальше здійснення науково-дослідної роботи з проблем науково-методичного супроводу формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних;

1.5. Підтримати ініціативу учнівства ННЦ ПТО НАПН України щодо започаткування циклічності проведення фахових учнівських науково-практичних конференцій.

2. Навчально-науковому центру ПТО НАПН України:

2.1. Започаткувати циклові учнівські науково-практичні конференції фахового спрямування з відповідними презентаційними та мультимедійними проектами;

2.2. Звернутись до Головного управління освіти і науки у м. Києві з проханням щодо введення курсу «Основи професійної мобільності» до змісту навчальних планів з підготовки майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних;

- 2.3. Порушити перед Департаментом ПТО МОНмолодьспорту України клопотання щодо забезпечення процесу підготовки бухгалтерських кадрів новітньою комп'ютерною технікою та програмними ресурсами як невід'ємною частиною набуття професійних компетенцій ті формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних, тобто створення навчальної інформаційної системи бухгалтерського обліку в ПТНЗ;
- 2.4. Переглянути реальний стан комплексного методичного забезпечення професійної підготовки майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних;
- 2.5. Започаткувати проведення екскурсій та науково-практичних заходів на підприємствах з метою наближення навчально-виробничого процесу до реальних умов виробничого процесу;
- 2.6. Створити умови для покращення всього навчально-виробничого процесу у розрізі інтеграції отримання фундаментальних і спеціальних знань майбутніми обліковцями з реєстрації бухгалтерських даних;
- 2.7. Внести до планів методичних комісій пропозиції щодо покращення навчально-виробничого процесу ПТНЗ шляхом залучення учнів до інформаційних ресурсів наукових бібліотек;
- 2.7. Створити учнівське об'єднання майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних для поглиблення професійних знань;
- 2.8. Проводити спільні науково-практичні заходи із відповідними ПТНЗ України для обміну досвідом щодо модернізації професійної підготовки майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних;
- 2.9. Врахувати бажання випускників закладу, які отримали кваліфікацію за інтегрованою професією «Секретар керівника, обліковець з реєстрації бухгалтерських даних» щодо одержання наступного ступеня професійної підготовки — молодший спеціаліст за професією «Бухгалтер» на базі ННЦ ПТО НАПН України;
- 2.10. Бібліотечним працівникам Центру урізноманітнити форми заходів, спрямованих на залучення учнів до інформаційних ресурсів бібліотеки.

3. Навчально-методичному кабінету ПТО у м. Києві:

- 3.1. Продовжувати організацію і проведення конкурсів професійної майстерності серед учнів столичних ПТНЗ з професії «Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних».

4. Організаційному комітету доопрацювати рекомендації конференції до 15.11.2012 р. і розмістити їх на сайті Інституту ПТО НАПН України, ННК ПТО у м. Києві та ННЦ ПТО

НАПН України для широкого обговорення учнівською, педагогічною та науковою громадськістю.

Учасники конференції зазначають, що умови формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних потребують кардинальних змін, інноваційної перебудови навчально-виробничого процесу. Вважають, що дана учнівська науково-практична конференція стане початком перебудов, тобто інформаційно-технологічне і електронно-бібліотечне забезпечення та зміни в нормативно-законодавчій базі бухгалтерського обліку постають нині першочерговими умовами формування професійної компетентності майбутніх кваліфікованих робітників, а саме сучасних обліковців з реєстрації бухгалтерських даних.

Навчально-наукове видання

**Інформаційно-бібліотечне забезпечення
формування професійної компетентності майбутніх
обліковців з реєстрації бухгалтерських даних**

**ПЕРША ВСЕУКРАЇНСЬКА УЧНІВСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Частина I

Упорядник **Марина Ростока**
Літературний редактор **Лідія Гуменна**
Технічний редактор **Анастасія Бабенчук**
Дизайн обкладинки, верстка **Марина Ростока**
Відповідальний за випуск **Зінаїда Христич**

Підписано до друку 28. 01. 2013 р. Формат 60x84/16
Ум. друк. арк. – 5,0 Обл. вид. арк. – 104
Наклад. 300 прим.
Папір Lazer Copy. Друк дуплікатор
Гарнітура Georgia
Надруковано на власному обладнанні

Виготовлювач:
Інститут професійно-технічної освіти
НАПН України
03045, м. Київ, Чапаєвське шосе, 98
тел/факс (044) 259-45-53, 252-71-75
E-mail: ipto_info@ukr.net

Навчально-науковий центр
професійно-технічної освіти
НАПН України
03045, м. Київ, Голосіївський район,
Чапаєвське шосе, 98;
вул. Набережно-Корчуватська, 78
<http://www.nnc-pto.kiev.ua>
e-mail: nnc_apn-ukr@kievweb.com.ua

Видавець:
ООО «Гринвич Групп»
03045, м. Київ, вул. Чорновола, 25
тел/факс (044) 238-72-72
e-mail: gurskaya@greenwich.kiev.ua